

അൽ മുഖ്യാ താക്കീച്ചിത്തന്ന ഇതിവിനാദികളെക്കുറിച്ചുപറയുന്ന വിദ്യാർത്ഥികളും ഉദ്യോഗസ്ഥന്മാരും പ്രഭുക്കളും എല്ലാവരും എഴുന്ന തരികൾ കണ്ടിട്ടുള്ളവർ കരയത്തുണിയിക്കുകയുണ്ടായില്ല.

“അവയെ ‘നീ എന്തു ചെയ്യും.”

“എനിക്ക് വിവരമില്ലാത്തവരെക്കുറിച്ചു വാതി ള്ളിക്കും”

ഇത്രയും പറഞ്ഞു് ഡോസ ദൂത്തു കിടിക്കുന്നതുകൊണ്ടി. അവളുടെ നീന്തിത്തുടയുന്ന നേത്രങ്ങൾ കാരകനായ ഓക്കി കിട്ടിയില്ല.

അയാൾ പിന്നെയും മുഖം അടിക്കുകയുണ്ടായിട്ട്. ഹാ കപ്പാ! തന്നെത്ത ഇതവഴികൾ അയാളുടെ ഉദ്യമത്തെ തട ത്തെ. എന്നാലും അയാളുടെ ചുവടുക്കൽ അ കെട്ടുയ്ക്കുകി യുടെ മട്ടിങ്ങാധാരത്തിൽ സ്തർശ്ശ ന്നെയെ.

വാൽമീൽ ഡോസയെ ചുവ്വിക്കുന്നതായെ.

അയാൾ മലകളെക്കുറിച്ചു അറിയുക. അന്യനായെ നീന്ത കയ്യെക്കൾ കയന്നു അടയ്ക്കുക. അതിറ്റത്തിൽ സംഭവിക്കുന്ന മനസ്സിലില്ല നിറഞ്ഞാൽ ശക്തനായെക്കെ അ പരം അവിടെ നിന്നും ഓടുക.

വാൽമീൽ ഏകാകിയാ മിനിത്ത. അയാൾ പുറത്തു തോറുകി. ഒരു നക്ഷത്രം അതിന്റെ സ്ഥാനത്തുനിന്നും കെ ന്നി കീഴ്ച്ചൊട്ടുപോയെന്നതു് വാൽമീൽക്കുണ്ടു. അപ്പോൾ ഒരു പക്ഷി ശ്രുതിമധുരമായ നായവും കെട്ടിത്തു.

XI

കകളുടെ നായത്തെയും നായ്ക്കു അരിയായെക്കു തരിയ്ക്കു ക്കുണ്ടായിത്തുണ്ടു്. അവളുടെ കയന്നായെക്കു നായ്ക്കു പെരുകു

റത്തിലും, മഹാകൗസ്തുതയിലും അതരം പരക്കത്തു വാൽ സാധിച്ചിട്ടു.

വാൽമീലിന്റെപരിൽ പലസംഗ്രഹങ്ങളും അതരം താൽ ദിവസം മൂന്നുപ്രാവശ്യങ്ങളിലും ഇതിൽ മുറി പരിശോധിക്കാതിരുന്നില്ല. ഏതെങ്കിലും കാരം കണ്ടുപിടിക്കുന്നതിന് ഇതിൽ നല്ലചോദ്യം ഉണ്ടു. എന്നാൽ അതു കാരൽ അതിനേറ്റത്തിന് ഇടകൊടുത്തിട്ടുണ്ടെന്നു സംഗ്രഹം ചെയ്തിട്ടുണ്ടു പ്രവർത്തിച്ചിട്ടുണ്ടു.

അവരും, നീലംബുരുത്തിന്റെ വിത്തുകളും അതരം ക്കു സമീപത്തുവെച്ചിരുന്നു. അതാ എന്നും ചെട്ടിയിൽ വന്നു കൊള്ളാമെന്ന് വാൽമീലി ചെട്ടിയിട്ടുണ്ടുപോലെ നിറം വന്നുണ്ടു.

അവർ മുറിക്കുണ്ടു ചെട്ടിക്കുണ്ടാക്കു അതിന്നുണ്ടു ചെട്ടിയിലുണ്ടു കഴിച്ചുകൂട്ടാൽ പ്രത്യേകം നിവ്വകംകാണിപ്പുവന്നു.

പ്രതിപക്ഷമെന്തിന് അടുത്തിവസം കൃത്യമായും അവർ പാടുന്നസമയത്തു അതിൽ അതരം മുറിക്കുകത്തു ചെയ്താനിന്നു. കൈപറയുണ്ടായിരുന്ന വിത്തുകളെ അവർ ഇതരംകിടയിൽക്കൂടെ നീട്ടി.

വാൽമീലിൽ അവയെ സ്വീകരിക്കാതെ അവരുടെ 'ചെട്ടിക്കുണ്ടാക്കുമായി തെപകളെ വെല്ലുന്നതായ കരത്തിൽ കെട്ടു അവരുടെ ഉദ്ധരണെ നടത്തു. അപ്പോൾ വാൽമീലിന്റെ മസ്തിഷ്കസംഗ്രഹത്തിൽ കൈ ചിന്ത കിടന്നു ചിത്തു.

"അതാ! നാം ഇതരം ദിവസം കളഞ്ഞാലോ? നമ്മുടെ അതരം പരികരിക്കണമെന്നും ഏതെ സമീപിച്ചിരിക്കുന്നു. നീലംബുരുത്തിന്റെ വിത്തുപരക്കത്തിന് ഇതി അനുചിതമു.

അവർ പുഷ്പാസുധിന്റെ അടുത്തു കൂടിയിട്ടു കേട്ട വേറെ രസവിചാരവും അതിൽനിന്നും ഒരു ശുദ്ധതയെ പിന്നിടിച്ചിട്ടു.

“അതേ, അത് പറയുന്നതുകേൾക്കൂ. അത്ഭുതവിചാര വിളിനത്തിലോ സൗകര്യപ്രദമായ ഒരു സ്ഥലം കയ്യോർ ചെയ്യണം.”

“അതിന് ഒരു ഖുശിമുളിപ്പുണ്ടു്. നവയുദ്ധപ്രായമായിരുന്ന ‘ചാർ’നടിയുടെ മീനത്തുള്ള അനുഭവഭാരത്താൽ വേണ്ട സ്ഥലമില്ല.”

“അവിടെനിന്നും കുറെ മണ്ണുകൊണ്ടുവന്നതാകാം? നൂറുണ്ടി?”

“കൊണ്ടുതന്നെ.”

പെട്ടെന്നുതന്നെ അതിൽ അവരുടെ പ്രശ്നത്തോടുപോലെയായ വാദനകലത്തിൽ വ്യാപരിച്ചു ക്രമേണ നീങ്ങിക്കൂട്ടത്തിൽ പ്പോൾ വിശ്വാസത്തോടെ ഒരു മനോഹരം അവരുടെ കവിളിൽ ചുഴിയുവാൻ തുടങ്ങി.

“കുറെ മണ്ണു നല്ല സൂര്യശ്ശിയിൽ ഉണർന്നിട്ടും, വേറെ കുറച്ചു മോശസ്ഥലത്തുനിന്നും എടുക്കണം.”

“അങ്ങനെ ചെയ്യൂ.”

“അതുകഴിഞ്ഞിട്ട് ഒരു വിജയത്തു് അത് പറയുന്നതിനും പാകം. അത് നീക്കുന്നപ്പോൾ ചോരയാലായ ഒരു പുഷ്പത്തോടുകൂടി പൂക്കൾക്കിടയിൽ അവയെ വെളുത്ത സൂക്ഷിക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.”

“അത് അവയെ നല്ലപോലെ സൂക്ഷിക്കാം. അവയുടെ നഷ്ടപ്പെടുന്നതിനും മാറുകയില്ല.”

“എന്തിനും ഒരു വിജയമുണ്ട്. അത് അന്നും പാകം. ഏകാകിയായി ഇവിടെയിരിക്കുന്നതിനേക്കാൾ മെച്ചിയെ ഏകിയും പരിചരിക്കാം. മുറിയിൽ സൂര്യപ്രകാശം കറുത്തും കെട്ടുകയും കിട്ടുമ്പോൾ. നാം രണ്ടുപേരും ഓരോരുത്തരും വെളുത്തതുകൊണ്ട് ഒന്നുകൂടി അങ്ങനെയൊരു പു

വിത്തുകൾക്കുളളി അവർക്കു കൈ പിൻവലിച്ചു. അവ
കൾ അവർക്കു മറ്റുള്ളവർക്കു കൈകൾ.

അങ്ങനെ അവർക്കു മറ്റുള്ളവർക്കു നീക്കം ചെയ്തതിന്റെ വി
ത്തുകൾക്കു കൈകൾ, അവർക്കു വാൽവിലിൽ ചുമത്തിയതുകൊ
ണ്ടാണു്.

എങ്ങനെയാണു് അവർക്കു കൈകൾക്കു കീഴിൽ
അവർക്കു കൈകൾ. അവർക്കു കൈകൾക്കു കീഴിൽ പ്രാധാന്യമുള്ളതെ
ന്നു് അവർക്കു കൈകൾക്കു കീഴിൽ.

അങ്ങനെ വിത്തുകൾക്കു വാൽവിലിൽ കൈകൾ.

അവർക്കു കൈകൾക്കു കീഴിൽ മറ്റുള്ളവർക്കു കൈകൾ
കൈകൾ. അവർക്കു വാൽവിലിൽ വിത്തുകൾക്കു കൈകൾ
കൈകൾക്കു കൈകൾ. അവർക്കു കൈകൾക്കു കീഴിൽ അവ
സാധനങ്ങൾക്കു കൈകൾ വിത്തുകൾക്കു കൈകൾ.

അങ്ങനെ കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ
കൈകൾ. അവർക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ. അവ
സാധനങ്ങൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ. അവർക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ
കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ.

അവർക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ
കൈകൾ. അവർക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ
കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ. അവർക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ
കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ.

അവർക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ
കൈകൾ. അവർക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ
കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ. അവർക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ
കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ.

അങ്ങനെ കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾക്കു കൈകൾ

നിന്നുതന്നെയും. അവർക്കു അവരുടെതന്നെ സംഭരണമുണ്ട്. അതു നാൾക്കുനാൾ പ്രബലമായിത്തീർന്നു.

അയാൾ ജനാവലിയിൽക്കൂടെ പുറത്തുനോക്കി, പക്ഷെ ഒപ്പാഴും ചിന്താഗണ്ഡനംകാണുകയായിരുന്നില്ല. പുറത്തുകാണുന്ന ഗുമാത്രാന്തരമായ അന്തരീക്ഷവും, ദരിദ്രവും സൈന്യാഭിച്ഛിതം നഗരവീഥികളും അയാൾ വെറുത്തു.

ദേശത്തെയും കട്ടിക്കൊണ്ടു പുറമിക്കുളയ്ക്കുകയും ചെയ്ത കലാപത്തോടു വാൽക്കുറിയിൽ ചിന്തിക്കാവുന്നതായിരുന്നു. അതു എത്രത്തോളം ദുസ്സഹമാണെന്നു അയാൾ ഓർത്തില്ല. “ദേശം നീനക്കു കൈക്കൽത്തന്നെക്കിട്ടുവെന്ന് സ്ഥിരീകരിച്ച സന്ദേശം ലഭിക്കുകയായ കിട്ടിക്കളഞ്ഞതും ഒരു പുതിയ പ്രയാണനമുണ്ടാക്കിത്തന്നു. എന്റെ കത്തുകൾ നിനക്കു വാങ്ങിക്കാൽ കഴികയില്ലല്ലോ.” എന്തെ വാൽക്കുറിയിൽ പറഞ്ഞു.

“നമുക്കു ഒരു കണിക്കുണ്ടെന്നു എന്തും നന്നിച്ചു കഴിക്കുന്നതാണ്. അത് നാം ശരിയായി ഉപയോഗിക്കണം.”

“ഇപ്പോൾ നാം വെറുതെ ചിന്താശീലകയായോണം?”

“അതല്ല.”

“ഇതിലും ഗുണപ്രദമായി ചിന്താശീലം. നാം പിടിച്ചുയന്ന അവസരത്തിൽ വിശേഷദിനവാൽ മാർഗ്ഗമെടുക്കുന്നതാണ്.”

“ദേശം അനന്തരമായ കാര്യം നമ്മുടെ ഭാഗ്യത്തിൽ വിശ്വാസമായിരിക്കണം. പിന്നെ എന്തിനും ഭയപ്പെടരുത്.”

അയാൾ ചിരിച്ചു. പല്ലവകോമളമായ ഹസ്സത്തോടു അയാൾ മാർഗ്ഗമെടുക്കുന്ന ഒരു പുഞ്ചിരിച്ചുതന്നു. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

“അവിടുത്തെ അയ്യപ്പാലം മുഴുവനും ജയിപ്പിൽ കഴിക്കുന്നതും അഗ്രഹപ്പെടുന്നതു്? അതു നന്നായി. ജീവൻ നമുക്കു യുദ്ധമാവു അവിടത്തെ സ്വാതന്ത്ര്യത്തെയും നൽകുകയില്ല.

അങ്ങനെ അതിനു കാര്യം സ്ഥിരമായിട്ടുപോയി. അപ്പോൾ
കൂവപ്പാലി അവിടെത്തന്നെയും വെച്ചിടണമെന്നു തീരുമാനം
ചെയ്ത സിദ്ധിച്ചു.

വെള്ളത്തിൽ അപ്പോൾ നില്ക്കുകയായ വാഗ്ദാനം
തന്നെ.

മിടിച്ചുവെക്കുന്ന അവർ പിന്നെയും തുടർന്നു.

“നീയൊക്കെ എന്തായിട്ട്?”

നീയൊക്കെയെന്തിന്റെ കാര്യം കേൾക്കിൽ വന്നാൽ പി
ന്നെ. അപ്പോൾ കിടന്നു വെറുപ്പാണെന്നും പ്രമാണിക്കുകയി
ല്ലെന്നും അപ്പോൾ പുണ്യമായിട്ടുവെക്കുന്നതിനാലാണെന്നും
ഇങ്ങനെ അവർ വിചാരിച്ചു.

“ചിന്തിക്കുന്ന ഒരു കാര്യം ഇല്ല. സാധി ചെയ്തിട്ടു
നന്നായി. അപ്പോൾ കിടന്നുവെക്കുന്നതിനാലാണെന്നും
പ്രമാണിക്കുകയില്ല.”

അപ്പോൾ വിചാരിച്ചായി പലതും കൃഷിയിൽ പ്രവർ
ത്തിച്ചു.

“അപ്പോൾ അതെന്തായിട്ട്?”

“അപ്പോൾ എന്തിനും ചെയ്തിട്ടു. എന്തിനും ചെയ്തിട്ടു
നീയൊക്കെ വെള്ളം പലം. ഒരു പുണ്യമായിട്ടു എന്തെങ്കിലും
വെള്ളം വിതരണം ചെയ്തിട്ടു. വെള്ളം സൂക്ഷിക്കേണ്ടതുണ്ട്.”

“അപ്പോൾ കേൾക്കുന്നതിനായിട്ടു ഒരു ശിഷ്യനെ
യെന്നു പറയുന്നതിനായിട്ടു കേൾക്കുന്നതിനായിട്ടു കേൾക്കുന്നതിനായിട്ടു
കേൾക്കുന്നതിനായിട്ടു പലതും ചെയ്തിട്ടു.

“അപ്പോൾ കേൾക്കുന്നതിനായിട്ടു പലതും ചെയ്തിട്ടു
അപ്പോൾ കേൾക്കുന്നതിനായിട്ടു പലതും ചെയ്തിട്ടു. അപ്പോൾ
പുണ്യമായിട്ടു ചെയ്തിട്ടു, അപ്പോൾ കേൾക്കുന്നതിനായിട്ടു
കേൾക്കുന്നതിനായിട്ടു പലതും ചെയ്തിട്ടു.

“അപ്പോൾ, നിന്നെ പഠിപ്പിക്കുന്ന കാര്യത്തിൽ എന്തിനും
സംഭാവിക്കേണ്ടതുണ്ട്.”

“എന്നതുകൊണ്ട്.”

“ഉടനെതന്നെ.”

“അതല്ല നാളെയാകട്ടെ.”

“അതെന്തുകൊണ്ട്.”

“ഇന്നിനി സന്ധ്യയില്ല. എനിക്കപ്പോകാൻ നേരമായി.”

“ഇത്രനേരമെന്തേ? അല്ലെന്ന് എന്താണ് വായിക്കേണ്ടത്?”

“എനിക്ക് ഒരു പുസ്തകമുണ്ട്. അതു നാളെ വരുമ്പോൾ ഞാൻ കൊണ്ടുപോരാം.”

“എന്താൽ അങ്ങനെതന്നെ.”

അടുത്തദിവസം അച്ഛൻ ചെങ്കുട്ടിയിലെ സ്കൂളിൽനിന്നു വെട്ടിയെടുത്ത കൈയെഴുത്തുപ്രതികൾ വായിച്ചു.

ഇതുകൊണ്ടു കിട്ടിയ കൈയെഴുത്തുപ്രതികൾ വായിച്ചു. അദ്ദേഹം അതിൽനിന്നു മുന്നടി കിട്ടുന്നിട്ടേ ഇടക്കുണ്ടായിരുന്നു. അവന്റെ പഠിക്കാൻ അച്ഛൻ ഒരു സെക്കന്ററിയും ഉണ്ടാക്കിത്തന്നിട്ടു.

റോസ പുസ്തകത്തിനെ അഴിമുടയ്ക്കുന്നതിൽ വെച്ചിട്ടു വെട്ടിയെടുത്തുകൊണ്ടു് വിളക്കു പിടിച്ചു. എന്നാൽ അവളുടെ ശ്രമത്തെ വെട്ടുകുതിക്കുന്നതിന്നു നോക്കിന്റെ വാൽവാൽ അഴിയിൽനിന്നു. റോസ വിരലുണി അമർത്താൻപോയപ്പോൾ കരം ലഭിക്കുന്നതിനായി വായിക്കുമ്പോൾ വാൽവായിൽ ഒരു വെട്ടാൽ ഇരുന്നെത്തുന്ന അരിയൻ പാടില്ലാത്ത വാക്കുകളെ ചുവപ്പിച്ചു സൂക്ഷിക്കുക.

സമീപത്തിലുള്ള മീപപ്പാലം അടുത്തുശ്രദ്ധിക്കാൻ അവളുടെ സർവ്വസാധനത്തെ കൈനീട്ടുകാക്കിത്തീർത്ത അവളുടെ മീപപ്പാലം നയനങ്ങൾ അങ്ങോട്ടുചിത്തങ്ങളും നീന്തിത്തുടിച്ചുനിന്നു. ചുരുക്കി ചിന്തിച്ചിരുന്ന അവളുടെ മുഖത്തും നാലുപാടും പടർന്നു. അവളുടെ സൗന്ദര്യസമ്പത്തു സദാചരം

ചെയ്തു. പുസ്തകത്തിൽ പതിച്ചിരുന്ന അവളുടെ ഇളംകൈകൾക്കീടിൽ നീലക്കുരുമ്പുകൾ തെളിഞ്ഞുകാണുന്നതി. അവൾ അവളുടെ ഒരു മോഹിനിയായിരുന്നു.

രോഗ സാരംകൊണ്ടും വിദ്യ അഭ്യസിക്കുന്നതിൽ ശ്രദ്ധയും തത്സമീപം വിദ്യാർത്ഥനയായിരുന്നില്ല. വാൽക്കിൽ വന്ന ഗുരുവരെന്റെ പ്രതിഫലമല്ലാത്ത, പ്രാണമൊഴിയ സഹകരണത്താൽ അവളുടെ ഹൃദയകുലം ഒന്നിന്നൊന്നിന്നായി വികസിച്ചു. വിജ്ഞാനപരമ്പരയുടെ സമ്പന്നതാൽ സുരഭിമയവും, അനന്തരീകവിനാൽ, സുരഭിമയമായി വികസിച്ചു. അന്യപരം സംശ്യാപിന്നും, സൗഖ്യവും തികഞ്ഞവയായിത്തീർന്നു.

അവൾ സ്വന്തം ശുഭിക്കുള്ള ചെമ്പിരിക്കുമ്പോൾ വാൽക്കിൽ പഠിക്കുകയുണ്ടായിരുന്ന അവൾ പഠിച്ചതിനെയും ആവർത്തിച്ചുവെത്തിച്ചു വെത്തിച്ചു വന്നു.

ഇങ്ങനെ ദിവസങ്ങൾ കഴിഞ്ഞു.

ഒരു രാത്രി അവൾ പതിച്ചായി വരുന്നതിലും അമ്മണിപ്പൂർ ഭാഗത്തെവന്ന അരിയേട്ടപ്പേരുന്നിന്നു. അമ്മണിപ്പൂർ ഗുരുവിനെ വല്ലാത്ത അപമാനപ്പെടുത്തി.

“എന്ന ചെറുക്കളേ. ഭാഗത്തെ വന്നതു എന്റെ കറുപ്പല്ല. കാര്യം പറയൂ. ദയയെല്ലാം കേൾക്കണം. എന്തെന്നു പറയുകയും ചെയ്തപ്പോൾ വന്നിട്ടുണ്ട്. അയാൾ കരേറിയതായി വന്നിട്ടുണ്ട്. അയാൾ ഒരു യോഗിനാണെന്നു തോന്നുന്നു.”

“അവനെക്കും അയാളെപ്പറ്റി അറിഞ്ഞുകൂടെ.” എന്ന് വാൽക്കിൽ അമ്മണിപ്പേരുന്നായി ചോദിച്ചു. അമ്മണിപ്പൂർ അയാൾക്കു അക്കാലത്തിൽ തോന്നാതിരുന്നില്ല.

“അറിയാൻ പാടില്ല. അയാൾ വന്നപ്പോൾ പതിന്നാലുദിവസത്തോളം വന്നു.”

“ഒരു പക്ഷേ പിതാവിന്റെ അതിഥിയായി വന്നത് തിരികൊ.”

റോസ നൈസ്സർഗ്ഗികമായ ധൈര്യംസത്തെ മൊഴിഞ്ഞു.

“അതു ശരിയാണെന്നു തോന്നുന്നു. അയാൾ പലതരം വളരെ സൂക്ഷ്മത്തോടു നോക്കുന്നുണ്ട്. അച്ഛനെ അയാൾ സംശയിക്കുകയില്ല” എന്നു റോസ തുടർന്നു.

“പിന്നെ അങ്ങനെയൊക്കെ.”

“എന്നെന്നായിരിക്കാം അയാൾ സൂക്ഷിക്കുന്നത്.”

“റോസയേയോ?”

“എന്തുകൊണ്ടു പാടില്ല.”

“ശരിയായിരിക്കാം. വിവാഹം നിശ്ചയിച്ചു വല്ലവരും വന്നിരിക്കാം. അതു സാധാരണവുമാണല്ലോ.”

വാൻബിൽ മെറ്റുതാങ്ങാൻ വീർപ്പുവിട്ടു. അതു അവർ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിച്ചു.

“ഞാൻ ഒന്നും പറയുന്നില്ല.”

“അതുപോലെ നിന്നെത്തന്നെ അയാൾ അന്വേഷിച്ചു വന്നിരിക്കുമെന്നു നീ എങ്ങനെ അറിഞ്ഞു?”

“എന്റെ അശങ്കകൾത്തന്നെ.”

“റോസേ! വാസ്തവം പറയൂ. അയാൾക്കൊപ്പം എന്തിനും ചിലതു അറിഞ്ഞുണ്ടുണ്ടു?”

“അയാൾ പലപ്പോഴും മനസ്സിലായി വന്നുകൊണ്ടിരുന്നു. അങ്ങനെയൊരു വിവരമറിഞ്ഞു അയാളും വന്നിരിക്കുകയാണ്. മുന്പു വന്നുകൊണ്ടിരുന്നത് അവിടെയെങ്കിലുമെന്തെങ്കിലും അവസരമാണ്.”

“എന്തെ കാണുന്നതിനാണ്?”

“അതേ.”

“അയാൾ കള്ളമായിരിക്കാം അല്ലോ പറഞ്ഞത്. അവിടെയെ നല്ല പരിചയമില്ലെന്നു അയാൾ അച്ഛനോടു പറയുന്നതു കേട്ടു.”

“റോസേ! നീ പോയി സകല വിവരവും അറിഞ്ഞുകൊണ്ടുവരണം. അതാണിപ്പോൾ അത്യാവശ്യമായിട്ടുള്ളത്.”

“അതാൻ സ്നേഹിതന്മാരിലൊരാളല്ല എന്നും അറിയാമോ?”

വാൻബീലിന്റെ മുഖം ചുവന്നു.

“റോസേ, എനിക്കു സ്നേഹിതന്മാരിൽ എന്തൊരു വളർത്തിയ മുത്തശ്ശി മാത്രമേ എന്റെ ബന്ധുവായുള്ളൂ. അവൾ നീനാക്കിയിരുന്നില്ല. അല്ലാതെ പുറിക്കാത്തതില്ല.”

“എന്നാൽ അവർ ഒരു കാര്യം ചെയ്താൽ. തോട്ടത്തിൽ പൂച്ചട്ടിക്കടുത്തു ഞാൻ ഇരുന്നപ്പോൾ രണ്ടുമൂന്നു ദിവസമായി ഒരു നിഴൽ കൂറത്തു കണ്ടുപിടിച്ചിട്ടുണ്ട്. അപ്പോൾ മേനും സന്ധ്യയായാകട്ടെ ഞാൻ പ്ലൂമറന്റെ അടുത്തു നടക്കും. നിഴൽ ആ സമയത്തു കാണുകയില്ല. ആ നിഴൽ ഇയ്യപ്പാതിരിക്കാം. ഏതൊക്കെയാണവർ? സൂക്ഷിക്കേണ്ടത്.”

“കുട്ടി, നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നവനാണ് അയാൾ എന്തായാലും. ചെറുപ്പക്കാരനാണോ?”

“വാൻബീൽ പറയുന്നതു മൂലത്തു റോക്കി അവർ വിളറി ജീവച്ഛവംപോലെ നിൽക്കുന്നതായിട്ടാണ് അയാൾ കണ്ടത്.”

“എന്തെല്ലാം ചോദിക്കുന്നു. ചെറുപ്പക്കാരെ വരുത്തേണ്ടുന്നതായി. അയാൾക്ക് ചത്തപ്പോൾ അൻപതിൽ കൂടുതൽ വയസ്സു കൂറത്തു ആ തടിയൻ എന്തെ സ്നേഹിക്കുന്നുവെന്നോ?”

“അയാളുടെ പേരെന്തു?”

“അമൂസബ് ഗൈസൽ.”

“ഇതു പേരുള്ള ആളെ പുറിക്കു കൊണ്ടുപോകാം. ഒരു പക്ഷെ അയാൾ നിന്നെ സ്നേഹിക്കുന്നതായി നടിക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും നീ അയാളെ സ്നേഹിക്കരുത്. അതു ചിന്തയാണു്.”

അവൾ ലജ്ജയോടെ മുഖത്തുട്ടി.

“അവൻ ചുറ്റും. അതു ശരിയാണോ എന്താ ചന്ദ്രനെ അവൾ വിഷമത്തെ കാറ്റി.”

“അതിരിക്കട്ടെ. വിത്തു ചുറ്റുമ്പരിതിരിയിരിക്കുന്നു. അതരിതിരിയിൽ വാൽമീദും സംഭാവണവിപാദത്തെക്കുറിച്ചിരിക്കുന്നു.”

“അവിടെനിന്നു നീയൊക്കെയും എത്ര സമീപിയിരിക്കുന്നു?”

“നോക്കൂ, അതു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. മുട്ടുവന്നിട്ടുണ്ടെന്നായി. നീവിട ഏതും വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഓരും പക്ഷം അതിൽ അതിനെമാത്രമേ സൂക്ഷിക്കുന്നുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് അതേയും അടുപ്പിക്കാതെ നീ പ്രത്യേകം സൂക്ഷിക്കണം. വിരോധികൾ നാളെ ചതിക്കുമെന്ന്.”

“എന്തിനെ ചോദിക്കാൻ സമയമായി. അപ്പോൾ ഉണ്ടായേക്കാവുന്ന ചോദ്യം.”

“പിന്നീട് അവർ വേറെ ചുരുക്കം ചിന്തിക്കുന്ന രീതിയിൽ നിശ്ചയമായി കിഴക്കൻ ദിക്കുകളിൽ വ്യക്തമായി ചിന്തിച്ചിട്ടുണ്ടെന്നു.”

“അതെന്നാൽ കേൾക്കുന്നതു്?”

“അതോ വരുന്നചോദ്യം അതാണ്.”

“അതാണ്?”

“എന്തിനെ? അതുകൂടി.”

“നിന്റെ അടുത്തായിരിക്കാം.”

“തീർച്ചയായിട്ടും അല്ല.”

“പിന്നെ അതാണ്?”

“അതുകൂടിയിരിക്കാം.”

അവർ പെട്ടെന്നു എഴുന്നീറ്റുനിൽക്കുമ്പോൾ ചെന്നുനിൽക്കുന്നവർ വാൽമീദിൽ അസംസ്കൃതമായി പുറത്തേക്കു പോയി. അയാളുടെ കൈയും വേണമെന്നു തന്നെയും അതിലും കൂടുതലായി ഒരു വേദന അവർ അനുഭവിക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

അടുത്തദിവസവും കഴിഞ്ഞു. ഇതിലാൽ ദിവസംതോറും കഴിഞ്ഞു. പ്രാവശ്യം മുറി പരിശോധിക്കുക സാധാരണയായിരുന്നു.

അത്. എന്നാലും തടവുകാരനിൽ ഒരു കുറവും അല്ലെങ്കിൽ ഓരോ അയാൾക്കും പൊതുവായി. ഡാൻബീവിന് പുഷ്പിനെ സൂക്ഷിക്കണമെന്ന വലിയ ഭാരമുണ്ടായിരുന്നു. അയാൾ അതിനെ ഒരു കയറ്റിൽ കെട്ടി ജനാലയുടെ അടുത്തു പടർന്നു വെട്ടിച്ചുകിടന്നു വെട്ടിച്ചുകിടന്ന ഇടയിൽ ഒളിച്ചുവെക്കും. അതി മുറിയിൽ എടുത്തു സൂക്ഷിക്കും. ഇങ്ങനെ എടുത്തുവെക്കുകയായിരുന്നു.

ജയിലിൽ ഒരു സംശയവും തടവുകാരനിൽ തോന്നിയില്ല. ഒരു പ്രഭാതത്തിൽ ഡാൻബീൽ മുളച്ചുവന്നു നീലാം വെളുത്തതെന്നാക്കി രസിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുമ്പോൾ ജയിലിൽ മുറിയുകയുണ്ടായിരുന്നു. അയാളുടെ കാലുവെച്ചു കെട്ടിടത്തെ കണ്ടു.

അന്നാശാസ്യമായി എന്തോ തടവുകാരന്റെപക്കൽ ഇരിക്കുന്നതു കണ്ടു ജയിലിൽ അയാൾക്കുണ്ടായിരുന്ന പൊതു ചട്ടത്തിൽ കൈവെച്ചു.

കാലു വഴുതി നിവർത്തു പതിച്ചുപോൾ അത് വെട്ടുകയായി കൈതന്നെ അറിച്ച് അപകാരംവെള്ളാൻ ഇനിയുന്നതു കണ്ടു തടവുകാരന്റെ ഏതോ വെട്ടിത്തുറന്നുപോയി.

“നിങ്ങൾ എന്തു ചെയ്യുന്നു?”

സിംഗിൾജനങ്ങൾക്കും ഇതു തടവുകാരന്റെ വെട്ടി കെട്ടിൽ പ്രവേശിച്ചു. തീരെ ഭയപ്പെടാതെ ഡാൻബീൽ ഉണ്ടാക്കുന്നു.

“അൻ വിശ്വസിക്കുകയും പ്രവർത്തിക്കുന്നില്ല.”

“കളവാ അൻ കണ്ടുപിടിച്ചുപോയി. ഒരു പുഷ്പിയും അതുനിറച്ചു കണ്ണും. തീർച്ചയായും ഇനിയും ദ്രോഹപ്രവൃത്തിക്കു ഇനിയുണ്ടാവാം.”

ജയിലിൽ കൈകൊണ്ടു മണ്ണിട്ടുക്കൊണ്ട് കാണിച്ചു. “സൂക്ഷിച്ചുവെണം മണ്ണിട്ടുക്കൊണ്ട്” എന്നു ഡാൻബീൽ അയാളോടു പറഞ്ഞു.

“പുനതാണു സുകുലിശാനമുതു”

“സുകുലിപ്പിള്ളെങ്കിൽ കുറുപ്പു ഒടിഞ്ഞുപോകും.”

വാൻമയിൽ പരവരക്കൂത്തനായിനിന്നു. വിനർപ്പുള്ള
കുറുപ്പിൻ പൊടിഞ്ഞു ഒഴുകിത്തുടങ്ങി.

ജയിലർ അതൊന്നും വകവെച്ചാതെ സന്തോഷം കരു
ന്നിനെ മടിച്ചു നാശമാക്കി. ആ ചട്ടിയിലുണ്ടായിരുന്ന മ
ണ്ണിനെ എങ്ങും വാരിവിതറി. തടവുകാരൻ കൈക്കലാക്കിയിട്ടു
അയാളുടെ സാഹസത്തെ തടഞ്ഞു.

“നീലാഞ്ചുരുങ്ങുന്ന ഓരും ചെമ്പുതണ്ടെന്ന് വിത്തും അ
യാൾ അപേക്ഷിച്ചു.

കരുന്ന് നശിച്ചു വാൻമയിൽ അറിഞ്ഞില്ല.

“നീലാഞ്ചുരുങ്ങുന്ന ഓരും ചെമ്പുതണ്ടെന്ന് വിത്തും അ
യാൾ അപേക്ഷിച്ചു.

“അതിൽ തൊടരുതെന്ന് ഞാൻ പറയുന്നു.”

“ഞാൻ പട്ടാളക്കാരെ വിളിച്ചു തന്നെ ശിക്ഷിക്കണമെന്ന്
യിരിക്കും.”

“മുറ്റത്തെ വേണമെങ്കിലും വരുത്തിക്കൊൾക” എന്നു യെ
രമിതനായി പറഞ്ഞു.

ജയിലർ കോപാസ്മനായി ഒടിഞ്ഞ കരുന്നിനെ എടു
ത്തു മൂക്കുതെറിഞ്ഞു.

വാൻമയിലിറങ്ങി ജീവനും അപ്പോൾ ഒരു പിടഞ്ഞു.
ജയിലരുടെ മുഖത്തു “അയാൾ അല്ലെന്നും സുകുലിച്ചെന്നോ
ക്കി രെഖയ്ക്കുവെച്ചിട്ടു പുതുപ്പിയും മണ്ണും കണ്ടുകൈകൊണ്ടും
തൂക്കിയെടുത്തു വീശി. ഒരു മാത്ര കഴിഞ്ഞപ്പോൾ അതു്
ജയിലരുടെ മസ്കക്കത്തു തകർന്നുവീണു.

“അതിനുമുമ്പ് “അതതു” എന്നൊരു മധുരസംഗം അ
യാളെ നിശ്ചേഷ്ടനാക്കി. ഉയർത്തിയ പുതുപ്പിയെ തടവുകാ
രൻ അഴുത്തുപട്ടു.

നീലനിറക്കലൻ കരുന്നിനെ നോക്കി വാൻമയിൽ

കണ്ണിൽ പൊടിട്ടു. രോഗ അയ്യന്റെ അവിവേകത്തെ നി-
ദ്രയും അറിയപ്പെട്ടു.

“അയ്യൻ എന്തു ധ്വാനിപ്പുന്നത്? എന്താണത്? അറിയാ-
നില്ല. മനസ്സിൽ കരുണയോടുപേടും പെന്തെ-
നാൻ.”

പിറ്റേന്ന് രോഗംകുറഞ്ഞു വിറച്ചു.

“മുഖം നീ മിണ്ടാതിരിക്ക. നീയല്ല എന്നെ ശാസി-
ച്ചാൻ.”

“കണ്ണിൽ നീക്കംവന്നാണു അത്.”

എന്നു പറഞ്ഞ് കീഴ്സമരത്തിൽ പാഞ്ഞു.

അപ്പോൾ ഏതെങ്കിലുമൊരു ഉദ്യമത്തിൽ “പേ-
ട്ടെ ഇനിയും വിത്തുണ്ടല്ലോ” എന്നു രോഗ സങ്കല്പനം
പറഞ്ഞു.

“ഒരുമനസ്സോടെ തിരിയ്ക്കൽ ഉണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ അത്
അതിനുപോലെയെങ്കിലും കൊടുക്കുമായിരുന്നു.” എന്നു പുറത്തുപോ-
യിരുന്നു.

“അതിലൊക്കെ അങ്ങനെയുള്ള കൃഷിക്ക് പാടില്ല. അത്
സമരസമരത്തിൽ പേടും. ദൈവധീനതയ്ക്ക് അത്
കുറച്ചുപിടിച്ചു.”

“അയ്യൻ ഇത്ര നിർദ്വേഷനാണോ?”

“കണ്ടോ, നീ ഇക്കാര്യത്തിൽ ഒന്നും പറയാതെ. മറ്റൊരു
രണ്ടുപേരും നോക്കിയിട്ടുണ്ടുണ്ട്. “അയാൾ ഇനി വല്ലതും
കാണിച്ചാൽ ശരിക്കും വേണ്ടാണു.”

“ഇതിനു തക്കതായ ഒരു പേരും തന്നെ” എന്നു പറഞ്ഞ്
അറിയപ്പെട്ടു.

അതിന്റെ ഉടൽ മുറിയിൽനിന്നും പോയി.

“എന്റെ മെക്കിയെങ്കിലും പൂക്കുണ്ടല്ലോ” എന്നു രോഗ
സങ്കല്പനം പറഞ്ഞിട്ട് ഒരു മിന്നൽപിണയപോലെ പോയി
അറിയപ്പെട്ടു.

XII

പതിവുപോലെ ഹോസ മുറിക്കുകയുപോകാമോ? കഴിഞ്ഞ അദ്ധ്യായത്തിലെ സംഭവം നടന്നതിനു അടുത്തദിവസം രാത്രിയിൽ ഹോസ പിറക്കുമായി മിമിളിച്ച് പനവടാളെ ചെർപ്പാക്കാട്ട് അടിക്കുകയുണ്ടായെന്നു നിന്നു. പിതാവു ഇനിമേൽ പുത്രം വളർത്തുന്ന കാലത്തിൽ വെച്ചുകാണുന്ന പടിക്കരയിലെന്നു അപരം സൂചിപ്പിച്ചു.

“അച്ചൻ പറഞ്ഞു.”

“നീ എന്തെ അറിയുകയുണ്ടാണോ?”

“അമ്മേയെന്നല്ല. അന്തർ സത്യമുണ്ട് പറയാനുള്ളത്. അത് മുൻ ഇല്ലാതെ പറയാനാവിടേണ്ടതാണ്.”

“അതിനു വളരെ അമസിച്ച് പോയല്ലോ.”

“ഇതുതന്നെ അച്ഛന്റെ സഹായ ബുദ്ധിയിൽ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്.”

“പിന്നെ ആരുടെ നിർമ്മാണപ്രകാരമാണ്?”

“കുട്ടികൾക്ക് കണക്കിലെറിയും പഠനിച്ചു.”

⁴ഹാ, മേജറാ' നിരന്ന ഡിട്ടു ചിരിയുന്നില്ല, അമല്ല

⁶⁴கூழியுள்ளதும் அறையுள்ளதும்.

വാൻമാറിയിരുന്ന് മനോഹ്യാപാഠങ്ങളെ ശ്രീയായുധം കേൾക്കുന്ന രാമൻ ചിരിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നു. അദ്ദേഹം നീലാക്ഷി

അങ്ങനെയൊക്കെയൊക്കെയായിട്ട് ചാക്കോസി സമുദ്രസമീപത്തു കാട്ടുപുഴ, മാമണിയകുടും അവിടെ അംഗംപ്രതി പ്രതിപാദിച്ചു. അവർ തുടർന്നു.

“അപ്പോൾ ഡോക്ടർമാർ അറിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ അദ്ദേഹത്തെ കൂട്ടുകൂട്ടുകൾക്കു കൊന്നു. “അ കരുന്നിനെ നശിപ്പിച്ചു” എന്നു അവർ ചോദിച്ചു.”

“അതേ അൻ കെട്ടി മുറിയിൽ ചുറ്റിത്തുറന്നു” എന്നു അവർ പറഞ്ഞു.

“മുയിയർ! ചുറ്റുന്നതേ അതു തീരെ അവിടെയൊക്കെയായിട്ടു. അ പ്രവൃത്തി ക്കൊണ്ടു ചുറ്റുന്നതേ സമീപം.”

“ഈ അടിപ്പാലുകളെടുത്തപ്പോൾ സമീപം കെട്ടിത്തുറന്നു.”

“സമീപം കാണുകയോ? ചുറ്റുന്ന അക്കാര്യം” അവർ ചോദിച്ചു.

“ഏതു കാര്യമാണു് അക്കാര്യം” എന്നു ചാക്കോസി ചോദിച്ചു.

“എന്നിങ്ങനെ അറയ്ക്കുന്ന അവർ സമീപപ്പെട്ടു.”

“ഇന്നിയും അതു ചിത്ത കാണണമെന്നു” അവർ അപ്പോൾ ചോദിച്ചു.

അതുകൂടി ചാക്കോസി അറയ്ക്കുന്നതിൽ കൂടി “അവർ അതു ചോദിച്ചു?” എന്നു സമീപം അറിയാനായി വീണ്ടും ചോദിച്ചു.

“എന്നാൽ അതു കണ്ടുപിടിച്ചു എടുക്കുമെന്നു” അവർ പറഞ്ഞു.

“അവയെപ്പറ്റി അറയ്ക്കുന്നതോടനുബന്ധിച്ചു അക്കാര്യം അപ്പോൾ നിർമ്മിച്ചു. പിന്നീടു അവർ അതുചെയ്തു. അതും അവരെ പിറന്നു.”

“അവർ അപ്പോൾ വിളിച്ചു സമീപമായി അവർ

ലാബ്ബരുത്തപ്പാറിയും അറിയാൻ പിന്നീട് ഒരു മാതൃവും തുറന്നുകണ്ടില്ല. വാൻദിൽ പുല്ലുത്തൊട്ടാകെ സ്പെഷിൾ നല്ല എന്ത് അവർ തെറ്റിപ്പിടിച്ചു. അതിനാലാണോ ആ പുല്ലുത്തൊട്ടിന്റെ ഹൃദയമായ ഹൃദയത്താൽ സമാന പുല്ലു പുനരും അവർ അന്യഥാ ധരിച്ചു. അതെത്രയോ അത്ഭുതമാണെന്ന് അവർ അറിഞ്ഞില്ല. ഖണ്ഡനാധാരന്റെ വാക്കുകൾ അവരുടെ ധാരണയെ പെട്ടെന്നും ശിശുപ്പട്ടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. അപ്പോഴൊക്കെ അവ അവരുടെ കണ്ണിൽ കാക്കുന്നവർഷംപോലെ ശിശുപ്പട്ടത്തിക്കൊണ്ടിരുന്നു. മനസ്സാലും സമീപിച്ചതാണ് അവർ കരഞ്ഞു. കണ്ണുനീർക്കു അവർ അവരുടെ മോലവും അതിനെയും കവിർത്തു വരികൾ ഏകീകരിക്കി വസ്ത്രങ്ങളിൽ ചീന്ത. അവരുടെ തുടലും കൈവലയും വിറച്ചു. അധരം കൂട്ടൽ ചുവന്നു.

അന്നത്തെ രാത്രിയിൽ വാൻദിൽവിനു നിദ്ര ലഭിച്ചില്ല. റോസത്തപ്പാറി ചിന്തിച്ചുകിട്ടിയിട്ടു നോക്കുക. പുനാലും ഉറക്കം വന്നില്ല. നോക്കു വെളിച്ചമൊന്നില്ല. മൂന്നാം ബിന്ദുവെഴുത്ത് അവർ ഉറങ്ങാൻ ആരംഭിച്ചു. അന്നു നീലാം വെളിച്ചത്തപ്പാറിയുള്ള ചിന്ത അവരുടെ ഹൃദയത്തിൽ സമാനം ചിട്ടിച്ചുത്തേറ്റില്ല. പിന്നെയോ—റോസയുടെ—അതേ വനയനമോഹിനിയുടെ—നീലനയനങ്ങളായിരുന്നു അവരുടെ വിശാലമായ മനോഭൂമിയിൽ നിഴലിട്ടത്.

അതേ നിശ്ചയിൽ റോസയ്ക്കും നിദ്രയുടെ പരിഭാഷണം സിദ്ധിച്ചിരുന്നില്ല. അവർ പലതും ചിന്തിച്ചു നോക്കിയെടുത്തു. പ്രഭാതത്തിൽ, "ഇനി ഒരിക്കലും ആ ഇരുമ്പുകിളി ദർശിക്കരുതെന്ന് വെച്ചുകയറ്റിപ്പോ" അവർ ഉപനിശ്ചയം ചെയ്തു.

നീലാംവെളിച്ചത്തിന്റെ കഥ അറിവാൻ ആ സാധു കാത്തിരിക്കേണ്ടതാകുമ്പോഴാണിവിടെ റോസയ്ക്കു നല്ലപോലെ അറിയാമെന്നു. അന്റെ അഗമനത്തെ പ്രതീക്ഷിക്കുന്നു.

പ്രതികരിക്കണമെന്നും അവർക്കറിയാം. എന്നാൽ അവിടെ പോകേണ്ട എന്ന് എന്തുകൊണ്ടോ അവർ നിശ്ചയിച്ചു. നിലാശയിൽ കഴിയുന്നതിലുംതേരം പഠിക്കുക എന്നതുകൊണ്ടു നോസ പുസ്തകമെഴുത്തു വരുന്നതുടങ്ങി. നല്ലപേരുവെ വായിക്കുന്നതിന് അവർക്ക് അപ്പോൾ കഴിയുമായിരുന്നു. തന്റെ ഈ വാൻബീവല്ലാത്തപക്ഷം, മറ്റൊരാളും ശിഷ്യപ്പെടാതെ കഴിക്കാൻതക്കവണ്ണം അവർ വായിക്കാനും പൂർത്താനും ചെയ്തിരിക്കുന്നു. കാഴ്ചയിലുള്ള കോട്ടയെ ബൈബിൾ അവർ തത്സമയംതന്നെ വായിച്ചു.

അപ്പോൾ, താഴെപ്പകരായി വാൻബീൽ ഏഴുതിയ വാചകങ്ങൾ അവർ കാണാനിടയായി. അതു വായിച്ചതിന് അപ്പോൾ അവരുടെ കണ്ണുകൾവീണ്ടും മറയ്ക്കപ്പെട്ടു.

“ഹാ അദ്ദേഹം എന്ന് നോസറിക്കാണു എന്നല്ലേ ഞാൻ അന്നു വിചാരിച്ചത്.”

അവർ ഭീഷ്മായൊന്നു നിശ്ചയിച്ചു. നോസ സാധുരീതിയും, കരുണയും, പ്രണയവും തികഞ്ഞുള്ള ഒരു ബാധികയായിരുന്നു. അവർ മലകളിൽ ഒരു കെട്ടുപാട്ടുവെഴുതിയും അറിഞ്ഞിരുന്നില്ലെന്നു കേൾക്കുകയും, അപ്പോഴപ്പോൾ അതിൽ സംഭവിക്കാവുന്ന വിദ്വേഹംസങ്ങളെ അവർ വാസ്തവസംഗതികളായി ഗണിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. തദ്വകാരന്റെ നോസറും ഭരിക്കലും കൂടുതലായി പുസ്തകത്തിൽ പതിഞ്ഞിരുന്നില്ല. നീലാഞ്ചളത്തിനുസമീപം അവർ ചെന്നുനിന്നാൽ വാൻബീൽ അവളെമാത്രമേ കാണുകയുള്ളൂ. അതുകൊണ്ട് അവർ പതിച്ചുകൊണ്ടുപിന്നി അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു!

വായനകഴിഞ്ഞു അവർ പൂർത്താനാക്കി. അതു കേൾക്കും കഴിഞ്ഞുവെഴുതുന്ന തോന്നുകയാൽ വൃത്തിയായും വലിയ അകുതയ്ക്കും കൂടെ ഏഴുതിയതിനുശേഷം, അവർ മിണ്ടാതിരുന്നു.

വാൻബീയിന്റെ ഏഴുതിയിൽ പ്രണയം കൂടുതലും

നെക്കൊണ്ട്. നീലാംബുജം, അതു വിദാസമിതായ ഭാവിയിൽ മിന്നിത്തീർത്തുവന്ന ഒരു പുഷ്പം അതിനെ അയാൾക്കു ഒരു വിധിച്ചിട്ടു. എന്നാൽ പ്രകൃതി എന്തായാലും ചന്ദനാഗാധത്തിൽ സൂക്ഷിച്ചു സംസ്കാർന്നപ്പി വിരിയുമാക്കിത്തന്ന നോസയെ അയാൾ അധികം സ്നേഹിച്ചു. പക്ഷെ അയാൾ വരുമോ ഇല്ലയോ എന്നുള്ള കാര്യം അയാളിൽ വലിച്ചു. പക്ഷൽ മുഴുവനും അയാൾ ചിന്താഗതനായിക്കഴിച്ചു. അവനെ അതൊരു പാതി അയാൾ ചിന്തിച്ചിട്ടില്ല. വല്ലവിധത്തിലും സാധാരണയായ അയാൾ കണ്ടിട്ടുവരുത്തി. എന്നിട്ടും സൂര്യൻ സമുദ്രത്തിൽ മുങ്ങിയിട്ടില്ല. ഒരു അന്ധനായിത്തീർന്നിട്ടുള്ള ഒരു അന്ധനായ ഒരു മനുഷ്യന്റെ ഇടയ്ക്കുള്ള കടന്നുവന്ന അയാളുടെ മുഖത്തെ തടവാനും. അതു ഇപ്പോഴുള്ളതായി അയാൾ മറിച്ചിടുന്നു.

പ്രകൃതിയെപ്പോലെ അയാളുടെ ഏതൊരു വേഗം വേഗം തുറന്നിട്ടുവന്നു. ഭൂതലത്തിലും കെട്ടിയിൽ നോസയോടു ചേർന്നു വാക്കുകൾക്കു കാരണമായി അയാൾ അയാളായിത്തീർന്നു. അവയിൽ എന്താണ് ഈ ശിക്ഷ തന്നെ വിധിക്കാൻ പറ്റാത്തതായിത്തീർന്നു അയാൾ പരിശോധിച്ചു. കാര്യം തിരിച്ചറിയാൻ സാധിക്കാത്ത, ഏതൊരു ഒരു അന്ധനായിത്തീർന്ന അയാളുടെ അയാൾക്കു മറ്റൊരു മനുഷ്യനായിത്തീർന്നു ഇതരവരികളിൽനിന്നും കണ്ടു കണ്ടെത്താൻ അയാൾ നോക്കിയിരുന്നു.

മണി സമയത്തുള്ള തിരിച്ചറിയൽ ശാസ്ത്രവും പുനർജന്മവും ചുവന്നൊഴുകിയിരുന്നു. അത് ഏഴടിച്ച് എട്ടടിച്ച് വെട്ടിയിട്ടു. ഒട്ടുവിടയൊരു മണിനാടം അയാളുടെ മറുസ്സിൽനിന്നും നീങ്ങിയതായിട്ടു.

പതിനേഴാം നിയമത്തിലായിരുന്നു. തടവുകാരൻ തന്റെ നോമ്പുള്ള കൈവെച്ചുനോക്കി. ഏതൊരു വേഗവേഗം തുടിച്ചു. അയാൾ നല്ലപോലെ ശ്രദ്ധിച്ചു. പുറത്തുനിന്നും ഉറപ്പായ കാര്യം കേൾപ്പാനിട്ടു. ഒരു ശാസ്ത്രവും അവിടെ

പ്രൊപ്പീറ്റോറായി. നോം പിന്നെയും പോയി. രണ്ടി പത്തു
 ചു. എന്നിങ്ങനെ അയാൾ അങ്ങനെയും അങ്ങിട്ടും പതിവുപോ
 യെ കിട്ടിയ പോലുള്ള സന്തോഷത്തിനും അയാൾ വന്നിട്ടു.

ഇങ്ങനെയു പിന്നെയും നോം വാൽബീവിനെ തനി
 യെ വിട്ടിട്ടു സ്വന്തം മുറിയിൽ ഇരുന്നു.

“ഹാ! അയാൾ ഇങ്ങനെയും അർഹിക്കുന്നുണ്ട്. സൗന്ദര്യ
 യുള്ളതായ നോം സുഖമായിരിക്കുന്നതും. അതും അപ്രകാ
 രം ചെയ്യും.”

ഇങ്ങനെയെ സമാധാനപ്പെട്ടു കഴിയുമ്പോൾ വന്നിട്ടും അ
 യാൾക്കു നിദ്ര വന്നിട്ടില്ല. കട്ടിയിൽ പോയി കിടന്നു; അ
 യാൾക്കു മിഴികൾ അടഞ്ഞില്ല.

പ്രഭാതത്തിൽ എട്ടുമണിക്കു മുറിയുറന്ന മുതിർന്ന ആ
 ള്ള പ്രവേശിച്ചു. അയാൾ തടവുകാരന്റെ മുഖത്തു നോ
 ളിയില്ല.

വാൽബീയും അതുപോലെതന്നെ പെരുമാറി മകളു
 ള്ളനി ചോദിക്കുന്നതിനു അറിവധികം പ്രാപ്തം അയാൾ
 അയാൾ ഉച്ചയിട്ടില്ല. എങ്കിലും അതിവേഗം കൂടിയ
 അതു അയാൾക്കു പൊന്നുവെച്ചിട്ടുള്ളതല്ല.

അയാൾക്കു വെണ്ടയും മുതിർന്ന വന്ദ. വാൽബീ
 സംസാരിക്കാൻ തീർച്ചയാക്കി. കൂടുതലായി “കുറിയേ സു
 ഖം തന്നോ” എന്നു അയാൾക്കു ചോദിച്ചു.

‘അതേ’ എന്നു ചുരുക്കത്തിൽ മുതിർന്ന മറുപടി കൊ
 ടിച്ചു.

“അവിടെ അതും സുഖമായിട്ടല്ല” എന്നു വീണ്ടും
 വാൽബീ ചോദിച്ചു.

“ഇല്ല” എന്നു മുതിർന്ന പറഞ്ഞു.

മുൻകൈയെ അയാൾ മുറിച്ചുട്ടു പുറത്തുപോയി.

വാൽബീ വീണ്ടും ഏകാകിയായി. താമസിപ്പോ
 യെ ഉൾക്കൊള്ളാൻ തക്കവിധമുള്ളതി അയാൾക്കു അത്ര

നാലദ്ധ്യം. അപ്പോൾ നേരം സന്ധ്യയായതുമൂലം. മണി
കുഴങ്ങിപ്പോയത് അയാൾ ശ്രദ്ധിച്ചു.

കുറേനേരം ഇതിൽ വന്നു. ആ ആവസ്ഥയിൽ ചെ-
ൽക്കൂട്ടത്തിന് പാർക്കിൽ ആവശ്യമായി. എന്തെന്നാൽ
അപ്പോൾ തന്നെ കൈകൾക്കൊണ്ടായിരിക്കാം അവർ വേർതിരി-
ക്കപ്പെട്ടത്. അയാൾ ചുറ്റും വീശിപ്പിടിച്ചിരുന്നു.

നീക്കംവെക്കുന്നതും നോക്കുന്നതും അയാൾ ഒന്നിച്ചു
പ്രവർത്തിച്ചു. പ്രഭാതം അയാളുടെ ദേഹം തണുത്തുതുടങ്ങി.
ഉറപ്പിലും ഉറക്കത്തിലും ആ രൂപത്തിൽ അവർ കറങ്ങി
വന്നു.

നാലാലിപ്പനും ഇങ്ങനെ കഴിഞ്ഞു.

വെള്ളിയിൽ അടിച്ചിട്ട് പിടിച്ചു പറ്റിത്തൂങ്ങിക്കൊണ്ടിരുന്ന
സൂക്ഷ്മകണ്ഠം നിറുത്തുന്ന ആക്കം കാണാൻ കഴിയാത്ത
തെക്കുപുറമായിരുന്നു. ചോട്ടത്തിന്റെയെങ്കിലും അവർ
സമീപിക്കുന്നത് കാണാൻ കഴിയില്ലാത്ത അവർ അപ്പോൾ
കാലം വെള്ളം. സമീപത്തുള്ള ചോട്ടത്തിലും അവർ കണ്ടി
കാണാനില്ലായിരുന്നു വെക്കുന്നതും അയാൾക്ക് കൊ-
ണ്ടുവന്ന അമ്മയുടെ അടുത്ത സ്ഥിതിയിൽത്തന്നെയായിരുന്നു. വെ-
ള്ളിയിൽ അടിച്ചു കൊണ്ടുവന്നു.

അതിൽ തടവുകാരനായ സൂക്ഷ്മകണ്ഠം നോക്കിയ ശേഷം
തന്റെ ചോട്ടം "അമ്മയെക്കൊണ്ട് അയാൾ മരിക്കും" എ-
ന്നു പറഞ്ഞു. അതു കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

"അമ്മയെ വെട്ടി" എന്നു കേൾക്കുകയും തടവുകാരനായ
തന്നെ.

"എന്തുകൊണ്ട്". അയാൾ അമ്മയെ കഴിഞ്ഞിട്ടും
ഉറങ്ങുന്നില്ല. വെറും വിചാരിക്കുന്നതായി മാത്രം കഴിഞ്ഞി-
ട്ടുണ്ട്."

തടവുകാരൻ പാടുകൊണ്ടുവന്ന വക്കം കേൾക്കുകയും ചെയ്തു.

നില്പാത, ഒരു പാവപയ്യോപ്പും ഒരു യോഗനാശി മനമുഴറി നിന്നുപോയി.

അവരും സ്വന്തം മുറിയിൽ പ്രാപശിച്ഛ ഏറ്റീർ തുടച്ചു ശേഷം ഒരു കണ്ണെഴുതി. അതു വാൽവീൽ വെളുപ്പാൽക്കു ചുറ്റു അഴിഞ്ഞുകിൾനിന്നും എടുത്തു നോക്കി.

“മനസ്സാചിക്കോണ്ട; നീലാംബുജം വളരെ വയസ്സേ.”

ഇതാണ് അതിലെ വാചകം.

അതുകൊണ്ടും അയാളുടെ വൃദ്ധനും ശേഷിച്ചിട്ടു. നോസു മൂക്കുക്കുണ്ടാവാമിട്ടെന്തും മനപ്പൂർവ്വമായി വരാതിരിപ്പാൻ അയാൾ തീർക്കാനിട്ടു. അപ്പോൾ ദൂരം അയാൾക്കു സഹിക്കാൻ പറ്റിപ്പോയവിധം വെളിച്ചം.

ഒരു കീറു കേൾപ്പിൽ അതുപോലെ ഒരു കണ്ണെഴുതാൻ അയാൾ രീച്ചുവെട്ടുത്തി.

“നീലാംബുജത്തെക്കുറിച്ചുള്ള അന്ന് മനസ്സാചിക്കേണ്ടതു്. നിന്നെ കാണാതെയൊണ്.”

ഇതിലെ രാത്രി മുറിയ്ക്കും പരിവ്വരച്ചിട്ട് പോയ ശേഷം ഒരു സന്ദേശത്തെ അയാൾ അഴിക്കു വെളിയിൽ ഇട്ടു. കാവടി കേൾക്കേണ്ടതോ പുനും അപ്പോഴാണ് ശ്രദ്ധിച്ചു. ആരെയും അവിടെ കാണാനില്ല.

“നാളെ വരും” പുറത്തു ശബ്ദം മാത്രം മുറിക്കു മാറ്റം മുഴങ്ങി വെളിപ്പെടുത്തുകയും.

നാളെ എന്താണെന്ന് ദിവസമാണ്. അധർ കമ്മിട്ട് കണ്ടിട്ടു എഴു ദിവസമായി.

XIII.

അടുത്തദിവസം രാത്രി മുതിർന്നതെ പതിവനുസരിച്ചു അയാൾ അഴിപ്പുഴത്തുവരെ കരയിൽ കൈകൊണ്ടു് ശബ്ദം

അവൾ. വാൽക്കീരിയിൽ - അത്യാർത്തിയോടുകൂടി കിരിഞ്ഞുവന്നു.
അവിടെ നോക്കുമ്പോൾ സുകാമന്റെയും സുപ്രസന്നവുമായ മുമ്പാകെ
അയാൾ സ്വന്തം അവസ്ഥയെക്കുറിച്ചും അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകൾ
കൈകൾക്കിടയിൽ ഒരു കൈയെപ്പറ്റിയും അത്ഭുതം മിന്നിപ്പോയ
അവസ്ഥയിലുണ്ടായിരുന്നു.

വാൽക്കീരിയിൽനിന്നു തിരിച്ചു വിട്ടപ്പോൾ ഒരു ഹൃദയം കൈ
അവൾ വ്യസനിച്ചു.

“അവിടെയെങ്ങനെ സുഖമുണ്ടാകുന്നു?”

“സുഖമുണ്ടായിരുന്നു.” എന്നു കഠിനമായ വ്യക്തത അത്
അവൾക്കു സ്വന്തത്തിൽ അയാൾ ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

“അയാൾക്കു നന്മ കഴിക്കുന്നില്ലെന്നു അച്ഛൻ പറഞ്ഞു.
എന്തൊക്കെ കിടക്കുന്നതെന്നും പ്രസ്താവിക്കുകയായി. അവിടെ
അത്ഭുതം അയാൾക്കായിൽ സഭ പിടിക്കുന്നതെന്നു നീയോടുകൂടി
അവിടെനിന്നു തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ അത് അവിടെനിന്നു തിരിച്ചു
വന്നു.”

“അവിടെ അത് മറ്റൊരുതരം തന്നെയല്ല. വന്നു കണ്ട
എല്ലാവരും അത് കിട്ടിയിരിക്കുന്നു - അത് വിചാരിച്ചു.”

“എന്തിനെ അറിയുക?”

“നീ വായിക്കാൻ പഠിച്ചുവെങ്കിലും നല്ലൊരുപാടായി എ
ന്നതും പഠിത്തിരിച്ചിരിക്കുന്നു. അതെന്തെന്ന് കാണുകയെന്നു.”

“കുറിയെന്നു എന്റെ സ്വന്തമാണു്. അതെന്തെന്നു
കുറിയും സുഖമുണ്ടായിരിക്കട്ടെ എന്നു കരുതിയെന്നു് അത്ഭുതമെന്നു
എന്നുവന്നു.”

“സുഖമുണ്ടാകട്ടെ എന്നു കരുതിയോ?”

ഇങ്ങനെ ചോദിച്ചിട്ട് അയാൾ അദ്ദേഹത്തെ മുഖത്തുനിന്നു
അദ്ദേഹം ഒരു മുഖാവസ്ഥയിൽ നേത്രങ്ങൾ തെളിയിക്കുക
മിന്നി.

അവൾ ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—

“അവിടെയെങ്ങനെ എന്തും ഇപ്പോഴുള്ള നീയോടുകൂടുന്നതും

പുറം കണ്ടു സംസാരിക്കുകയും കരകിതാണം അത് വന്നിട്ടുള്ളത്.”

ഇത്രയും ഒരു തരണാട്ടുതലത്തിൽ കറാരിയിറക്കിയപ്പോൾ വെറിക്കേകാണ്ടു. പുല്ലുക്കിളൻ നോക്കൂ അസുര മുഴങ്ങാൻ റോസ കനസ്സിലൊന്ന പുറത്തൊന്നാരി ഇപ്പോൾ സംസാരിച്ചത്.

“റോസ, അത് നിന്നെത്തന്നെ വിചാരിച്ചു വന്നിട്ടു. വെറെ അലക്കേണ്ടിയിട്ടും എന്നിട്ടു മിന്നിക്കേണ്ടിയുണ്ടായിരുന്നില്ല. കണ്ടേ! നീ വെറിക്കുന്നപ്പോൾ എന്റെ സ്വന്തം അസുരയും അതോടുകൂടി ജീവിയും പരധീനപ്പെട്ടിട്ടും കൂടി കലാത രാസസാധം എഴുതിക്കൊണ്ടി.”

റോസയുടെ ചുരുളുറിച്ച ചുണ്ടുകൾ പുഞ്ചിരിക്കാൻ തുടങ്ങി. അപ്പോൾ അപ്പോൾ കരയുന്നവന്റെ ഒരു വ്യസനമാവം നിഴലിട്ടു.

“നീയൊരുപക്ഷം അപകടത്തിലായിരിക്കുന്നു” എന്ന് അവർ പറഞ്ഞു.

വാൻജീവിന്റെ പ്രകാശിച്ചുകൊണ്ടിരുന്ന മുഖം അകിയലം സന്താനം കൂപ്പാതായി ചുണ്ടുകൾ വിറച്ചുതുടങ്ങി.

“അപകടമോ? എന്താണത്?”

റോസ പ്രശ്നമായി അയാളെ കണ്ടു. അവളുടെ നീന്തിക്കളിക്കുന്ന നന്മനങ്ങൾ യേശുദാസനായിക്കൂടെ അയാളോടു സൂചിപ്പിച്ചു.

“അതേ, എന്തെന്നെപ്പറ്റി വന്ന ആൾ വാസ്തവത്തിൽ നീയൊരുപക്ഷത്തിൽ കൊതിപ്പുകി വന്നിട്ടുള്ളവനാണ്.” എന്ന് റോസ കൗതുകപരമായി അറിയിച്ചു.

“അപ്പോഴായി” എന്ന് മാത്രം വാൻജീൽ ഉച്ചരിച്ചു. വധിക്കാൻ തുടങ്ങിക്കൊണ്ടുപോകുമ്പോൾ അയാൾ കുമ്പസാരം അയാളുടെ മുഖം മിടിക്കുന്നത് കൈപ്പറ്റിക്കൊണ്ടിരുന്നായി.

അതും അതാർ സൂക്ഷിച്ചു നോക്കുകയുണ്ട്.”

“അയാളെ വീട്ടിനകത്തുപോയി ഭേദിച്ചുനിന്നു സൂക്ഷിക്കാത്തതെന്തെ?”

“അാൽ അതും പറയാം. പുതുപ്പിടത്തുക്കൽനിന്നും തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ അാൽ എന്തെങ്കിലും മുറിയിൽക്കുറി കണ്ടു വന്നിട്ടുണ്ട്. അതാർ നാലുവശത്തും സൂക്ഷിച്ചുനോക്കിയശേഷം ചട്ടിയിൽ മണ്ണു ഇളക്കിത്തന്നു. അഗ്രമിച്ചതുപോലെ എന്തെങ്കിലും കിട്ടാത്തതാവുന്നതിൽ, അതാർ തിരിച്ചുവന്നപ്പോൾ അല്ലാതെ അതിനുപുറകിൽ അതാർക്കുണ്ടാകാത്തതായി അതാർ അറിഞ്ഞു.”

“അതാർ ഒരു നിശ്ചിതനാണ്. ചോരനാണ്. നമ്മുടെ പ്രണയസർവ്വസ്വത്തെ അപഹരിക്കാനാണ് ആ മൂലം പ്രയത്നം ചെയ്യുന്നത്. റോസേ, നീ എന്തിനാണ് നീ അങ്ങനെയൊരു സൂക്ഷിച്ചുവെച്ചിരിക്കുന്നത്?” എന്തെങ്കിലും വാക്ക് അതിൽ അല്ലെങ്കിൽ അതാർക്കുണ്ടാകാത്തതായി അതാർ പറഞ്ഞു:

“അതു എന്തെങ്കിലും ചോരയെക്കൊണ്ട് ചെയ്തിരിക്കുന്നത്. അതാർക്കു അതിന്റെ വശം കഴിയുകയില്ല. പക്ഷെ അതിനുള്ളിൽ വെളിച്ചമുള്ളതായി അതിനെക്കൊണ്ടുപോയി വെക്കും. അതിനു എന്തെങ്കിലും മുറിയിൽവെച്ചു സൂക്ഷിക്കും.”

“അതു നന്നായി. അതാർക്കു അതു വശപ്പെടുകയുണ്ട്. വളരെ വശപ്പെടുകയുണ്ട്.”

“നീയെന്തിനായിട്ടുള്ളതുവെക്കും അതിനെക്കൊണ്ടുപോയി ചെയ്യും.”

“റോസേ, നീ എന്തിനായിട്ടുള്ളതുവെക്കും അതാർക്കു അതിനെക്കൊണ്ടുപോയി ചെയ്യും. എന്തെങ്കിലും നല്ലതായിട്ടുള്ളതാണ് നീ എന്തെങ്കിലും ചെയ്തിരിക്കാൻ വിനിയോഗിച്ചിട്ടുള്ളത്.”

“ഇനിയും അങ്ങനെയൊരു ചെയ്യുന്നതാണ്, അാൽ കരുതിക്കൊള്ളൂ. എന്തെങ്കിലും കൊല്ലു സഹായിക്കുകയോണ്ടെ അാൽ ചെയ്യും.”

തിന്ന വളർത്തും. അതിന്റെ ജീവൻ എന്റെ ജീവൻതന്നെ. അതിനു സംശയമില്ല. അതിന്റെ ജ്യേഷ്ഠത്തിനായി വളർത്തിത്തരികിലും അതിനേറിയതല്ല അസുഖമേ അത് ഒഴിച്ചുവെക്കട്ടെ.”

വാൻത്തിൽ ചെടികളെ മറ്റും നട്ടുവളർത്തുന്ന ദൈവന്റെ നിമിത്തമെവിഞ്ഞു ഒരു പ്രണയിയുടെ സ്വന്തമായ അവസ്ഥയിൽ സമുദയംസം തുളുമ്പുന്ന ചെറുചെടികൾ അവളിൽ നിക്ഷേപിച്ചു.

അല്പസമയത്തേക്കു അവർ പരസ്പരം സംസാരിക്കുന്നതിന്നു സാധിക്കാതെ നിന്നുപോയി. ഒടുവിൽ വാൻത്തിൽ ചെടികളെ തൊട്ടുതമോടിക്കൊണ്ടു് ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു.

“ഭാര്യ! പുണ്യത്തിലുള്ള അനുഷ്ഠിതിനിന്നു ഭരണാനിഷ്ടംകൊണ്ടുവന്നതാണ് നീ മനസ്സിലാക്കീട്ടുള്ളതു്.”

അവൾ അതിന്നു ഉത്തരം പറയാൻ ആഗ്രഹിച്ചില്ല.

“അൻപതുകൂട്ടെ. പുനീക്കു അനേകം കാര്യങ്ങൾക്കു നന്നാക്കുന്നുണ്ടു്.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞു അവൾ രോഹിതം മാറ്റി.

അവൾ ചിരിച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു:—

“പുനീക്കു ഒരു കാര്യമേ നോക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ളു.”

“അതെ പുണ്യത്തെ സ്നേഹിക്കാൻ.”

“അല്ല; അതിലും മേന്മയായതെ നിന്നെ സ്നേഹിക്കാൻ.”

നോസു തലയോട്ടി. അവളുടെ മുഖം തുളുമ്പും. അതിന്നുവേണ്ടു പുണ്യനിരംകരുതലകൾ ആചാര്യംചെയ്യുന്ന അവളുടെ കണ്മുഖമാലം ചെറുപവനനിൽ പറന്നുകളിയാടി.

“പ്രകൃതി കാരാവരദത്തസംസന്നം പ്രകൃതവും മാറുത്ത. ഇതു പുണ്യം ഒഴിഞ്ഞാൽ പിന്നീടൊന്നു ഉണ്ടാകുന്നതല്ല, അതു പാപമേ ചിത്രംകുറഞ്ഞു മാറുന്നു.”

“ഇതിന്റെ സാരമെന്തെന്ന്, നോസു ഭാര്യ! മനസ്സിലാക്കേണ്ടതായിട്ടുള്ളു.”

“നീ എന്തെന്തെന്ന് ചോദിക്കുന്നില്ല. വേറെ അരിയൊന്നി-
ക്കൽ ചിന്തകൾ കിമിത്തുപോയിരിക്കുന്നു. എന്തെന്തെന്ന് ചോദിക്കാൻ എനിക്ക് എന്തു ഗുണമാണുള്ളത്?”

അവളുടെ കണ്ണുകളിൽ ജ്വലനമുണ്ടായി. “ഈ മനുഷ്യ-
നായി ഭവിക്കാൻ അവിട്ടു കണ്ണുനീർ അവൾ കൂട്ടുകാരിയിൽനിന്നും
പ്രാണനാശമേൽ സന്നിധിയിൽ കരയുന്നതിനും അവൾ മരി-
ച്ചിട്ടു.”

“അവിടുത്തെ വിശ്വാസത്തിൽ ഞാൻ എന്താണ്? എ-
ന്തെന്തിനായിട്ടുള്ളത്?” അവൾ വിചിത്രമായി ചോദിച്ചു.

“നീ എന്തെന്തെന്ന് അന്വേഷിച്ചിരിക്കുന്നു.”

“എന്നാൽ ചെമ്പ്രമലർ കഴിയുന്നതിനും കൂടുതലായി ചെ-
മ്പ്രമലർക്കും ഞാൻ ചെമ്പ്രമലർ. അവിടുത്തെ പ്രേമസമു-
ദായം നീയോടൊന്നിച്ച് ഞാൻ സമുദായം പരിചരിക്ക-
തില്ല.”

“അതേ! നീ ചോദിക്കുന്നതു എന്തെന്തെന്ന് നീ ചോദിക്കുന്നു.”

“ഞാൻ ചോദിച്ചതെന്താണ്? സംസാരിക്കുക. എ-
ന്തെന്തെന്തെന്ന് ചോദിക്കാൻ കൊണ്ടുപോകുന്നുവെന്നു മനസ്സിൽ പറ്റി-
ത്തന്നെല്ലാം അതുവേണ്ടി തപിച്ചു എന്റെ ഹൃദയം ഇപ്പോൾ
യും തണുത്തു. അങ്ങനെ എന്റെ ഹൃദയത്തെ ഇപ്പോൾ
യും കഴിയില്ലാത്തതും കഷ്ടമാണ്.”

“നീ എന്തെന്തും എന്റെ പുഷ്പങ്ങളും നോക്കുക
വെറുക്കുന്നു.”

അവൾ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടിരുന്നതിനും അതിലൊക്കെയും ചെ-
മ്പ്രമലർ വൃന്തമെങ്ങാൻ കഴിയാതെ വേർപെട്ടുപോയി. അ-
തുവേണ്ടി അവളുടെ മുമ്പാകെ ചൊല്ലിക്കൊണ്ടാൻ അവിട്ടു

“പ്രിയപ്പെട്ട റോസേ! ഈ ഞാൻ അങ്ങനെയായി ജീവി-
ക്കുന്നു എന്നറിയാതെ നീ കരയുന്നത്” ചുറ്റും സാഹചര്യം
എന്റെ നീയോടൊന്നിച്ച് നഗ്നമായും അവനെപ്പറ്റിയുള്ള

മുറ്റംസംസ്കാരം എന്റെ ഏതെങ്കിലും സന്തോഷിപ്പിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും ഞാൻ നിന്നെക്കൂടെയും ഓരോ ജീവിതാനുഭവത്തിലും മധ്യകാലീനമായി വെക്കുവാൻ എന്റെ ശ്രദ്ധയെ ആകർഷിക്കുന്നില്ല."

"അതേ, നീമാത്രമേയെന്നാകട്ടെ മനസ്സിലാക്കൂ മകി."

അവളുടെ മുഖം ചെറുതായി അർദ്ധമായി—വരൾച്ചയിൽ അടിക്കുത്തുവാൻ അവളുടെ കവിളത്തു് തണുപ്പു ചൂടിയിട്ടു. അടിക്കുത്തുന്നിടം നീക്കിനില്ക്കുന്ന കാര്യം ആ നിമിഷം അപ്പോൾ മറന്നുപോയി.

"ഈ വാക്കുകളെ ഞാൻ വിചാരിക്കട്ടേ?" എന്ന് അവൾ അലകുനിച്ചു, കാൽപ്പിന്മേലേക്കു് അടുത്തു് ചിതറുകയും നിൽക്കുന്നതിനിടയ്ക്കു നീണ്ടുനിൽക്കുന്ന കണ്ണിനെ കാട്ടു് വരൾച്ചയിലിരുന്ന ഒരു കടലാസിനു ചേർന്നു.

"പുണ്യമായും."

"അധികം നോക്കിക്കൊണ്ടിരിക്കാൻ ഞാൻ അപേക്ഷിക്കുന്നു."

"നോക്കൂ, നമുക്ക് പലതും വിചാരിക്കാൻ സംഭവിച്ചുവോ?" എന്ന് നയക്കോവിലിനായ ഒരു മാഷ് ട്രീമിനകത്തു് സന്ധ്യവേളയെക്കുറിച്ചു് അവൾ അടുത്തു് മറന്നു.

"അതെന്താണത്?"

"അപേക്ഷ വിചാരിച്ചു മെന്താൻ സാധിച്ചിട്ടില്ലെങ്കിലും?"

"ഹാ! പുണ്യമായും! അപ്പോൾ ആകാശസമുദ്രത്തിൽ മരിക്കുന്നവർക്കു്. മനോഹരമായ ദൈവത്തിനുവേണ്ടി അവർ എന്തുതന്നെ സ്വപ്നത്തിനെയെല്ലാം പറ്റിക്കുന്നു. ഭൂമിയിൽ അവർക്കു് ഉണ്ടാകുന്ന സമാധാനം കാശ്ശിനെയും തുടങ്ങിയും. ഹാ! പുണ്യമായും! അവിടുന്ന് തിരികെ എന്റെ സ്വപ്നങ്ങളും ആദ്യമായെങ്കിലും ദൈവത്തിനെയും മനോഹരമായിത്തന്നെ അനുഭവിക്കുന്നു."

അതിലേക്ക് വരിച്ചപ്പോൾ അന്നേരം എന്തെങ്കിലും ഉപദേശിക്കുന്നതായിട്ടുണ്ട്."

അപ്പോൾ ഒടുവിൽ അന്നേരം കൂടെ ഉറങ്ങുന്നതായിട്ടുണ്ട്. അത് വാൻഡീവിൽ കുറിക്കുകയാണ്.

"അതാണ് അതേ സമയം എന്തെങ്കിലും" എന്ന് അയാൾ ചോദിച്ചു.

"നീലാംബുരുടെ തന്നെ."

ഇതുകേട്ട് വാൻഡീവിൽ പുഞ്ചിരിക്കുകയാണ്.

"റോസേ! അത് വെറും മനസ്സുകൾക്കുള്ളതല്ല? നിന്റെ കഥയോ? നീ എന്തൊരു പഠനം ഉപയോഗിക്കുകയും വിട്ടുപോയതും മറന്നതും മറന്നതും?"

"ഇല്ല. അവർ ഇപ്പോഴും ഉണ്ട്."

"കുറച്ചുകൂടി കിട്ടാറുണ്ട്."

"എന്നും."

അയാൾ കൈയൊഴുക്കുകയും കൈകൾ എഴുന്നേൽക്കുന്നതിനായി.

അവിടുന്ന് പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതുപോലെ മാത്രമേ അയാൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നുള്ളൂ. കൈയൊഴുക്കിന്റെ ഒടുവിൽ കുറച്ചിട്ടുള്ളത് മറന്നതും മറന്നതും കൈയൊഴുക്കുന്നതിനായി എന്തെങ്കിലും അനുചരത്തിട്ടില്ല? അതാണ് അവനെ അനുചരിക്കുന്നത്. എന്നാൽ നീലാംബുരു എന്തെങ്കിലും അനുചരം ഇല്ലാത്തതും വിട്ടുപോയിട്ടുണ്ട്. പക്ഷെ അന്നേരം എന്തെങ്കിലും വന്നെത്തിയതാണ് സഭയ്ക്കുള്ളതല്ലാത്തതും."

കുറച്ചുകൂടി ചോദിച്ചിട്ടുപോയി.

"റോസേ! നീ സാധാരണയായാണ്. അതാണ് കൈയൊഴുക്കുന്നത്. അതിൽ എന്തെങ്കിലും. ഇപ്പോൾ അതാണ് അവിടുത്തെത്തിയതല്ല?"

"എന്നാൽ അതാണ് വേറെ അതും അനുചരിക്കുന്നത്. ഇവിടെ എന്തെങ്കിലും വന്നെത്തിയതല്ലാത്തതും."

ഇതിനെയും ഏകാക്ഷര പ്രകാരം ചൊരിയുന്ന കെ
നീതകാതിപ്രവാഹം കണമ.

ജനീവ് പുതിയ പരിഭാഷിക്കൽ പരിവേഷമെടുക്കുകയാണ്. എന്നാൽ തദ്യക്ഷണിക മുന്യമായിത്തന്നെ ഹൈന്ദവമതം, ദ്രാവിഡമതം, ജൈനമതം എന്നീ മതങ്ങൾ

“എന്താണത്?” എന്ന് ജനീവൽ ചോദിച്ചു.

“ചിത്രകലാകൗതുകം” എന്നൊരു പുസ്തകം വാർത്താപത്രം പ്രസിദ്ധീകരിച്ചു.

ഇന്ത്യയിൽ കറുപ്പിയിടങ്ങളെ മുഖപരമാർത്ഥമായി ചേർക്കണമെന്ന ആവശ്യം ഉയർന്നുവന്നതാണ്. അതിനായി അധികൃതർക്ക് കർമ്മപരിപാടികൾ ആരംഭിക്കേണ്ടതുണ്ട്. ഇതിനായി അധികൃതർക്ക് കർമ്മപരിപാടികൾ ആരംഭിക്കേണ്ടതുണ്ട്.

“മലയാളത്തിന്റേയും സാഹസികതയുടെയും സുഖമനുഭവിക്കുകയും ചെയ്യാൻ” ആയിരുന്നു “പ്രവാചകന്റെയും സാഹസികന്റെയും” ഉദ്ദേശ്യം.

“അദ്ധ്യക്ഷിക ഇരിക്കുന്നു. പേണമെങ്കിൽ കേൾക്കൂ”
ഇങ്ങനെ ന.ഗ. രാധാ ചറഞ്ഞിട്ട്, അയർൻ മേശപ്പുറത്ത്
കേൾക്കുന്നു. നീക്കിയിട്ടു.

“കുടിയാന്മാരായ ഏതാനും പേരുമായി” എന്ന് സമീപ കോർട്ട് തീർപ്പാക്കിയിട്ടുണ്ട്.

കുടുംബകാരൻ സംരക്ഷണത്തിൽ മുഴുകി. ഡാൻബ്രിംഗിന് അയാൾ ചോദിച്ചതു കീഴെ കാണുന്നവിധത്തിൽ.

“എന്ത് കുടിമാന്മാരാണ്?”

“കേരള നാട്കർ! പലരെയും വേർതിരിച്ചു കൊടുത്തു
 താഴെ നല്ലപ്രകാരം കാണാം. ഇതിന്റെ സൂചിപ്പിച്ച
 കാരണം”

“എന്താണ് സൂക്ഷിക്കാനുള്ളത്? പേജുകളും പ്രവർത്തിച്ചുകൊള്ളണം. ഞാനും എന്തെങ്കിലും ബാധിക്കുന്ന സമയത്ത് നിങ്ങളുടെ ഡയറിയായിൽ ഇരിക്കുമല്ലോ.”

“അത്ഭുതം ഉണ്ടാകും” എന്നു പ്രവചനം.

ജയിലർ അവിടെനിന്നും പോയി.

“ഉച്ചയ്ക്കു് അധർ എന്താണു ചെയ്യാൻ നിശ്ചയിക്കുന്നതു്. ഏതായാലും കാണാമല്ലോ” എന്ത് വാൽവേിൽ അയാൾ പറഞ്ഞു.

നാളി ഒൻപതുമണിസമയത്തെ അദ്ധ്യക്ഷനായാട്ടു് പ്രസിദ്ധിക്കുന്ന ഒരുറക്കം അന്തം ഉച്ചയ്ക്ക് പന്ത്രണ്ടുമണിസമയത്തെ കാത്തു മുഖിതയെങ്ങ അനുശ്ചയില്ലല്ലോ.

മണി പന്ത്രണ്ടായിച്ചു അദ്ധ്യക്ഷന്റെ കാലയപ്പതു തുടങ്ങുവാൻ മുറങ്ങി. അപ്പോൾ ജയിലർ ഭാരമല്ല പറഞ്ഞു. കണ്ടുണ്ടാകാൻ കണ്ടുണ്ടായിരുന്നു. ജയിലർ അപ്പോൾ അകത്തു പ്രവേശിച്ചു.

“അവിടെ പരിശോധിക്കുവിൻ” എന്ത് ജയിലർ കണ്ടുണ്ടായിരുന്നവരാട്ടു് അറങ്ങാപിച്ചു.

വാൽവേിൽ ധരിച്ചിരുന്ന ഉടുപ്പും, മുറിച്ചും, എന്തും, അധർ പരിശോധന നടത്തി. അധർ അതും വെച്ചിട്ടില്ല.

അദ്ധ്യക്ഷനന്റെ കിടക്കയും കയ്യിണയും അധർ അതും പരിശോധിച്ചു.

എന്തിനും അതും കാണാൻ സാധിച്ചില്ല.

ഈ സമയത്തു്, വാൽവേിൽ മൂന്നാമത്തെ വിത്തു കൈവരും ചെയ്യുന്നതി അത്തതു് കാത്തു അന്തരവ മന്ദമായി നിന്നു. അതു് അവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നുവെങ്കിൽ അധർക്കു ശ്രമം നിഷ്പ്രയോജനമായില്ലായിരുന്നു.

പരിശോധന സമയത്തു വാൽവേിൽ പ്രകടിപ്പിച്ചു പറഞ്ഞതി അധർ അതും ഉണ്ടായിരുന്നു. കളിപ്പറമ്പിൽത്തു് ഒളിവിൽനിന്നു അവരുകൾക്കു്.

സാധുയ്ക്കു ജയിലർ മുറിക്കിൽക്കൂടെ, അദ്ധ്യക്ഷൻ നല്ല ചാക്കുമാൽ അന്തർ ശാന്തമാക്കാൻ അനുചരിച്ചുവെങ്കിലും, വായാളുടെ മുഖാവലം അവിടെ സമ്മതിച്ചില്ല. വാൽവേിൽ ഒന്നു മരുഹനായിച്ചുപോയി. അപ്പോൾ ജയിലർ

മിടുടെ മുമ്പുള്ള സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—
“മുയിക്കണവൻ ചിരിക്കട്ടെ.”

അന്നേദിവസം വിജയിതയായ് വാൽമീകിയെത്തുന്നതിനു ഒരു സംശയവുമുണ്ടാകാതില്ല. എന്തെന്നാൽ അയാളുടെ മനോഹാരിയായ നോസ കൃത്യം തേപ്പത്തുണിയിലുപരിവുപോലെ വരുകതന്നെ ചെയ്യും.

അവളുടെ കൈകളിൽ അന്നു വിളക്കില്ലാതിരുന്നു. പക്ഷെ അവയുടെ വർണം പോലും നല്ലപോലെ സമവർദ്ധിച്ചതും സിദ്ധിച്ചിരുന്ന അവർക്കു മേലാൽ വെളിച്ചത്തിന്റെ സഹായംകൂടാതെ കാര്യങ്ങൾ നോക്കാൻ കഴിഞ്ഞിരുന്നു. അവളുടെ മുമ്പുള്ള തെളിച്ചുന്ന മണ്ണുതെ വെളിച്ചം പരസ്യമാക്കുമെന്നും അല്ലെന്നുമില്ല.

രണ്ടു ചെറുപ്പക്കാർ, ഒരാൾ അന്നും മറ്റൊരാൾ ചെറുപ്പം കമ്മിൽ പുറത്തും പുറത്താണ് സംസാരിക്കുക. രണ്ടു അനുമാരികൾ വീട്ടുനടുക്കിൽമെച്ചു ശ്രാന്തിയും, തെരുവിലിരിപ്പവളു് സ്നേഹിനിയും, പുല്ലുവണ്ടിയിലിരുന്നു കാരത്തിയും നടുസാരിക്കാറുള്ള കാര്യങ്ങളെ അവർക്കും അടിക്കത്തുവെച്ചു സംസാരിച്ചു.

അതിവേഗം തന്നെത്തന്നെ കലമാകുന്ന പക്ഷികളു മിറകുകൾക്കൊടുക്കുന്ന കാര്യങ്ങളെപ്പറ്റി അവർ സംഭാവനകളെടുക്കുകയുണ്ടു്. നീലാംബുജത്തെ കഴിച്ച് വേറെ എല്ലാത്തിനേയും പറ്റി അവർ സംസാരിച്ചു.

മറ്റു പത്തുപത്തുപ്രാവു അവർ പതിവുപോലെ ചിരിച്ചു. നോസ ശിക്ഷിച്ചു പട്ടവസ്ത്രം പാമ്പസംസ്കൃതത്തിൽ പുറപ്പെടുവിച്ച ശബ്ദം അവർക്കു ചോകത്തേറും പ്രിയന നഷ്ടമായിത്തീർന്നു. എന്തും പററിപ്പിടിച്ചുപറ്റുന്ന അസഹ്യം അവർ മനസ്സിലാക്കയും ചേർപെടുത്തി.

എന്നും കണ്ടുപരിചരിച്ചിട്ടുള്ള നോസയെ അല്ല വാൽമീകി ഇക്കാലങ്ങളിൽ കാണാറുള്ളതു്. സംഭവത്തിന്റെ

യും സൗഹൃദപ്രതിരോധവും സൗജന്യപ്രതിരോധവും സംഘടിപ്പിച്ചു കൊണ്ടിട്ടുള്ള അയാൾ അയാളെ സംവിധാനംചെയ്തു.

അയാൾ നീയോണ്യമുള്ളതിന്റെ കാര്യത്തെപ്പറ്റി പരസ്യമുണ്ടാക്കുകയും അയാളെപ്പറ്റി പരസ്യമുണ്ടാക്കുകയും ചെയ്തു.

അയാൾ ചെയ്ത ഒരേയൊരു അപരാധം അയാളുടെ അപരാധംകൊണ്ടാണ്.

അതിനാൽ കാര്യമാണ് സന്തോഷപൂർവ്വമായ ഏതെങ്കിലും അയാൾ പഠിച്ചുപോകുന്നത് അയാൾ കൂടുതൽ പഠിക്കുകയും ചെയ്തു.

പക്ഷെ ഇതിനുശേഷം അയാളുടെ അപൂർവ്വതയെപ്പറ്റി അയാൾ ചിന്തിച്ചുകഴിഞ്ഞു. ഉണർന്നിരിക്കുമ്പോൾ റോസയെക്കുറിച്ച് അയാൾ ചിന്തിക്കും; ഉറങ്ങുമ്പോൾ അയാളെ സ്വപ്നത്തിലും കാണും.

അയാളെപ്പറ്റിയുള്ള റോസയെക്കുറിച്ചും സ്വപ്നത്തിലെ റോസയെക്കുറിച്ചുമായിട്ടാണ് അയാൾ കണ്ടുവന്നത്. അയാളെക്കുറിച്ചും അയാളുടെ മുമ്പുള്ള അനുഭവമായ ഒരു പ്രതിഭാസം സ്വപ്നം, അപ്രതിഭാസം സന്തോഷവും, അസ്വസ്ഥതയും പ്രകടിപ്പിക്കുന്നതിനുള്ള ചിന്തയുണ്ടായിരുന്നു. സ്വപ്നത്തിലെ റോസയെക്കുറിച്ചും അയാളെപ്പറ്റിയും സംസാരിക്കുന്നതിനും മേൽക്കൂടിയിട്ടുണ്ട്. എന്തെന്നാൽ അയാൾ നീവിലേയ്ക്കായി ഒരു കമനീഷ്യം എഴുതുകയും അയാൾക്ക് സമ്മാനിക്കുകയും ചെയ്തിരുന്നു. കമനീഷ്യം എഴുതുന്ന കൈനാപ്പാത്രം എഴുതുന്നതായി.

യഥാർത്ഥത്തിൽ ചെയ്യുന്നതാണ്.

“ചെയ്യുന്ന, റോസയെക്കുറിച്ചും അയാൾ നീവിലേയ്ക്കായി എഴുതുന്നതായി ഉറപ്പാക്കുകയും ചെയ്തു.

അയാൾ നോക്കുന്നതും നോക്കുന്നതും പുറത്തുനിന്നാണ്. അയാൾ പിന്നീട് ഉറങ്ങാൻ അയാൾ ശ്രമിച്ചില്ല. ഉണർന്നിരിക്കുമ്പോൾ ഉറങ്ങാൻ ചിന്തിക്കുകയും ചെയ്തു.

നോസ നീലാംബുജത്തപ്പൻ സാംസരിച്ചിടത്തായ
തിൽ അയാൾ അവളെ പരിവർത്തിപ്പിക്കുക കൂട്ടത്തിൽ ചേ-
ർക്കാതിരുന്നു. അപ്പോൾ അവളെ സമ്പന്നരായിക്കളയ-
ക്കുമിടമില്ലെന്നാലോ, കൃത്യപാത്രത്താലോ, എവിടെയെത്തി-
നോടോ, അസ്സിയായിക്കയ അനിതാലോ, ഉപമിക്കാത്തതിനു-
ന്നു. മലകളുണ്ടായിട്ടുള്ള സമ്പന്നരായിക്കളായ മാക്കി-
മാക്കി കൂട്ടത്തിൽ ഒരു സ്ഥാനം അവൾക്കും നൽകാത്തതി-
ന്നു.

നീലാംബുജത്തപ്പൻ സാംസരിച്ചുകൂടുന്ന പറഞ്ഞ
എഴുപത്തിയെട്ടു മണിക്കൂറിൽ മുപ്പത്തിയരും കഴിഞ്ഞു. രേ-
ന്ദ്രമുഖത്തിൽ പതിനൊന്നും അവളെ കാത്തും അതിനാശയമു-
ള്ള സന്ദർഭം അവളെ ചിന്തിച്ചും കഴിയാൻ അയാൾ തീച്ചി-
യായി.

നോസ ജല്ലാനും ഒരുനാൾ കൂടിപ്പുറത്തുള്ള ഹാ-
ളമായി. വാൽക്കിൽ പൂവിന്റെ സ്ഥിതി അറിയാത്ത
മുൽക്കണ്ഠയായ അവൾക്കു നേരം വെളിവാക്കി.

അഴിയുടെ അടുത്തുവരെ നില്ക്കുന്നതിൽ കനിഞ്ഞാണി-
ത് അവൾക്കു ഒരു സംഭാഷവും തോന്നിയില്ല. അഴിയെ
ചിന്നിക്കിടക്കുന്ന തലമുളയെ അയാൾ ചൂഷിക്കുന്നതിൽ അ-
വൾ വിശ്വസിച്ചില്ല. ചൂഷിക്കുന്നതിനു സകലാർത്ഥമായ
ശ്രമകളെ അവൾ അഴിയിൽക്കൂടെ അകത്തുനിട്ടിക്കൊടുത്തു.

നാഗുപെൺകുട്ടി! പൂവിനെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുന്നതി-
ന്നുണ്ടാകും അപകടത്തിനു കനാൽ അവർ തമ്മിലുള്ള പെ-
രുമാറ്റത്തെ അവൾ അറിഞ്ഞില്ല. എന്തും അഴിയെ വാൽ-
കളായും, വരണ്ട തൊണ്ടയുടേ, വീത്ത കണ്ണുനീരിൽ അഴിഞ്ഞ സ-
കീപാലാണെന്നു അവൾ ശ്രീച്ചിയിരുന്നു.

അടുത്തദിവസം ഇതിനുമുമ്പ് അവൾ ഹാളമായി. അ-
തിൽ അഭിവരണം നൽകിയതുകൊണ്ട് അവൾ ഒരു ചുവത്ത് അ-
ഴിയിൽനിന്നും കുറിയ്ക്കി. വാൽക്കിലിന്റെ മുഖത്തു

കുറന്നുനോട്ടം വെക്കിക്കിട്ടു. അത് അയാൾ കണ്ടുവെങ്കിൽ കിട്ടുവാനും അഴിക്കുളയും കെളുത്തുകൊണ്ടു് അവരൊടുത്തു ചേർത്തേനെ.

“അവർ സുഖമായിരിക്കുന്നു” എന്ന് റോസ അച്ഛനോടു പറഞ്ഞു.

“അവർ സുഖമായിരിക്കുന്നു? എന്ത്?” എന്നു അമ്മ അവരെത്തന്നായി വാൻഡിൽ ചോദിച്ചു.

“അവളേ—എന്റെ സഹോദരി—നീലംബുളം”

“അതിനെപ്പറ്റി സംസാരിക്കുക?”

“പ്രാജ്ഞ” എന്നു കണ്ടതിനെപ്പറ്റി സംസാരിക്കാൻ അന്യരാരും നല്ല ഒരു മാതാവിനെപ്പോലും വാങ്ങിയതോട് അവർ മറുപടി പറഞ്ഞു.

“പ്രാ റോസ!.....” എന്നൊ പറയാത്തതു പോലായിൽ അവളെ സംബോധനം ചെയ്തിട്ട് അങ്ങനെയൊരു അമ്മയോ, പരിശുദ്ധമായ കവിതകളോ, കേൾക്കുവാനു വെളിച്ചമോ, പുറത്തുകിട്ടാത്ത മറ്റൊരു ചോദ്യത്തിന്റെ കിട്ടാത്ത പ്രശ്നമോ അന്തിയായ് അയാൾ അഴിക്കിടയിൽ കിട്ടി ചുരുക്കം നീട്ടി.

കിട്ടിയത് അത്യന്തമായ ഒരു ചോദ്യമായിരുന്നു. റോസ ചൊല്ലുന്നതെന്തി. പിടിക്കാത്തതും പിടയുന്ന ചകരി പോലെ അയാൾ. അല്ലെങ്കിൽ താമസിക്കാതെ വാൻഡിൽ അയാൾക്കു ഇടയ്ക്ക.

“നീലംബുളം വളരുന്നോ?”

“അതേ. നല്ലവണ്ണം”

“എത്ര വളർന്നു?”

“അല്പമേ വളർന്നു”

“റോസ! വെണ്ടവണ്ണം തൃപ്തിപ്പെടണം; വേഗം വളർന്നു വരട്ടെ.”

“കുതിക്കുതൽ എങ്ങനെ സൂക്ഷിക്കാം. അത് അതിനെത്തല്ലാതെ മരുന്നായിട്ടും പററി കിട്ടിക്കൊണ്ടിട്ടു.”

“ചേരൻ നേരിടാനും? എന്നാൽ ഞാൻ അന്യരല്ലേ
കൂടാ.”

“അവിടുന്ന് തൊറിയെക്കണ്ടു. നീലാംബുജാതിനെ
പ്പറ്റിയുള്ള ചിന്ത അവിടുത്തെപ്പറ്റിത്തന്നെ. രണ്ടും വ്യക്തം
നയില്ലല്ലോ ഉറക്കത്തോടൊന്നിച്ച് വേഗം ഉണർന്നു കിട്ടി
ഒന്നാണു കണ്ടതെ. ദിവസാവസാനത്തിൽ കാണുന്നതും
അതിനെത്തന്നെ. പക്ഷെ മുഴുവനും അതിനെ പരിചാരണം
ചെയ്തു കഴിഞ്ഞു. എന്നിട്ടും എനിക്കുവേണ്ട കാര്യം?”

“അതു നിനക്കുള്ള സ്ത്രീധനമാണു.”

“അതേ; അതിനെക്കൊണ്ടു ഞാൻ ഒരു യുവാവിനെ
വിവാഹംചെയ്യും. അയാളെ ഞാൻ സ്നേഹിക്കും.”

“ഹാ! അതെത്ര ഖമാധീനം. അങ്ങനെ സംസാരിക്കു
മതു.”

അനന്തരം രാത്രിയിൽ വാൻജിയിന്നെപ്പോലെ ചെറു
വാനായി ഞാൻ ഉണർന്നിരുന്നു. ധോസന്റുടെ ഒരു അ
യാൾ പിടിച്ചു “അങ്ങനെയൊരു കാര്യം അപർ നീലാം
ബുജത്തെക്കുറിച്ച് സംസാരിച്ചു.

അപ്പോൾ മുതൽ നീലാംബുജം ചേരൻ വളർന്നുമാത്രം
ഒരു വാൻജിയിന്നു തോന്നി. അതു മുതൽ മെലോടിയെ
ളുത്തും നേരിട്ടു സംസാരിക്കണം ചെയ്തു.

കാടം പിണയും കഴിഞ്ഞു.

കൂടാതെ ഇവർ വളർച്ചയന്ന ചെടിയിൽ ചേട്ടം
കണ്ടുവന്നു. ഈ വിവരം വാൻജിയിന്നെ കൂടാതെ
കും സമതായിപ്പിച്ചു. അയാൾ അനേകം ചോദ്യം അതിനെ
പ്പറ്റി വാസനയാടു ചോദിച്ചു.

“മിട്ടുതന്നും പുതിച്ചു തന്നോടാ?”

“അതേ. പുതിച്ചുതന്നതേ.”

അയാൾ ഹോമംചെയ്തുകൊണ്ടിരുന്നു.

“ഒരുപക്ഷേ.....” എന്ത് അയാൾ അടിച്ചു.

പിന്നെയും ധോസന്റേ അഭിപ്രായം ചോദിച്ചു:—“പുതിച്ചു

അകൃതിയിലായിട്ടു് എന്ത് അയാൾ ചോദിച്ചു.

“അത—എന്നാൽ ശരിയായ വൃത്തമല്ല. അതല്ല വൃത്തമല്ല. പട്ടുനിറമായിരിക്കുന്നു.

ദിവസം അവരിനാകുന്നതന്നെ അയാൾക്കായി കഴിഞ്ഞു. അവൻ നീയായെന്നു തന്റെ ഹൃദയത്തിനൊപ്പം നിഗൂഢമായിട്ടു്. അവൻ, പുതു് വിഭാഗം എന്ത് അറിവു് തുടങ്ങുകയാണു് പറഞ്ഞു:—

“വിഭാഗം!” എന്ത് ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് അയാൾ ഓടി അടിക്കുകയുണ്ടായി.

“അത. പലതിനെയും അതിൽ കാണാൻ വേണ്ടു്. അതിനെപ്പോലെ നാലേകളും കാണാം.”

“പട്ടുനിറമാണു് അധികം?”

“അതേ.”

“അതാണു്? അതാണു്?”

“അതേ.”

“അതേ നീയായെന്നു്, നീ അതിനെപ്പോലെ അടിക്കുന്നു. അതേയായ നാലേകളും നിന്നെക്കണ്ടു് സത്യം സൂചിച്ചു് കൊണ്ടു്.”

“അയാൾ ഒരു ചിരിച്ചു്.”

“അതേ! നിന്റെ പ്രതിഫലമായിട്ടാണു് ഒരു പുതിയതു്. പുതിയതു് എന്തിന്നു് കാണാൻ സാധിക്കുകയുള്ളു്. അതിനെപ്പോലെ അതേയായ നാലേകളും ചിരിച്ചു്.”

അയാൾ അതിനെ അടിക്കുകയുണ്ടായി. നീക്കിയതും അയാൾ ചാലയുടെ ശീതളമായ കവിളുള്ള ചുവപ്പിച്ചതും ഒന്നിച്ചു കണ്ടു.

“അതിൽ പുതിയതു് ഉള്ളതാണു്.” എന്ത് അയാൾ സോചിച്ചെന്നു് പറഞ്ഞു. അയാൾ അയാളുടെ കവിളിൽനിന്നു്.

“അതേ! അതേ. അതിൽ ഇനി ഒന്നും ചെല്ലാതി

പുഷ്പങ്ങളെ നീ അധികം വെച്ചിട്ടുണ്ടാത്ത കിടപ്പുമ്പലം
കുറച്ചുകൊണ്ടു. രണ്ടാമത്തെ ദിവസം കുറഞ്ഞ കൂമ്പിപ്പ
കുറഞ്ഞ സംഖ്യയെക്കുറിച്ചു വിവരം തിരിച്ചറിയുകയും ചെയ്തു. അ
പ്പോൾ നിന്നു കൈകൾ കിട്ടി.

അവർ മരുവാനുണ്ട്. അതു പുഷ്പം വെച്ച് വെ
ച്ചിട്ടുള്ള വെൺനിറമുള്ള ചെറു പരിവർത്തനം വെൺ
ചെറുപൂക്കിട്ടു.

“നോക്കൂ! നിങ്ങൾ കൈകൾ കൈയെടുക്കിപ്പോ പത്തു
മുണ്ടാ?”

“അവയെടുത്തിരുന്നു.”

“എങ്കിലും എന്താണത്?”

“മുണ്ടാ ഗിരിശാർ?”

“നീ ആ മനസ്സെ വെച്ചുവെച്ചു സംഖ്യയെക്കുറിച്ചു
പോയി കാണണം.”

“അപ്പോൾ പുഷ്പങ്ങളെ കാണുന്നതാ?”

“കൂടെ കൊണ്ടുപോകണം.”

അങ്ങനെയൊക്കെയാൽ നാം തമ്മിൽ പിടിച്ചെടുക്കിവ
ന്നു.”

“മധുരവാസിനി—എനിക്ക് സ്വന്തം പുഷ്പങ്ങളെ
വെച്ചിട്ട് അറിയുക വരുമെന്നു. നിന്നെക്കുറിച്ചു എ
നിക്ക് ജീവിച്ചിരിക്കാൻ സാധിക്കുമെന്നു തോന്നുന്നു. വെ
റു കൈയെടുക്കിപ്പോ അവിടെ അയയ്ക്കുന്നതാണെന്നു. വിവ
രമറിഞ്ഞാൽ അയയ്ക്കൽ ഇവിടെ പരം.”

അയാൾ പറയുന്നു വിവരങ്ങൾ അറിയിട്ട്—

“വേദം, പുസ്തകം നല്ല നീലമണിയിൽ സമാനാർ
കാരിയായിക്കൊണ്ടു.”

“അതു ഇനിയും തീർച്ചയാക്കാൻ പാടില്ല. നാളെ
അത് നോക്കി വിവരമറിയിക്കാം.”

“അതുവരെയും അത് എങ്ങനെ കഴിച്ചുതരും?”

“എന്നാൽ അത് കൈകൾ വെച്ചും, തിരിച്ചറിയും.”

വിടരുന്നെങ്കിൽ വന്ദന വിവരമറിയിക്കാം. പക്ഷമനുഭവത്തിൽ
ഒരു കടലാസ്സിൽ അത് വിശദമാക്കിയിരിക്കാം."

"അതങ്ങനെയൊക്കെ."

ഓട്ടി മണി പത്തടിച്ചു, റോസ അവിടെനിന്നും
പോയി.

ഓട്ടി അവസാനിക്കാനായി. ഓരോ നിമേഷവും റോ
സ വന്ദനവെച്ചപ്പോൾ എന്തോ അതാർന്നോ അതാർന്നോ സമ
യം കഴിഞ്ഞു.

അവസരമൊക്കെ നീക്കം ചെയ്തെടുത്തതോടെ ഓട്ടി മുഴുവനും
ചേക്കേഴ്ത്തപ്പെട്ടു. അതിനെ അവർക്കും അതേ
മുറയൊക്കെയും കിട്ടിയില്ല. അതേതരത്തിൽ വെച്ച് അതേതരമായിട്ട്
അതേ പുഷ്പം എങ്ങനെയായിരിക്കുമെന്നു മോശം അറിഞ്ഞിട്ടി
ല്ല. ഇങ്ങനെയൊരു നീക്കം ചെയ്താൽ ഉണ്ടാകുന്നതും അതേ
അറിഞ്ഞിട്ടില്ല.

തടവുകാരായ ഡാൻബീഡിന് അന്യമൊക്കെ ഈ
പുഷ്പത്തിന്റെ ഉടമസ്ഥനെന്ന മോശം അറിയാത്തതും അ
ത് പുതു പ്രശ്നം സൃഷ്ടിക്കും.

അതേ സമയത്തു, ഡാൻബീഡിന് ഒരു വിവരവും പുഷ്പ
മോശം കിട്ടിയില്ല.

ഓട്ടി താഴെപ്പോയി പതിവനുസരിച്ച് റോസ അമർത്ത
മെത്തുമായി, സ്വയം വിവരിക്കുന്ന ഒരു ഹംസത്തി
നോട്ടം പ്രസന്നമായി വന്ദനത്തെ.

"എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു?"

"അതിനെയും വെളിച്ചത്തോട്."

"നീക്കമൊക്കെ?"

"അതേ."

"ഒരു പുഷ്പമിട്ടല്ലേ?"

"അങ്ങിനെ."

"ഓരോ റോസ, അത് നിന്നെയും പുഷ്പത്തിനെയും
സംബന്ധിച്ച് കഴിക്കുമായിരുന്നു."

“അനി എന്തൊക്കെയാണ്?”

“അതെ എങ്കിലും—വിശ്വാസമുള്ളവരെ മാത്രം—ഇവ വിവരം കാണിച്ച് ഞെട്ടത്തക്കതാണ്” അയ്യോണം. താമസിപ്പാൻ, അപകടം സംഭവിക്കും.”

“അത് താമസിപ്പിച്ചിട്ടുണ്ട്?”

“അതാവിശ്വാസിയായാണ്?”

“എന്നെ സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരുവനാണ്.”

“അതെല്ലാം വായിക്കുക?”

“അല്ല, ആ ആൾ ഒരു വെള്ളക്കാരനാണ്. വയസ്സ് ഇരുപതോളം വരെ.”

“അതാളെ അയ്യോം കേൾക്കുക പത്തു മണിക്കാരം എത്രയും. നോസേ കടലാസ്സും പെൻസിലും—വേണ്ട—മെയും വേണയും—തയ്യാറാക്ക. അത് എഴുതുന്നില്ല. ജീവിതകുതുകിടന്ന് ദുഃഖമായ നടുത്തുണക്കവൻ കണ്ടുന്നവർ വ്യാപ്യാനിക്കും. നീക്കുന്ന എഴുതിക്കൊള്ള. പ്രദാനം സംഭാവനയെന്നാണ് എഴുതിക്കൊള്ള.”

“അദ്ദേഹം വരാൻ താമസിപ്പാൻ?”

“അതെല്ലാം ദിവസം താമസിപ്പാൻ എന്ത്? പുസ്തകം സ്നേഹിക്കുന്ന ഒരുവൻ വിചാരം കിട്ടിയാൽ അപ്പവും താമസി കേൾക്കില്ല. വേദകത്തിലേ എട്ടാമത്തെ അത്തരം കാരണം ആർക്കെങ്കിലും അതിന്റെ മദ്ധ്യേ അദ്ദേഹം ചിട്ടയോടുകൂടിയ ഒരു പ്രതി നമുക്കും തന്നെ. അതിനെ സൂക്ഷിച്ചുകൊള്ളണം. അദ്ദേഹം വന്ന് കാണുന്നതിനുമുമ്പ് വേദം ആരും കാണാൻ ഇടയാക്കരുത്. നീലാംബുജത്തിനെ കാണുന്നവർ മോശി അത് ഇനിയും.”

റോസ ഇതെല്ലാം കേൾക്കുകയുണ്ടായി.

പിന്നെയും അതാവിശ്വാസിയായാണ്.

“അതെല്ലാം നല്ലപോലെ സൂക്ഷിക്കണം. കേൾക്കുക. ആ ഗിൽഡർ മോശിക്കുന്നതിനകൂടി കേൾക്കുന്നില്ല. പിന്നെ അതേ ഒരു വകയ്ക്കും.”

“അൻ മാവും പകുവും മനുഷ്യാവസ്ഥ സൂക്ഷിച്ചു
കൊള്ളാം.”

“പുസ്തം വിടൺ മലൺ.”

“ഏകദേശം” എന്നു അവർ കെളിഞ്ഞ കണ്ണുകളോ
കൂടി ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

“പുസ്തകവും വിടൺ ഉത്തര അദ്ധ്യക്ഷനെ തെളുപ്പു
തൂങ്ങാം.”

ഇതൻ അവിടേയ്ക്കും തെളുപ്പുടത്തേണ്ട?

അവർ സങ്കടമനുഭവിക്കുന്ന മട്ടിൽ ഒരു നെടുമ്പിറ്റിട്ടു.

എന്നിട്ടു അവർ ഇതേ:—“അൻ ഇതാ തിരുത്തുപ്പു
കുറ. വിടണാൽ ഉത്തര അറിയിക്കാം.”

തോസ ഓടിപ്പോയി. വാൽനീൽ ഇറങ്ങുകിടന്ന മൂന്നു
അരിയുടെ വിശാലമായ പ്രാന്തപ്രദേശത്തെ നിരീക്ഷിച്ചു.

“തോസ എന്തെങ്കിലും സോഷൽത്തായും. അവളുടെ
നീണ്ടുവിടൺ കണ്ണുകൾക്കെതിരെ നീവാരമുമായും ഓരോ ജീ
കായി വീളത്തു നോക്കുക. കലാപരക്കു അവർ അതിന്റെ
കുറഞ്ഞ തണ്ടിൽ ഓരോന്നായ കൈകൾചേർന്നു പിടിക്കുകയും
കൊടുക്കുകയും നീലിപ്പോക്കുന്ന ഓരോ ജീവനെയും അവർ
അനേകമകരയ ചോപ്പണിയിച്ചുകൊണ്ട് അണു ചുരുങ്ങിയതാ
യുദ്ധത്തിലിടാം. മണ്ണും കോളമയ പുസ്തകം. ഓരോ നീവാര
അനേകു കൈനീറം. ഇങ്ങനെ അവർ മനോഹര്യത്തിൽ
സംചരിക്കും വിവരിച്ചു. അപ്പോൾ തെക്കുവശത്തു അക്ക
തുറന്നിട്ടു പ്രകാശിച്ച ഒരു നക്ഷത്രം സ്ഥാനം നേറി
തീർപ്പാട്ടുപോന്നു. അതുകൊണ്ട് ശേഷമുള്ള നക്ഷത്രങ്ങൾ
കുറയ്ക്കു വിവരിക്കുക.

വാൽനീലിന്റെ ചോക്കു് തെളുപ്പു ക്രമേണ ചുരു
പിടിച്ചു.

“സത്യമെന്നായ സകലാവസ്ഥയ്ക്കു് എന്തെങ്കിലും പുസ്തകമിനം
നീവൽ കൊടുക്കണമെന്നും.” ഇങ്ങനെ അവർ ചുവമ്പി.

അധികം അമസിക്കാതെ ഒരു ശബ്ദം അഴിക്കിടയിൽ
കൂടെ കടന്നു് അയാൾക്കു് ഉണർവ്വു നൽകി.

അവസ വാൽക്കുവിവിടനാളു ഏതാനോ പറവുമാൽ വന്നിരി-
ക്കുകയാണു്.

“പുഞ്ചംപം വിടൻ—നീലനിറം—കറുത്ത പുഞ്ചം
കില്ല—”

“എന്ദിപ്പു് കുറന്നാൽ സാധിക്കുകയില്ലല്ലോ” എന്തും
വെറുംവിൽ നെണ്ണിടിലാവട്ടു പറഞ്ഞു.

“ഇതാ നോക്കണം” എന്തും മറ്റുമസ്സാമുച്ചുരിച്ചുകൊ-
ണ്ടു് അയാൾ നില്ക്കു കണ്ടിയിട്ടു. എന്താശ്ചര്യം! നീലാശ്ച-
ര്യം മറ്റൊരു ഭേദൻ തട്ടി ചാക്കുവെട്ടുന്ന കാഴ്ചയെയാണു് അദ്ദേഹം
കാണു് കണ്ടതു്.

അയാൾ അതുനോക്കി അല്പനേരം അങ്ങനെ നിൽക്കു-
ചെയ്തി. വാക്കേറും വഴങ്ങുകയായി.

“കൊണ്ടു് അങ്ങു് എന്തെൻ ഈ പരിതാപവുമിതി-
യിലും സ്വർഗ്ഗീയപ്രദ വിനോദവല്ലല്ലോ” എന്തും അയാൾ ഒരു
വിധം അല്പകുതാഹ്വാനത്തിൽ പറഞ്ഞു.

നീലാശ്ചര്യം മേൽനോട്ടംതന്നെ. പാലാശ്ചര്യം, സു-
രഭിശ്ചര്യം, സുരഭ്യശ്ചര്യം ഒരു പുഷ്പം ആരും ആരും ആരും
നോക്കി പശ്ചാത്താപം. പശ്ചാത്താപം ഇതിൽ
നീലാശ്ചര്യം പുഷ്പം പാലാശ്ചര്യം ശരിയായ നീലാശ്ചര്യം
വെറിച്ചു മറ്റൊരു ചാക്കുവെട്ടുന്നു. പുഷ്പം നീലം, പുഷ്പം
നീലം, നല്ലനീലം, അല്പം അനിനീലം എന്തെ സംശയത്തി-
നിടയാക്കി.

“അയാൾ! നീ വേഗം കണ്ടെഴുതി കാഴ്ചയെ നോക്കു-
ണം. അധികം അമസിക്കാൽ ചപ്പില്ല.”

അയാൾ അതുചെയ്തു് പുറപ്പെട്ടിരുന്നു. അതിനെ പിൻ-
പറ്റിയ അയാൾ ചെയ്യുന്ന കാര്യത്തെക്കുറിച്ചു ഇത്രകുറക്കു-
ത്തു് എന്തിനും അയാൾ തയ്യാറാക്കിയ കത്തു് അഴിക്കിയിരി-
ന്നിട്ടു.

അനുഗമിച്ചുകൊണ്ടിരുന്നതു്. വാൻമീവും നീലാംബുവും അയാളുടെ മീനത്തിന്നിന്നും ഭിക്കവും അകന്നിരുന്നില്ല. അയാൾ ഭാഗാനന്ദം വഹിപ്പോൽക്കൾ കൊടുത്തു് മുതിർന്ന പാട്ടിവാക്കി ഏതാനും മാസങ്ങളായി വെല്ലുളള നീറത്തിയിരിക്കുന്നു. അതുമൂലം വേസയുടെ സകല പൈതൃകവും അയാൾക്കു അറിവാൽ സാധിച്ചു.

അയാൾ വേസയോടു അടുത്തു് ശ്രമിച്ചു. അവളോടു് വിവാഹത്തിനെപ്പറ്റിയും കുറും സംസാരിച്ചു് അവളുടെ സമഗ്രമായ ഉദ്ദേശത്തെ അവളിൽനിന്നും അറിവുവെച്ചു.

വേസ ബുദ്ധിശൂന്യമായ ഒരു പെരുങ്കുട്ടിയായിത്തീർന്നു. തോട്ടത്തിൽ ഏറ്റവും കണ്ടുകൊണ്ടിരുന്ന മനുഷ്യകൃതിയായ അയാൾ പെറുക്കുക മാത്രമല്ല, അയാളെ സൂക്ഷിച്ചു വെക്കുന്ന പ്രവർത്തിക്കുമുക്തി ചെയ്തു.

ജയിൽ മെടിയുടെ മുളയെ നാരിപ്പിച്ചപ്പോൾ മേക്കപ്പിന്നെക്കാരും കേച്ചും വായനക്കാർ അറിഞ്ഞിരിക്കാം. അതു വാൻമീവിന്റെ പക്കൽ ഇനിയും കണ്ടു വീതതു് ഉണ്ടെന്നു കാക്കയെ പ്രകടിപ്പിച്ചതായിരുന്നു.

അയാൾ അടുക്കാരന്റെ മുറിയിൽ പോകുന്നതും കിടന്നു വരുന്നതും ഒരു ധാരതകൾ പലപ്പോഴും കണ്ടിട്ടുണ്ടു്. പക്ഷെ അയാൾ അയാളെ ഒരു പ്രാവശ്യം മാത്രമേ കണ്ടുള്ളൂ. അതു് അയാൾ കോണിപ്പടി കയറുമ്പോഴായിരുന്നു.

നോസ ഒരു വലിയ പുരുഷൻ ഒരു മുറിയിൽനിന്നും മറെറായ മുറിയിലേക്കു കൊണ്ടുപോകുന്നതും, അതിൽ വെളുത്ത തളിക്കുന്നതും സമീപത്തിലൂടെ വളർന്നതും അയാൾ സുവ്യക്തമായി കണ്ടിരുന്നു. അതുകഴിഞ്ഞു് അയാൾ മുതിർന്നിരുന്നു. അയാളുടെ മുറിക്കു എതിരെയായി ദൂരത്തുള്ള ഒരു കെട്ടിടം ചാടുകയ്ക്കു എടുത്തു മുക്കർക്കിനിയുടെ സഹായത്താൽ

மாண்புமிகு உறுப்பினர்: ஆறுதலாகவே தலைவர் நினைக்கலாம். மொத்தமாகப் பார்த்து அப்படித் திருப்பாதுமே அனாவசியம்.

മെറ്റുവണ്ടി വസന്തൻ അശ്രാന്തപരിശ്രമകൊണ്ട് അ
താളം സകല സന്ദർഭങ്ങളും കീറും. കായത്തു മുൻ ചെയ
കുന്നതുവരെ പുതുട്ടി അലപ്പം മുറിയ്ക്കി 'മാവകത്തിനടുത്തി
രിക്കും. അതിനു സമീപത്തു അതിർന്നിന്നും കണ്ണാടുകൊണ്ട്
സൂക്ഷ്മമായി നോക്കുകയും നിശ്ചയമായും ഇരിക്കും. പറ്റാ
മാവകമായ വല്ലികൾ ചുറ്റിപ്പിന്നത്തു നിൽക്കി വിനി
മിതമായ 'മാവകപ്പുതുട്ടു', 'ചല്ലിഗുഹത്തിൽ' അകന്നുളള
പുറം അലർപ്പം പരിശോധിച്ചു.

നീലാംബുജൻ്റെ അപ്രാധർമ്മം മെന്റുവേണ്ടും മേൽ
ഇവിടെ ഉള്ളിൽ ആഗ്രഹം ഉണ്ടാകാത്തതായി.

കാട്ടിയിൽ തണുപ്പു വർഷമെന്നാൽ അധർമ്മം ചെയ്തിട്ടുള്ളതെന്ന് അർത്ഥം. അപ്പോഴാണ് അന്നത്തെ അധർമ്മം ചെയ്തവർക്ക് അത്ഭുതം സംഭവിക്കുന്നത്. അത്ഭുതം സംഭവിക്കുന്നത് അധർമ്മം ചെയ്തവർക്ക് അത്ഭുതം സംഭവിക്കുന്നത് അധർമ്മം ചെയ്തവർക്ക് അത്ഭുതം സംഭവിക്കുന്നത്.

ഇവകൾ കണ്ടുനാൾമുതൽ ആ പരിഭ്രാന്തൻ നിഖാരം
 ജ്ഞാതിന്റെ കയ്യിലായെ ആസൂചിക്കാൻ ആരംഭിച്ചു. അത്
 വളരെയേറെയും അയാളുടെ ആഗ്രഹത്തെ നാം വളർത്തുന്നു.

ஐதிராபாத்திலுள்ள ஸ்ரீராமகிருஷ்ண மடத்தின் மூலமாக இவ்வாறு செய்து கொடுத்திருக்கிறார்கள்.

[illegible][illegible]

പ്രിംഗ്ലാണത്തിൽ നോമ്പു അവിടെ ഇല്ലാതിരിക്കുന്നു. അയാൾ അവിടെ ചിട്ടന്ന സമയമേതെങ്കിലും ബാക്കുസ്സൽ നിരൂപരിക്കുന്ന അത് അറിഞ്ഞു പ്രണയികൾ ഒന്നിച്ചു് ഭരണസന്ധിക്കു സമയമാണ് ചെറുപ്പപ്പുതിക്ക സൗകര്യമെന്ന് അയാൾ തീരുമാനിച്ചു. അതിരിക്കുന്ന മുറിയും ചരിസരവും പരിചയപ്പെടുത്തിയ അയാൾ ഒന്നരമുഴിപടം അവിടെ ചുറ്റിനടന്നു. കനക രണ്ടുപുട്ടു ഇട്ടാണ് അയാൾ പുട്ടിയിരുന്നത്. അയാൾ എല്ലാപ്പുതിക്കിൽ ദേവിക്കു അർപ്പിച്ചു. താഴെക്ക് സഭാ അയാൾ കുന്നു വഹിച്ചിരുന്നു.

അയാൾ കുന്നാണെ താഴെക്ക് കുന്നോടടുത്തു മാറ്റം തെക്കേറിപ്പു് ബാക്കുസ്സൽ ഗോപുരവും അന്വേഷിച്ചു അതു അയാൾക്ക് അസാധ്യമായതായി തോന്നി. കരപക്ഷ താഴെക്ക് അയാളുടെ പക്കൽനിന്നും മോചനം തേടുന്നതും ഒന്നരമുഴി പുട്ടിയിട്ടല്ലാത്ത അയാൾ പുറത്തു പോവുകയില്ലെന്ന് അയാൾക്ക് അറിയാമായിരുന്നു.

കിട്ടാവുന്ന താഴെക്കുകൾ ഭരണിച്ചു് അയാൾ ഓരോ നാളി ചരിയോചിച്ചു. കര താഴെക്ക് ഒരു പുട്ടിൽമേന്ന് കരിക്കൽമാത്രം തിരിഞ്ഞു. അതിനെ കര അടങ്ങുപ്പുതിക്കോക്കിത്തല്ലാൻ പുട്ടു തുറക്കുകയും പുട്ടുകയും ചെറു ഇരുന്നെത്തിൽ അയാൾ ഒന്നരമുഴി പുട്ടിനും ഒരു അക്കാലു് സമ്പാദിച്ചു. ബാക്കുസ്സൽ ഈ രോമി നടത്തുന്നയാൾ രണ്ടു പ്രണയനിധികളും സേവനസല്ലാപത്തിൽ ലഭിച്ചുനീലകുമാരിയെന്നു.

പിന്നീടു് അയാൾക്കുണ്ടായിരുന്ന തടസ്സങ്ങൾ മരിൽ കടന്നു മുറിയിൽ വരുന്നതിനും അവിടെനിന്നും കെട്ടുപാടി കുന്നതിനുമുള്ളവയായിരുന്നു.

അദ്വൈത അയാൾ മുറിക്കത്തു കുന്നല്ലാൻ അയാളും രണ്ടുതര ഇല വിടർന്ന നീലാബ്ദവും മറ്റും അതിനകത്തുണ്ടായിരുന്നു. അദ്വൈത വേണമെങ്കിൽ അയാൾക്ക് അ

തിനെ കൊണ്ടുപോകുമായിരുന്നു. അതുകൊണ്ട് അയാൾ തുപ്പിപ്പൊട്ടിപ്പു. പുഷ്പം വീശുന്നതന്നെ അതിവിഷമോ എന്ന് അയാൾക്ക് അറിയാൻ നിമുത്തമില്ലായിരുന്നു. അതിനാൽ ക. പ്രഭാഷൻ അപ്പോൾ അനന്തദത്തൻ അയാൾ തുനിയാഞ്ഞത്.

അക്കോലുകൾ കൈയൊരുക്കായിരുന്നതിനാൽ അയാൾക്ക് മുറിക്കത്തു അവരോടു ചേർന്നാൽ കടക്കാൻ സാധിച്ചിരുന്നു. പുഷ്പം കൈയൊരോമ്പൽ അല്പവും താമസി അങ്ങനെയൊക്കെയൊന്നും സമീപത്തിലേക്കു പോകണമെന്നും അയാൾ ദൃഢനിശ്ചയം ചെയ്തു. അതിനെക്കുറിച്ചായിട്ടുണ്ടാകുന്ന അപകടങ്ങളിൽ റോസയെയും വാൽബീവിനെയും ഉൾപ്പെടെ ചൊല്ലിക്കുന്നതിനും അയാൾ ഉപായം കണ്ടു.

രാത്രിയിൽ റോസ പ്രാണനശനാൽ സമീപത്തു പോകുമ്പോഴൊക്കെ ബാക്സ്റ്റമിന്റെ ജോലി ഭരിച്ചു മുറിക്കത്തു പോയി പുഷ്പമെല്ലാം പരിശോധിക്കുകയായിരുന്നു.

നാം കഥാതന്തുവെ സ്തർഭിച്ച ഭട്ടാരിവെക്കു ടിപ്പാസും അയാൾ മുറിയിൽ പതുങ്ങിപ്പതുങ്ങി കടക്കാൻ ശ്രമിക്കുമായിരുന്നു. അത് ധമൻബിവും റോസയും നോക്കുന്ന കമ്മിൽ പിരിഞ്ഞു. പതുങ്ങിനിന്നു കഴിഞ്ഞ ഉടനെ റോസ തിരിച്ചു വരുന്നതു ബാക്സ്റ്റൽ കണ്ടു. അപ്പോൾ പുഷ്പം വിടുന്നിടം അകന്നും അയാൾ തീച്ചയാക്കി.

പുഷ്പത്തെ അന്നുരാത്രിതന്നെ കൊഴിച്ചുകൊണ്ടുപോകുന്നതിൽ അയാൾ നിശ്ചയിച്ചു. അതിലിടേ തുണയായി വെറുപ്പിച്ചിരുന്ന മദ്യം മുതിർന്ന അയാൾ വെറുപ്പിക്കാത്തതു. അ ദുസ്സഹായി അതു കടിച്ചു വോധമായിത്തന്നെ നിശ്ചയിച്ചു.

റോസ പുല്ലുട്ടിയും തുകി മുക്കിയൊക്കെ ചേരുന്നതു ബാക്സ്റ്റൽ കണ്ടു.

“അയാൾ അപ്പോഴൊക്കെ കാണാൻ പോവുകയായിരിക്കും.”

“ദോഷം ചെയ്തതു പോകട്ടെ. മോശാധാരണയ്ക്ക് എനിക്കു മനസ്സിലായി. ആശുവല്ലാതെ മറ്റൊരു ഈ പ്രവൃത്തി ചെയ്തുമില്ല. അതാണ് ഇപ്പോൾ ചെയ്യേണ്ടതെന്ന് ഞാൻ തിരിച്ചറിഞ്ഞു. പുണ്യത്തെ അത്ഭുതം സമ്പന്നമാക്കുവാൻ നാം സമ്മതിച്ചുകൂട. അതാളെ പിന്തുടരുന്ന പോക്കുകളായിരിക്കണം.”

“അച്ഛനറിയാതെ അടയ്ക്കും, ഞാൻ പുനർജന്മം നേടും. നാം അടയ്ക്കുന്ന മറ്റൊരു അടയ്ക്കുന്ന ആയിരിക്കും. ഇതാണ് പിന്തുടരുന്നതിന്റെ രഹസ്യം.”

“നീ കരുതുന്നതുപോലെ, ഞാൻ പുനർജന്മം കരുതുന്ന കണ്ണുപിടിച്ചു കഥകളിക്കും. കരുതുന്നതുപോലെ.”

“അതിനുള്ള ഒരു പദവി എനിക്കുണ്ടായിരുന്നെങ്കിൽ ഞാൻ ഏതെങ്കിലും ഒരു മെൽക്കാരത്തിന് താക്കീതം എടുത്തുപോകും.”

“നീയെന്ന് മറ്റൊരു അടയ്ക്കുന്ന ഒരു മെൽക്കാരം അടയ്ക്കുന്ന അടയ്ക്കുന്ന മെൽക്കാരം നൽകിയിട്ടു കൂടാതെ മെൽക്കാരത്തിനെയും.”

“എനിക്കുണ്ടായി പത്തുരൂപ സംഭാവിക്കണം.”

“ദോഷം നീ കരുതുന്നതിനുള്ള അടയ്ക്കുന്ന ഞാൻ ഇങ്ങനെയൊരു കാര്യം.”

“കരുതുന്നതുപോലെ മെൽക്കാരത്തിനാണ്.”

വെർമിൻ കണ്ണുകളെപ്പിടിച്ചു നോക്കി നോക്കിപ്പോയി. നെന്താണോ വെർമിൻ കണ്ണുകളെ മെൽക്കാരത്തിന് നോക്കുന്നതിനുള്ള മെൽക്കാരം കഴിഞ്ഞു നോക്കുന്നതു കരുതുന്നതുപോലെ.

“ഞാൻ നിന്റെ അടയ്ക്കുന്നതും മെൽക്കാരം കഴിപ്പിച്ചു വെർമിൻ. മെൽക്കാരം കഴിഞ്ഞു, ഈ മെൽക്കാരം കഴിപ്പിച്ചു വെർമിൻ കരുതുന്നതും.”

മെൽക്കാരം കരുതുന്നതും നിന്റെ മെൽക്കാരം.

“ഞാൻ അടയ്ക്കുന്നതും മെൽക്കാരം നോക്കുന്നതുപോലെ.”

അത് എന്താ രോഗം പറഞ്ഞു. അവർക്കുപിമ്പിൽ ഒരു അർബുദം കണ്ടു.

“അപ്പോ” എന്ന് അവർ വിളിച്ചു.

ജനീവർ നിർദ്യം പുതിയുടെ കരവത്തിൽ പിടിച്ചു

പുട്ടു.

“നീയോ, നീ എന്റെ കൈയിൽനിന്നും താഴെക്കിട്ടു. എടുക്കോ? നീ അതിനിന്നുനായ ഒരു തടവുകാരനായി സംസ്കൃതം ചെയ്യേണോ? ലക്ഷണി നീയെ അത് ശക്തിയായ പാഠം പഠിപ്പിക്കേണ്ടു.”

അവർ ജീവനായെത്തി ഒരു പിടഞ്ഞു.

“ഹ” എന്താതും അവർ ശബ്ദിച്ചു.

“നിർദ്യായി എന്താ സ്വന്തമാണിങ്ങനെ യാതൊന്നി എന്റെ രക്തത്തെ തളിക്കാണോ? നീയേക്കാ കയ്യോളം വലുതാണു തുനിയാതെ സ്വയം ദീയരണോ യുദ്ധമാലാവിന്റെ കാർമ്മ്യത്തിന് പാത്രീകരത്? കണ്യാളി നീ എന്റെ പുതിയ ഭാര്യയായി. അവളെ ഇഹത്തിലും പരത്തിലും അർഹമാക്കി. ഇനി അത് കരവി പ്രവർത്തിച്ചുകൊള്ളാം.”

രോഗം ഒരു കണ്ണിനൊപ്പം കിട്ടുകിടെ വിട്ടു. ജനീവർ പിന്തിട്ട് അവിടെ നിന്നിട്ടു.

“അവർക്കും കൂട്ടാക്കെത്തു” എന്ന അമ്പത്തിൽ അവർ കണ്ണു കാണിച്ചിട്ടു പിതാവിനെ അനുഗമിച്ചു.

യാതൊന്നും ഈ നേരത്തെല്ലാ സംഭവങ്ങളെക്കുറിച്ചു അറിയുകയും ചെയ്തു. പുതിയതെ ഒരു ചെട്ടിക്കത്താക്കി വത്തിയിൽ വെച്ച് അത്ഭുതം കേറി വേഗം മാടിക്കാൽ വത്തിക്കാരനെ ടു ശക്തംകെട്ടി.

അവർ അപ്പുറത്തു ഒരു കണ്ണെഴുതി അയച്ചു. ഒരു കിടന്ന അത്ഭുതം വേറെ ഒരു കണ്ണാലത്തായ ചട്ടിയിൽ ഇരിക്കുന്നു.

നോസ പൂജയെന്ന വിദ്യപിരിയുന്ന അവസരത്തിൽ അവരുടെ നീണ്ട നന്മനങ്ങൾ സൂചിപ്പിച്ച മാർഗ്ഗത്തെ തുടർച്ചയായിട്ടു. ഒന്നുകിൽ നീലാംബുജത്തെ വീണ്ടെടുക്കണം. അല്ലെങ്കിൽ ധാൽവീവിനെ ഈ ഭവനത്തു കാണാൻ, ചോദിക്കു. ഇതായിരുന്നു അവർ ചെയ്ത നിശ്ചയം.

ഏഴക്കല്ലുമായി പണിപ്പെട്ടു ഫലപ്രദമായ നിലയിൽ കൊണ്ടുവന്ന സാധു ധാൽവീവിന്റെ അശ്വ കെനികിയാക്കിയിൽ നഷ്ടമായി. അത് അയാളെ ക്രമത്തിലധികം സങ്കടപ്പെടുത്തി.

നോസയ്ക്കു നല്ല കണ്ടാക്കെയത്തുണ്ടായിരുന്നു നിരന്തരം. പക്ഷെ അയാളെ നിശ്ചയമാക്കിയില്ല. അദ്ദേഹം അവന്റെ അധിപതിനിന്നു അറിയിച്ചു നേരിട്ട അവനെന്നെ അയാളെ അവർ നോക്കി സംശയാധിപത്യത്തെ കാണാൻ തിരിച്ചു.

മുറിയിൽപോയി പുറത്തുപോയി എന്തെ അവർ അന്വേഷിച്ചിരുന്നു. അവിടെ ഇല്ല. അപ്പോഴും പലർ ചില സന്ദർശനങ്ങൾ എടുത്തുകൊണ്ട് അവർ മുറിച്ചു പുറത്തിറങ്ങി. മൂന്നു മിനുറ്റു കൈവശത്താക്കി. ഒരു വിത്തുണ്ടായിരുന്നതിനെ അവർ വെക്കുന്നോടു ചേർത്തു സൂക്ഷിച്ചു. നിശ്ചയമായ ഒരു വഴിയിലൂടെ അവർ കാൽനടനായി പുറത്തിറങ്ങി. പരിചയമുള്ള വെളിച്ചത്തിൽ പോയി ചോദിച്ചു. പ്ലോറും വെളി ഭരണം അവിടെ ഇല്ലെന്നു അറിയിച്ചു. അപ്പോഴും കാര്യമാണെന്നു അറിഞ്ഞു വെളിച്ചംകൊണ്ടുവന്നത് അവർക്ക് ഒരു കനിയ സമാധാനമായി കൊടുത്തു.

കുറുപ്പുകൊണ്ടുപോയ വെളിച്ചത്തെ കണ്ടുപിടിക്കുന്ന കാര്യം ഉദ്ദേശത്തിൽ നോട്ടിനികത്തുക അവർ അതിവേഗം സമാധാനപ്പെട്ടു. നവകുടിക ദൂരം പോയപ്പോൾ അവർ

உயிர் வலுக்காரனான சிவனாசனின், சுற்றுச் சூழல் நினைவுகள்
அறிவு நலத்தின் மூலம், உயர்வானதாகிய நாகரிகம்.

കർമ്മ സൗകര്യം, പ്രകൃതിഭയമായ ഭരണാധികാരികളുടെ പ്രശംസിക്കുമായിരുന്നു. ശിക്ഷാഭയം അധികമായിരുന്നു.

സ്വന്തം പുതി മുറിക്കുകക്കിടന്നു കണ്ടുപോയിട്ടുള്ളതാണു വിവാദത്താൽ, കുമ്പിളർ അറക്കു മാർഗ്ഗങ്ങൾ അഭ്യൂഹിച്ചു കണ്ടുപോയിട്ടുള്ള ചക്രവർത്തിയുടെയും ചാക്കിത്തമ്പുരയുടെയും കൈമാർഗ്ഗം. കേരള കഴിഞ്ഞുപോയി പത്തുവർഷം ഭരണമായിത്തുടങ്ങി. കേരള ഒരു കേരളത്തിന് എന്നതായപ്പോൾ അയാൾ ഉണ്ടെന്നു പറഞ്ഞതായു. അയാൾ അറിഞ്ഞു എങ്കിലും അന്നത്തെ നിയമം അതിലൂടെ അറിയിച്ചു. ചിന്താപു മുറിക്കു തക്കതുപോലെ കേരള നാലുവർഷം വിളിച്ചു. എന്നിട്ടും കേരള ഉറപ്പാക്കുന്നതിനാൽ കേരള ചുമത്തിയിട്ടുണ്ട്. പുതിയ കേരളത്തിലായിരുന്നു.

അവർ രക്ഷാധികാരിയുടെ ചുമതലിക്കനുസരണം, അ
വർ ഉപരിച്ച.

உகந்த கண்ணதை கோபாலயுறையி நுழிவல், கையு கா
தென்ற ஐரீயிரவகை போயி. அரையெம் அநாநுபுரங்கதிக
ககாங்கு உழைவியினை அகிசைககைத்து. ஆபாஸநாவு
ஐயேதும் உரையதை அநாநு ருதலயாணித்து. அரையெம் வெரை
அரையெம் உகந்திசைககைத்து.

പത്തു മഴയിക്കുറിനകം നെടുമ്പു അന്തര്യം നീയും നിർമ്മാ
രസം വെണ്മണി. അപ്പുകുറുൻ, മഹറിസൺ, സഹസംവദ
യ്യ. ഒരു ദിശപ്പാർട്ടു നല്ലവായ്ക്കായം ഞാൻ ഭാഗ്യ അദ്ദേഹ
ക്കു കൈമാൽ ചെയ്താൻ. അവർ ഒരു കടമാണ് തുടങ്ങി
"നോസ്" എന്നതാകും ചുറ്റി ഒരു പരിചാരകൽ വശം അ
പ്പുകുറുൻ കൊടുത്തു. പത്തുകുറു കയ്ക്കുതന്നും മറ്റൊ

മിടക്കെ കാരാൽ സൗകര്യമില്ലെന്ന ഹെറിസൺ ഉത്തരം കൊടുത്തു.

“നീലാംബുജത്തിനെപ്പറ്റി സംസാരിക്കാനാണ് വന്നിരിക്കുന്നതെന്ന് അറിയിക്കാൽ, അവർ ട്രൂണോടുകൂടിയിട്ടു.”

നീലാംബുജത്തിൽനിന്നു കാര്യമറിയാനുള്ള കേന്ദ്രകം ഹെറിസൺ ഒരു ചെറുതെന്നു, പ്രായശ്ചിത്തനായ ഹെറിസൺ നീലാംബുജത്തെക്കുറിച്ച് സംസാരിക്കാൻ വന്ന സ്ത്രീയെ അകത്തേയ്ക്കു ക്ഷണിച്ചു.

“പുല്ലുതൊപ്പിയിട്ടു വന്നവനാണോ വന്നത്?”

മുമ്പിൽ ഹാജരായ കൗണ്ടിന്റെ അടുത്തു ഒരു സ്ത്രീയും അവളുടെ സൗകര്യം അടുത്തു പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടു നിൽക്കുന്നു.

“അതേ,” മറ്റൊരു സ്ത്രീയും കൂടുതൽ ഉത്തരം പറഞ്ഞു.

“മറ്റൊരു പുല്ലുതൊപ്പിയോ?”

“കുപ്പി അന്താരിക പന്താൽ സാധിക്കുകയില്ല.”

“അതെന്തുകൊണ്ട്?”

“അവർക്കു പിന്നെത്തു.”

“അതെങ്ങിനെയോ?”

“അതേ.”

“മറ്റൊരു അറിയാമോ?”

“പുനിക്കു മേൽക്കൂട്ടം വെട്ടിയെടുത്തു. വാസ്തവം മുമ്പാകെ അറിയാതെ അയാളുടെ പേരിൽ ഞാൻ കുറ്റമോചിതപ്പെട്ടിട്ടു.”

“പുനാൽ അതു പ്രമാണമല്ലാതെ കണ്ടുപിടിക്കുകയല്ലാ.”

“അതെങ്ങനെ?”

“നീക്കമില്ലെ പക്ഷേ നിന്നും മോഴിച്ചു സ്ഥിതിക്കുകയല്ലാതെ തീർച്ചയായും വിട്ടുപോകില്ല.”

“അതെന്തു?”

“ഓരോ കമ്പിളിയിനമുമ്പ് ഒരു നീക്കം ചെയ്തും ഇവിടെ വന്നിട്ടുണ്ട്.”

“നീക്കം ചെയ്തും വന്നുപോയി. ഇല്ല” എന്താ പറ്റിയോ

“അത് തീർച്ചയായും” എന്താ അവർ ചെയ്തിട്ടു.

“ഇതാ അത് കണ്ടതാണ്.”

“എന്നാൽ അതെവിടെ ഇരിക്കുന്നു?”

“നിങ്ങളുടെ സ്വന്തം ഇടത്തു വശത്ത്”

“എന്തിന് വെറുപ്പായി അത് ഇല്ല.”

“ഓഹ് സർ ഓക്സ്ഫോർഡ് നിങ്ങളുടെ ഇടത്താണ്?”

“അതല്ല അത് അറിയാതെ. എന്താ അവിടുന്ന് അതെന്താണ് മനസ്സിലാക്കിയിരിക്കുന്നത്?”

“എന്താ അതെന്താ ധരിച്ചിരിക്കുന്നു?”

അവിടുന്ന് കൂടിപ്പർത്തനസംഘത്തിന്റെ അദ്ധ്യക്ഷനായ ഫെറിസൺ എന്നാണ് അത് അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നത്.”

“എന്നോട് പറയാതെയാ?”

“നീക്കം ചെയ്തും അങ്ങനെയായിരിക്കണം എന്താ.”

“ഓക്സ്ഫോർഡ് കൊണ്ടുവന്ന പുസ്തക നിങ്ങളുടെ അടുത്താണ്?”

“അതെനിങ്ങളുടെ. ഓക്സ്ഫോർഡ് എന്താ അത് എന്തിന് പരിചയമേ ഇല്ല. അത് നട്ടുവളർത്തിയ കെട്ടിടം” അങ്ങനെയൊന്നും.”

“ഓക്സ്ഫോർഡിനെ പരിചയമില്ല, അല്ല?”

അവർ വല്ലാതെ പരിഭ്രമിച്ചു.

“പുസ്തകത്തെ അവിടുന്ന് കണ്ടോ?” എന്താ നോക്കൂ ചില.

“അത് കണ്ടു.”

“നീക്കം ചെയ്തു.”

“അതെ.”

“കുറയ്ക്ക പുളികൾ ഉണ്ടാ?” -

“പൊതില്ല”

“അതെല്ലാമുൾ കാണാം”

“പ്രദർശനത്തിന്റെ തലവിയല്ല”

“അക്സ്റ്ററോണാ ഉടനുണ്ട്?”

“അതെ കാണുക”

“അയാൾ ഒരു കളിപ്പാട്ടെ അല്ലേ?”

“അതെ”

“കുട്ടിത്ത മിഴികളല്ല അയാൾക്കുള്ളത്?”

“അങ്ങനെയൊന്നുണ്ടാകാത്തതല്ല”

“കുട്ടി നീ ഓക്സ്റ്ററോണിന്റെ ചിത്രത്തെയല്ല വിവരിച്ചതല്ലേ?”

“നീലാംബുജം വെളിപ്പെടുത്തും ഒരു വെളിച്ചത്തിലല്ലേ?”

“അതു അത് സൂക്ഷിച്ചിട്ടു. അത് പുഷ്പത്തെ മാത്രം കാണുക.”

“എന്നാൽ അത് എന്റെ നീലാംബുജമാണെന്ന് പറഞ്ഞു അവർ കരയുന്നതുണ്ടല്ലോ”

മനസ്സുസ്സുചിത്തം കെട്ടിപ്പിട് ചെയ്ത രാത്രി കാഴ്ച.

ഓക്സ്റ്ററോണിന്റെ സമീപത്തു് ഒരു വിദ്യയിലുള്ളതായ ഒരു കലിപ്പാട്ടെ അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു.

നല്ലതായിപ്പോയ നീലാംബുജം ചിത്രം മുകളിലുള്ള ചിത്രത്താൽ കലിപ്പാട്ടെ സൂക്ഷിച്ചതായ ഒരു കലിപ്പാട്ടെ അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു.

അയാൾ ഓക്സ്റ്ററോണിനെ കാണാൻ തന്നെ വിദ്യയിലുള്ളതായ ഒരു കലിപ്പാട്ടെ അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു. അയാൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞു.

[illegible]

“എന്നു കേൾക്കുമ്പോൾ അദ്ദേഹം എന്തൊരു അപമാനമാണ്
 ചെയ്തത്. വൻ അധിപതിയും, നീലാംബുജത്തലയും എന്തൊരു
 മഹദ്വിഷ്ണു നാരികളാണെന്നതിന്നു അദ്ദേഹം അറിവേകം പ്രദ
 ത്തിച്ചു. അദ്ദേഹം കയ്യടക്കം അദ്ദേഹം തുറന്നുപറഞ്ഞുപോയതല്ല.
 ഈ അമാല സപ്തമുദയം പുറത്തുപോകുന്നതു എന്തെന്നു
 മറ്റൊരു അന്യോ അറിയാതെ. ആ സമയം -- വിൽക്കുന്നതി - നീ
 കയ്യടക്കം പുറത്തുപോകുന്നതു മറ്റൊരു അന്യോ അറിയാതെ -- അ
 ന്നറിയാതെ.”

അവർ പിന്നീട് കേരളത്തിൽ വന്നിട്ടു.
വീണ്ടും അവർ ഇപ്പോൾ.

“അാൽ ഡാക്സ്റ്ററായിരുന്ന കോണാൻകുറുപ്പൻ പുറത്തു
 കണനിമിഷപ്പെട്ടു. അാൻ അയാളെ അറിയിക്കുന്നില്ലെങ്കിൽ.....
 അ ഡാക്സ്റ്റർ പരിചയപ്പെട്ടു അക്കോണാൽക്കൽ—എന്നു
 മെന്റോ അയാളും അയാളെ പൂക്കാറായി വരുത്തേ. അ
 ത്തം പൊക്കപ്പെട്ടു. നീണ്ടാലുക്കം മൂന്നാമത്താളത്തേ കൈവശം
 വെക്കുന്നതിൽ അാൻ പുറത്തു കയ്യെടുക്കുകയും, മെന്റോയെ
 കയ്യെടുക്കും. ഡാക്സ്റ്ററും കോളായി വന്നാൽ അയാളും
 പുറത്തു പുറത്തു കയ്യെടുക്കുകയും, ഇക്കണ അാൻ അയാളെ
 കയ്യെടുക്കുകയും ചെയ്യേണ്ടതായി വരുത്തേ. നാളെക്കും എനി
 ക്കു കയ്യെടുക്കുന്ന പീടയും അയാളും.”

അപ്പോൾ അപ്പു പിറ്റേ ദിനത്തിൽ മുഴക്കം ഉണ്ടാക്കി

അതേ ജനങ്ങൾക്കു പറയുന്നതു് അവർക്കു കേൾ. അവർ എല്ലാം പലരും സന്തോഷമുള്ളവരായിരുന്നു. മാസങ്ങൾക്കു ചിന്നയിൽ മുഴുകിയിരുന്നതേയുള്ളൂ.

“വീണ്ടും അദ്ധ്യക്ഷനെ കാണാൻപോയാലേതു്!” എന്തും അവർക്കു മോഴിച്ചു.

“പോകാം” എന്തും ചോദ്യക്കാൽ സമ്മതിച്ചു.

ഇടുങ്ങിയ വഴിയിൽക്കൂടെ ഫെറിസൽക്കു അംഗുലി വെച്ചു അവർ പോയി. അന്തരം അപ്പോഴും റിപ്പോർട്ടു എഴുതി നിന്നിട്ടില്ല.

എവിടെയും ജനങ്ങൾക്കു നീദ്ധംവെച്ചതേയും, അതിനുള്ള സമ്മാനത്തേയുംപറ്റി സംസാരിക്കുന്നതേ അവസരമുണ്ടായിരുന്നു.

ഫെറിസൽക്കു മുറിയിൽ കേൾക്കപ്പെടുന്നതിന്നു മാത്രം കഴിയില്ല അപ്പോഴപ്പറ്റി അന്തരംവെച്ചു അടിച്ചാൽ, അതിൽ അവർ ഉന്മാദിനിയെന്നു അല്ലെങ്കിൽ അദ്ധ്യക്ഷനെക്കുറിച്ചു പ്രകടിപ്പിക്കുന്ന കേൾക്കും എന്തും അതിലിടം. അതിനാൽ അവരെ അവിടെനിന്നും കഴിയുന്നതുപോലെ പുറത്തുയയ്ക്കുന്നതിന്നു അവർ ഉത്സാഹിച്ചു.

അവർക്കു അകത്തുനിന്നു കൈകൾക്കു മറ്റൊരു കോളതു അവരും കഴിയുന്ന സ്വരത്തിൽ സംസാരം അരങ്ങിച്ചു.

“അവിടുന്ന് എന്റെ വാക്കുക്കളെ ശ്രദ്ധിച്ചുകൾക്കും. സ്വതന്ത്രസരിച്ചു നില്ക്കുന്നവർക്കു അവിടെത്തെയും സ്വയംവെച്ചുകിട്ടി വിട്ടുവെച്ചാൽ ഒരു മാധ്യമത്തിൽ അവർക്കു ഇപ്പോൾ വെച്ചേയ്ക്കുന്ന അന്വേഷണത്തുപറ്റി പരസ്യംപിടിക്കേണ്ടിവരും.”

അദ്ധ്യക്ഷൻ തീരെ കനമില്ലാത്ത കാര്യംകൊണ്ടു താമസം വെച്ചു. ഇപ്പോൾ മനോഹരമായിട്ടാണ് റോഡു അവർക്കു തുറന്നിട്ടുള്ളതെന്നു തോന്നപ്പെടുന്നതു്. അതിൽ അവർക്കു വെച്ചു കൊടുക്കേണ്ടതി.

“എന്നിട്ടു ഗാന്ധി: പുറത്തുപോയി” എന്ന് കഥ
സംഭവിച്ചു.

അവർഗ്ഗം സംസ്കാരം നിറുത്തിയിട്ടു

[illegible]

“ഉപമം ശിന്ധൗ.”¹²

“മുനിക്കിളയുടെ വേഷം”

“കണാക്ഷാധിപ്താൽ അതു” എന്നീ ഒരു ചെറുതുകോഴ്.

“അധിപന സത്യത്തെ കുറിച്ചുള്ള ഒരു വാക്കുമാത്രം
 ഇക്കാര്യത്തിൽ വേണ്ടതല്ല. അതുകൊണ്ട്
 അയാൾക്ക് കൊടുക്കുന്ന സമ്മാനം ഒരു കള്ളനുകൊടുക്കുന്ന
 സമ്മാനത്തേക്കാൾ വേറെ.”

ഫെറിസ്താന്റെ നേതൃത്വം നേടിയവർ ഉൾപ്പെടെ. മുഖ്യമന്ത്രി
 നിർദ്ദേശിച്ച മധ്യസ്ഥതയിലൂടെ അന്തർദ്ദേശീയമായി കടൽ
 കടന്നു.

கார்ட்டி கிரிவது பரபரல் காயிதுப்பாடு அதுவா
அளக்காதி கிளக்கலாதி அது நயநகராவது

തങ്കക്കനവ തൂണിപ്പിടിപ്പിച്ചിട്ടുള്ള ഡിഫക്ട്യാനുകൾ
അതെ ഒരു വെറുപ്പുകാരൻ അദ്ധ്യക്ഷൻ്റെ മുറിയിലേക്കു തങ്ക
ണിപ്പിടി ചേർച്ചാ കുത്തി വന്നു. അദ്ദേഹത്തിന്റെ വെട്ടാട നല്ല
പട്ടംകൊണ്ടും ഉടുത്തുവന്നു.

അവിടെ ആഗതനായ ചെറുപ്പക്കാരനെ ഓം. നിറുത്തി
അറയ്ക്കാനുത്തരം വന്നിട്ടു പുതിയൊരു.

“കിരണസൗകര്യം” ഇടയാക്കി വിഴിഞ്ഞത്തിലെ

അതിനാലാണ്” എന്തും വിനയത്തോടു ഹെറിസൺ ചോദിച്ച്.

“ഹെറിസൺ! ഞാൻ കണ്ടതൊരു വരാളുണ്ണുകയാണ്. എനിക്ക് പുഷ്പങ്ങളെ കണ്ടു് ആനന്ദിക്കുന്നതിനും അഭിനന്ദിക്കുന്നതിനുമുള്ള ആഗ്രഹം കറുത്തുപോയില്ല. നീലാംബുജം എനിക്ക് ജീവനാണ്. ഞാൻ അതിനെ കാണാൻ വന്നിരിക്കുകയാണ്.”

“തിരുമേനി സംവത്സരിന്റെ നോക്കു ഇടക്കണിക്കുന്ന അനുഭവം അതിലെ സിന്ധുവതികളുടെ ഭാഗ്യവിഭാവം ഞാൻ മാത്രമേയോ അങ്ങനെയെങ്കിലും കരുതുന്നുള്ളു” എന്ന് ഹെറിസൺ വിനയപൂർവ്വം അറിയിച്ചു.

“അ പുഷ്പം എവിടെയാണ്?” എന്ന് കരച്ചെല്ലാക്കെ യുവരാജാവു ചോദിച്ചു.

അദ്ദേഹം പുഷ്പകുളത്തിന്റെ വശത്തു ചെന്നു കയറ്റി എന്ന് നീലമതിയായി. പുഷ്പം അതിന്റെ ഉടമസ്ഥന്റെ കൈവശം ഇരിക്കുമായിരുന്നു. അയാളെ അവിടെ ചെന്നുത്തന്നതിന്നു വില്ലും അജ്ഞാനത്തിങ്കി.

നീലാംബുജത്തെ സംബന്ധിച്ച അദ്ധ്യക്ഷനും യുവരാജാവും സംസാരിക്കുന്നതല്ലെങ്കിൽ അതിന്റെ രഹസ്യം അന്ധനായിത്തീർന്നു. തന്റെ വന്നിരിക്കുന്ന കാര്യത്തെയും ചുസ്സാധിക്കുകയായി.

നോസു വാസ്തവമാണ് ‘പറഞ്ഞതെങ്കിലും ഒരുമകളായിത്തീർന്നു സംബന്ധിച്ചതുകൊണ്ട്’ അദ്ദേഹം കള്ളനായിത്തീർന്നു. പുനരും അദ്ദേഹം തോന്നി. ഇനിയും ഇത്തരത്തിലുള്ള അപമാനികൾക്കു ഇടവന്നേക്കാമെന്നാണ് അദ്ദേഹം അഭിപ്രായപ്പെട്ടത്. അതിനാൽ നോസയുടെ വാക്കുകളെപ്പറ്റി ശക്തിയായ തീർച്ചയുണ്ടെന്നാണ് യുവരാജാവു നീലമതിയായി.

നോസ ചിന്തകളായിത്തീർന്നു. അദ്ദേഹത്തിൽ നമുക്കു ചില അപമാനം അവിടെ കേറുന്നതു നിന്നു. അദ്ദേഹം യുവരാജാവിനെ

പുറത്തുനിന്നുള്ള ഒരു വലയം അവളിൽ കടന്നിട്ടുള്ളതായി അദ്ദേഹം കണ്ടെടുത്തു.

റോസ, കഴിഞ്ഞ മൂന്നു മാസക്കാലമായി പുല്ലുതടം വളർത്തുന്നതിനുള്ള ആഗ്രഹവും, അതുവഴിത്തന്നെ വളർത്തിയെടുത്ത അതിനടുത്തുള്ള സാധനങ്ങളും മറ്റും തുടർന്ന് പറഞ്ഞു. അവൾ സത്യം മനസ്സിലാക്കുകയും സംശയിക്കുന്നതെന്നു തോന്നിയും യുവാവോട് വിശദമായിത്തുടങ്ങി അദ്ദേഹത്തിന്റെ കാര്യം അന്വേഷണമായിത്തന്നെ അവൾക്കു സംതൃപ്തി നൽകി.

അദ്ദേഹം കഴിഞ്ഞ മാർച്ച് മാസം വന്നിരിക്കുന്ന വലയം യുവാവോട് വിശദമായിത്തുടങ്ങി. അയാളുടെ മുമ്പിൽ നിൽക്കുന്നതിൽ അവൾ ഒരു പുല്ലുതടത്തിൽ നിൽക്കുകയും വളർത്തുകയും.

മാർച്ച് മാസം കണ്ടെത്തുന്നതിൽ റോസ മഞ്ഞു തുടങ്ങിയതും കഴിഞ്ഞുവന്നു കൊണ്ടിരിക്കുന്നതും വിശദമായി. അവളുടെ മുമ്പിൽ കയറിയെടുത്തു പുല്ലു തടം.

അദ്ദേഹം വളർത്തിയെടുത്തതെന്നു തോന്നുകയും അവൾ വിശദമായി.

വിശദമായിത്തന്നെ നിൽക്കുകയും ചെയ്തു കണ്ടെത്തുകയും.

അവൾ സൂക്ഷ്മമായി നീലയുടെ ഒരു കണ്ടെത്തലും “ഇതെന്റെ പൂക്കൾ” എന്നു റോസയ്ക്കു തോന്നാൻ തുടങ്ങിയതും പറഞ്ഞു. ഒരു സമയത്തു അവളുടെ മുമ്പിൽ അവൾക്കു കണ്ടെത്തലായതെന്നു തോന്നുകയും ഉത്തരവു നൽകുകയും. റോസയുടെ അനുകൂലമായ സംഭാവനയെ കണ്ടു ചുട്ടുകൊള്ളുകയും അവളുടെ മുന്നിൽ യുവാവോട് ഉറപ്പുനോക്കി.

“അവൾ പറഞ്ഞു” എന്നു അദ്ദേഹം വിളിച്ചു. അവൾക്കു തന്നെ കണ്ടെത്തലും വിശദമായ മുമ്പാകത്തും അകത്തു കണ്ടു.

റോസ കണ്ടെത്തി സൂക്ഷിച്ചുനോക്കി. പുതിയ കണ്ടെത്തലും സാധനവും കണ്ടു തുടങ്ങിയ അവൾ മനോഹരമായിത്തന്നെ കണ്ടു.

ബാക്കസ്റ്റററുകൾ വഴിച്ചു വികാശങ്ങളെ മറ്റൊരു
കാര്യം മിഖൈലും പറയാൻ സന്നദ്ധനായിനിന്നു.

“ബാക്കസ്റ്ററാൽ! നിങ്ങളുടെ പുറപ്പെട്ട അത്?” എന്നു
വിമുഖ ചോദിച്ചു.

“അതെ” എന്നു സംശയമുണ്ടായ ഒരു സദാസ അയാൾ
കീഴ് നിന്നു പറഞ്ഞു.

“വേറെയും ചിലർ ഇതുമാതിരിയുള്ള നിലാവുമ്പും എഴു
ത്തിരിക്കുന്നതായി കണ്ടുപിടിച്ചിരിക്കുന്നു” എന്നു വിമുഖ
പറഞ്ഞു.

ബാക്കസ്റ്ററാൽ നിരസനകരമായ ഒരു പുഞ്ചിരിയെങ്കി
ളും നോക്കിയില്ല.

“ഈ നില്ക്കുന്ന പെൺകുട്ടിയെ നിങ്ങൾ അറിയുമോ?”

“അറിയില്ല.”

“കുട്ടി ഈ നില്ക്കുന്ന ബാക്കസ്റ്ററാലിനെ അറിയുമോ?”

“എനിക്കു ബാക്കസ്റ്ററാലിനെ അറിഞ്ഞുകൂടാ. ദേവത
മാരിനെ അറിയാം.”

“ഈ പറഞ്ഞതിന്റെ അർത്ഥമെന്തു?”

“അതായതു ഈ ആൾ ദേവതയെ പോലൊരാളായ
വരാമെന്നു്.”

“ഇതിനു നിങ്ങൾ എന്തു പറയുന്നു?” എന്നു വിമുഖ
ബാക്കസ്റ്ററാലിന്റെ നടുക്കു സദാസയും ചോദിച്ചു.

“തിരുമനസ്സി ഈ പെൺകുട്ടി കളവുപറയുകയാണു്.
അതായതു അയാൾ അറിയില്ല.”

അയാൾ വിരക്ത പരമ്പരയായി എഴുന്നള്ളിക്കൊണ്ടു്
അകത്തുപോകുന്നതു് എന്നു മനസ്സിലാക്കുകയും യുവതാലു ഒരു
നോട്ടം അയാളെ കണ്ടുപറഞ്ഞതെന്തെന്നു ശാസിച്ചുപോയ ഒരു
തട്ടിൽ ലാക്കാക്കി.

അയാൾക്കുതന്നെ:—അയാൾ മുഖവസ്ത്രത്തിൽനിന്നു്

പോയിട്ടുണ്ട്. എന്നാൽ ഈ പുസ്തകം എന്റെ സ്വന്തമായി
ശ്രദ്ധയിൽപ്പെട്ട ഫലമാണ്.

അപ്പോൾ നോസയുടെ സഹനശക്തി കീഴെ നാശിച്ചു.
അവൻ ഇങ്ങനെ പറയാൻ തുടങ്ങി:—“നിങ്ങൾ എന്റെ
അച്ഛന്റെ മെയിയിൽ വന്നിട്ടില്ല! നിങ്ങൾ എന്റെ തൊ
ട്ടിൽ എന്നെ അനുഗമിച്ചിട്ടില്ല! എന്റെ പുരുഷനെ
സ്വീകരണമല്ല! അതിൽ കഴിച്ചിട്ടു വീണ്ടെടുക്കാൻ ശ്രമി
ച്ചിട്ടില്ല! അതു മരിക്കാതെ നിങ്ങൾ വിചിത്രമായി കെ
ട്ടിയിട്ടില്ല! ഇതൊന്നും ഞാൻ അറിഞ്ഞിട്ടില്ലെന്നു കരുതി
യതു്!”

അയാൾ അവളുടെ ധർമ്മഗുണ വക്രവർത്തനത്തിൽ
അനങ്ങാതെ നിന്നു. പിന്നീട് അയാൾ യുവരാജാവിനോടു
രാജനായി പറഞ്ഞു.

“ഇല്ലാത്തകാര്യങ്ങളായി ഞാൻ പൂർവ്വജ്ഞാനതാ
ഴിയിൽ ഏർപ്പെട്ടിട്ടു്. അതിനു എന്റെ ഗ്രാഹം സാക്ഷ്യവ
ഹിക്കുന്നുണ്ട്. അപ്പോഴപ്പോഴായി കിട്ടാറുള്ള ദിവ്യപുസ്തക
ങ്ങളെ രാജാക്കന്മാർ കാഴ്ചവെച്ചിട്ടുണ്ട്. ഈ വഴക്കിനുള്ള കാര
ണം ഞാൻ പറയാം. ഞാൻ പൂർവ്വജ്ഞിത്വമനുഭവിച്ചു
വെന്ന് എങ്ങനെയോ അറിഞ്ഞിരുന്നു. അവൻ അവളുടെ
കൈകളായ ഒരു തടവുകാരന്റെ അഭയാലോചനയോടുകൂടി ഈ
പുസ്തകം മോഷ്ടിക്കാൻ ശ്രമിച്ചിട്ടുണ്ട്. അവനും അതിൽ
വിജയം ലഭിച്ചിട്ടു. ഇപ്പോൾ നേരെത്തന്നെ യുദ്ധത്തിനു
വന്നിരിക്കുകയാണ്.”

“ഹാ —” എന്നുമത്രം നോസ ഉറക്കെ മെല്ലെച്ചു.

“ഈ തടവുകാരൻ ആരാണ്?” യുവരാജാവു് ചോദിച്ചു.

നോസ മോഡംകുടാറായനിമയിലെത്തി. ഫാൽബീൽ
അപൽക്കാരിയായ ഒരു തടവുകാരനായ നാടോട്ടക്കു പൂമ്പി
ലുമാണ്. അയാളുടെ കൂടെ മേയ്ക്ക് എളുക്കത്തും മെല്ലാവും
“ദ്രോഹകർ”യായ മേയ്കും വ്യാപ്താനിക്കുകയുള്ള എഴുത്ത് അ
വർക്കു അറിയാമായിരുന്നു.

“അവകാശത്തെ അധിഭാസിക്കുന്നല്ലോപാദയ അറിയാം
— ഓരോവരിയായ കോളാണ.”

“അതല്ലയോ വേദമന്ത്രി?”

ദോസ അവളുടെ നങ്കുപ്പു ചോദ്യത്തിന് മുമ്പത്തെ കാര്യത്തി-
ലായതെക്കെകൾക്കൊണ്ടു മറുത്തു.

“അതല്ലയോ ചേർ “പാൻഡിൾ” എന്നു ബോധ-
നാൽ നിർദ്ദിഷ്ടം പറഞ്ഞു.”

അതാളോടുള്ള അനുകൂലതയോടൊന്നു സുഹൃത്തുക്കൾ
അറിഞ്ഞു മുമ്പു എന്നോടു അഭിപ്രായപ്പെട്ടു. “എന്നു ചെല്ലാത്ത
താഴെ നില്ക്കുന്ന ദോസയോടു” ചോദ്യം മറ്റൊരു വിധം ചോ-
ദിച്ചു.

അവൾ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു നിന്നുവെച്ചു.

“അതേ” എന്നു ഉത്തരം പറയാനും അവൾക്കു മടിയോ
അറിയില്ല. എന്നാൽ ഒന്നു മർദ്ദിക്കുകയെ സ്ത്രീതം അവളെ
“അതു വേണ്ടതാ” ഉപദേശിച്ചു തന്നു.

“ഉം” എന്നു ബോധമുറപ്പിപ്പോട്ടു ചോദ്യം ഇതി-
ന്നു ചേർന്നു ചിലപ്പോൾ പ്രതിപ്രതിച്ചു.

“അൻ കൂടെക്കൂടെ മുമ്പെത്തുന്നതിൽ പോരുന്നതായി
അത്. എന്നിങ്ങ പലതും അറിയിക്കുന്നതും സാധിക്കാത്തതായി
അന്നതിനാൽ അൻ അങ്ങനെ ചെയ്തു ആ സമയങ്ങളിൽ
ഇതിനുമുമ്പായി പരിചയപ്പെടാൻ ഇടവന്നിട്ടുണ്ട്. അപ്പോ-
ഴൊക്കെ അൻ പുല്ലു തന്റെ പറ്റി അതാളോടു സംസാരി-
ക്കും ചെയ്തിട്ടുണ്ട്. അതു ഇതു യുവതി ശ്രദ്ധിച്ചു കേട്ടിരിക്കാം.
അവളുടെ മിതമായ അർത്ഥം ആ പശ്ചാത്താപം. വാൽ
കൃഷ്ണ യുവതയോ അതിനടുത്തായിത്തന്നെയല്ല. വാൽ
യുവത കർമ്മങ്ങൾ പുല്ലുതന്റെ മറക്കാമെന്നുള്ള ഉദ്ദേശ-
ത്തിൽ അവളുടെ കാര്യം കരേക്കാലം ചെയ്തികൾ വളർത്തി
വന്നു. അതാളുടെ പ്രേരണയോ ഏതാൻ പുല്ലും വിടരുന്തെ-
ന്നിന്നു അഭിപ്രായം അവർ പുല്ലുതന്റെ മുമ്പാകെയുള്ളതാണു

ഈ മോഴിയിൽ അവളുടെ മുറിയിൽ കൊണ്ടുപോയി. ചല്ലാലയമ്മയും അന്ന് അതിനെ അവിടെനിന്നും വീണ്ടെടുത്തു. ഇതാ അവൾ ഇവിടെയും എത്തിച്ചിരിക്കുന്നു. കാനൽമലകളെ മാൽകിടാവിനെയും അവൾ നശിക്കാൻ പോകുന്നു. അതിനെ അന്ന് അങ്ങിട്ട് ഒരു ഫലവുമില്ല.”

ഇത്രയും പറഞ്ഞു അയാൾ ഒരു ടീച്ചർ കോസം വിട്ടു. കോസം എന്തെന്നില്ലാത്ത ഒരു സങ്കടം ഉള്ളിൽ ചെലുത്തു. അവളുടെ മിഴികളിൽ ജലകണം പെടിച്ചു. സത്യസന്ധനായ വിദ്യാ അയാളുടെ ചാക്കുകളെ വിശ്വസിച്ചു എടുത്തു പറയുന്നു. അദ്ദേഹം അതുകയറുപ്പിച്ചു. കോസം കനക്കി. ഇങ്ങനെ പറഞ്ഞു:—“കുട്ടി അർക്കുവും നിന്റെ ചാക്കുകളെ സത്യമെന്നു കരുതി. നീയും നിന്റെ കോളകളും കനിച്ചു ശിക്ഷക്കുപാത്രമായിരിക്കുന്നു.”

“അതുകൊണ്ട് കുടിയും കുറയുമല്ല” എന്നു അയാൾ ചൊല്ലിപ്പോ. സ്വാതന്ത്ര്യവും മുൻനിർത്തി പാഞ്ഞു.

“കുറയുമല്ല” ഉള്ളിൽത്തൊട്ടു വിദ്യയും ചേർത്തിട്ടു.

“അല്ല. അദ്ദേഹം ഒരു കുറവും ചെല്ലിട്ടില്ല.”

“നിന്നെ ഉപദേശിച്ചതു കേൾക്കുന്ന കുറയല്ലല്ലോ.”

“അദ്ദേഹം ആദ്യവും ഒരു കുറവു ചെല്ലിട്ടു. അതിൽ അയാൾ ചെറുതെ അദ്ദേഹത്തെ അടവിടാക്കി. ഇപ്പോഴും അദ്ദേഹം നിർദ്ദോഷിയായാണ്.”

“ഹനേസ് അയാൾവിട്ടു പറയൂ. അയാൾ ചെല്ല കുറയെന്നു നീ അറിഞ്ഞിട്ടുണ്ടോ? അയാൾ അങ്ങനെ അറിഞ്ഞുവെന്ന് അയാൾ കുറയെന്നായി എന്തല്ലോ. ചെല്ല എന്തെ നീ അറിയുന്നതല്ലേ?”

“അത് എല്ലാം അറിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അദ്ദേഹം ചെല്ല

കുറവും ചെയ്തിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ ഏതൊരു പരയുടായിരുന്നു. എങ്കിൽനിന്നും അദ്ദേഹം ഒന്നും ചെയ്യുമെപ്പിട്ടില്ല. ധാരാളം വീൽ കെട്ടലും കുറയ്ക്കാനുള്ള അദ്ദേഹത്തെ അവിടുന്ന് കേറിക്കൊണ്ടിരിക്കുന്നു.”

“ചിലും അവരോടു വിജ്ഞാപിക്കാൻ അംഗം കാണിച്ചിട്ടു നിവാരണമുണ്ടല്ലോ സത്യമായും ന്യായമായും തീർത്തുവെന്നും. എന്നു ഓരോസ്തറവിനോടു പറഞ്ഞു.

അതുകൊണ്ട് നന്ദിപ്പൂവും ഭവനാഭാവിതന വന്നിട്ടു.

“കുട്ടി! നീ കറിയായ ഒരു ശിക്ഷയെ പാർശ്വീകൃതമായിരിക്കുന്നു. എന്നാൽ അത് നിന്നെ ശിക്ഷിക്കുന്നില്ല. നിന്നെ ഭയപ്പെടേണ്ട ഒരു ദ്രോഹിയെ ശാസിക്കുക നിവൃത്തിയില്ല. അതുകൊണ്ട് കള്ളൻ.”

“കള്ളനെ രിക്കേണി! ഹാ—എത്ര സത്യസന്ധനാണു് ധാരാളമെന്നു അവിടുന്ന് അറിഞ്ഞിട്ടില്ല. ഈ സംഭവം വന്ന അദ്ദേഹം കേട്ടിട്ടുണ്ടെങ്കിൽ അഭിമാനസംരക്ഷണത്തിനായി അദ്ദേഹം പിറവനെ ശ്രമിക്കുമായിരുന്നു.”

“അതുകൊണ്ട് ഉപദേശിച്ചിട്ടില്ലെന്നു ചോദിച്ചാൽ” എന്നു ഓരോസ്തറൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടു.

അവരും നമ്പലൈത്തു ശ്രീയോടു ഓരോസ്തറവിന്റെ അടുത്തു ചോദിച്ചു ചെയ്തു.

“എത്ര വിജ്ഞാപിക്കുമായിരുന്നു?”

“മൂന്നു.”

ഇക്കാര്യത്തിൽ അതുകൊണ്ട് സംശയമുണ്ടായിരുന്നു. എങ്കിലും അവർ ചോദിച്ചപ്പോഴായിരുന്നു മൂന്നു വിജ്ഞാപിക്കുകയെന്നു് കേൾക്കുന്നത് അതുകൊണ്ട് പറഞ്ഞത്.

“അവനെപ്പറ്റി എന്തറിയാം?”

അത് അറിഞ്ഞു കള്ളകളെ തുറന്നടപയും നോക്കുവാൻ ഭയം എടുക്കുകയും, എന്നെ സ്നേഹിക്കണമെന്നും വാഗ്ദാനം ചെയ്തത്.

എന്ത്, കാഴ്ചയിലിരുന്നു.

ഈ കള്ളു വാൽവിൽ നിർദ്ദോഷനാണെന്നും പുറത്തുനിന്നു വരുത്താൻ വകയാണെന്നും പ്രസിദ്ധം ചെയ്തു.

നോക്കുക ചീത്ത വിടവാക്കുന്നതും “ചാക്ക” എന്ന് വിളിച്ചുപറഞ്ഞു.

അദ്ദേഹത്തിന്റെ കൈകൾ നമ്മുടെ “ചെറു കൈകൾ” എന്ന് സമാധാനവും ചെയ്തില്ല.

വിദ്യയും നെറ്റിയിലുണ്ടായ വിരക്തിയുമുള്ള തൂത്തു കൊണ്ടി.

“ചാക്സ്” ന്നത്! സത്യംപോലെ ചെയ്യും” എന്ന് വിളിക്കും യുവാവായും പറഞ്ഞു.

നോക്കൂ നീയൊരു കൈകൾക്ക് അരികെത്തുറന്നു അതിന്റെ കരണപോലെയായ പത്രങ്ങളെ ചുമക്കുന്നുവെന്നും. എന്നിട്ട് “വാൽവിൽ, അവിടുന്ന് എന്നെ ചിത്രാശ്വാസം ചെയ്തിട്ടില്ല. കള്ളു വൃദ്ധവിധായില്ല” എന്ന് സമാധാനമായി ചെയ്തില്ല.

XVI

ഈ സംഭവങ്ങൾ നോക്കുമ്പോൾ വാൽവിൽ നിന്നും സ്ഥിതി എന്തായിരിക്കും?

തടവുകാരൻ ആവകൾക്കും തുറന്ന് പുറത്തുനോക്കി, ഉള്ളിൽനിന്നും സമയത്തെ നയിച്ചു. ഉണക്കിയ ഇലകളും പരിവൃതമായ വൃക്ഷച്ചുവടുകളും പുതിയ പത്രങ്ങളിനെയും കൈമാറ്റം ചെയ്തും, കിടന്നുവീണ പുസ്തകവും, അദ്ധ്യക്ഷനും.

കുറേനും. വാൽ‌ബീൽ കൈക്കൊണ്ടാലും ഇതിലുത്തേറ്റ് സംസ്കരിപ്പാൻ അഗ്രഹിച്ചില്ല. അയാൾ എന്തും ചെയ്തുകൂട്ടി; എന്തും ചെയ്തുകൂട്ടി; എന്നായിരുന്നു തുടർച്ചയായും നിശ്ചയം.

മകളെപ്പറ്റി എന്തെങ്കിലും വാൽ‌ബീരിന് അറിയാമെന്നു എന്തിനായിൽ അറിവ് നല്ലവണ്ണം ശ്രദ്ധിച്ചു. പ്രിയൻ അറിയാതെ അയാൾ എന്തും ചെയ്തിരിക്കുന്നില്ലെന്നാണ് അറിവുണ്ടെ വിശ്വാസം. തുടർച്ചയായും ചുറ്റും സമാധാനമാണെന്നും അയാളുടെ മനസ്സിൽ പകിയാതെ “എന്തും ചെയ്തുകൂട്ടി?” എന്തും സ്വയംഗ്രാഹിയായതായിട്ടുണ്ടെ ചോദിക്കുന്നതുപോലെ അയാൾ സമാധാനത്തിൽ വീണ്ടും വീണ്ടും ചോദിച്ചുകൊണ്ടു് ഇതിലും മുമ്പിൽത്തന്നെനിന്നും. അവളെപ്പറ്റി അയാൾക്കും അറിയാൻ പാടില്ലെന്നുപറഞ്ഞു് അയാളെ അവിടെനിന്നും അയാൾക്കും വാൽ‌ബീൽ കഴിയുന്നത്ര നോക്കി. എന്നാൽ പുതിയ കാണാത്തതിനാവശ്യം സങ്കടവും തുടർച്ചയായിൽ അയാൾക്കും അയാൾക്കും അയാളെ കൈമാറുന്നതിൽ. തൽഫലമായി ഇതിലും തുടർച്ചയായും, ചോദിച്ചുനിൽക്കുന്നതിനും, തുടർച്ചയായി. ചോദിച്ചുവെക്കുന്നതും തുടർച്ചയായി ഇതിലും വീണ്ടും മുമ്പിൽ പ്രവേശിച്ചു. ഒരു കയ്യിൽ ഉറപ്പുള്ള ഒരു വടിയും മററുകൈയിൽ ഒരു കത്തിയും വഹിച്ചുകൊണ്ടു് പുല്ലിലൂടെ മുമ്പിൽ വരുന്നിരുന്നു. “നോസ എവിടെയാണെന്ന് പറയുമോ ഇല്ലയോ?” എന്തും അയാൾ ചോദിച്ചു. അതിനോടൊന്നും ഉടിക്കാതെ വാൽ‌ബീരിനെ ഇതിലും അറിയാൻ വരികായി. തുടർച്ചയായും അയാൾക്കും അറിയാൻ വരികായി. ഉപകരണങ്ങൾ നിൽപ്പുവന്നു കൈക്കൊണ്ടു. അതിൽ പലതും നേരിട്ടു മുമ്പാകെ കൈയെ പ്രതിപകിയിട്ടുണ്ടെന്നും ഉപകരണങ്ങൾ കൈക്കൊണ്ടു. അതു് അയാൾക്കും അറിയാൻ വരികായി. തുടർച്ചയായും വരികായി. തുടർച്ചയായും വരികായി. തുടർച്ചയായും വരികായി.

പതിനേഴാം ചെട്ടി അപ്പാരി നിരന്തരമായ ജീവിതം പ്ര
ണാകുലമായി വിളിക്കൂ. ഇൽപ്പേയ്ക്കൽ ഏതാനും അന്
തരീകങ്ങളാക്കി തന്റെ നില്പുകയായിരുന്നു. അധർ നവര
തത്തിനായി ഓടിയനപ്പാരി വാൽബിൽ ജീവിതം വഴി
അനന്തരപ്പെടുന്നതാണ് കണ്ടത്. വാസ്തവത്തിൽ ക
നിപ്പ വരവുന്ന അപത്തിനെ അയാൾ തടഞ്ഞു പ്രതി
പതിക്കുക ഓരോ മേൽപ്പട്ടത്തുക മാത്രമാ ചെല്ലൂ. വാസ്തവ
അറിയാൻ ഉടൽക്കണ അധർ തടവുകാരനെ കണ്ണുക
ചെല്ലിപ്പ.

ഒരു നാട്ടിലെ നിയമമുള്ളതും ചാൽ-നീലിന്റേ കണാലി കയറുന്നിരിക്കും വിധി. എന്നാൽ വിധിക്കാൻ അധികാരമുള്ള ഉദ്യോഗസ്ഥന്റെ മുമ്പിൽ കുറ്റചുമതിയെ ഹാജരാക്കേണ്ടതായിട്ടുണ്ട്.

പട്ടാളക്കാർ യാർജിയിലെ നഗരത്തിൽ നിന്നും ഹോളി
പുറത്തുകൊണ്ടുപോയി. അപ്പാറിം തേ കുതിച്ചപ്പോൾ അത്
അദ്ദേഹം സമീപത്തു വന്നുനിന്നു. അതിൽ അയാളെ കണ്ടപ്പോൾ
അയാളിവിടെയിൽ കൂടി പട്ടാളക്കാർ കൊണ്ടുപോയി. ചെറുക
നേരം അയാളെക്കണ്ടിയാൽ അപ്പാറിം അയാളെ നോക്കിനിൽക്കി
സമീപിച്ചു കഴിഞ്ഞിരിക്കുന്നു. അതിനും അയാൾ വഴിയിൽനിന്നും
ഒന്നു കഴിഞ്ഞു. പട്ടാളക്കാർ വിട്ടുപോയപ്പോൾ കഴിഞ്ഞു. അ
തിനോടടുത്തു ഒരു പുറത്തുനിന്നും അയാൾ കൊണ്ടുപോയി.

കൈവശത്തു താങ്ങയും നീലാഞ്ചലവും അവിടെ സ്ഥിതിചെയ്തുകൊണ്ടു് സ്ഥിതിചെയ്യുന്ന മറ്റാരികളും.

ഈനാളെ ൗാസയുടെ മൂലനന്മക്കുളം കുമ്പിറുത്താണി
 വില്ലും ചില ചോദ്യങ്ങൾ അങ്ങാട്ടു ചോദിച്ചു. അപ്പോൾ
 ആശാജാലിന്റെ വിനോദനാളും ൗാസയുടെ മൂലനന്മ വി
 നോദനാളും വാണിപ്പിരിയുത്താണിത്തറ.

“കട്ടി! നിന്റെ അച്ഛൻ മിഡെസ്സനിമിഡ്യേ?”

“അതെ അവിടെയുണ്ട്.”

“അദ്ദേഹത്തെ നീ സ്നേഹിക്കുന്നില്ലേ?”

“ഇല്ല, ഒരു പുതിയ സ്നേഹിക്കപ്പെടുന്നവിയമ്മിൽ സ്നേഹിക്കുന്നില്ല.”

“അത് എത്രയോ നിന്ദാപാദമാണെന്ന് നീ അറിഞ്ഞുണ്ടോ?”

“അറിയുന്നുണ്ട്. എന്തു ചെയ്യാം. അച്ഛൻ ഒരു മനുഷ്യനല്ലല്ലോ.”

അവൾ അപ്പോൾ കരയുന്നതായിരുന്നു. എന്നാൽ അവൾ മിഡെസ്സനിമിഡ്യേയുടെ മുമ്പിൽ അസ്സൽ പെട്ടിക്കാരന്റെ മുന്നിലേക്ക് അവൾ മലകൊണ്ടിരുന്നു.

“കാഴ്ചയെന്ത് സ്നേഹിക്കാതിരിക്കാൻ?”

“അവൻ പറഞ്ഞിട്ടില്ല. അച്ഛൻ മനോഹരനാണ്.”

“എങ്ങനെ?”

“അവനുടെ പ്രതിഭാശാലികളോടൊന്നിച്ച്.”

“എപ്പോഴൊരിക്കലും?”

“അതേ.”

“പ്രത്യേകിച്ചൊരാളെ ഒരാളെക്കൊണ്ടിട്ടല്ല നിനക്കറിയാമല്ലോ?”

“അതെ വാൻബീമിനെ അച്ഛൻ കൊല്ലാതെ കൊല്ലുന്നു.”

“മധുരമെന്തെന്ന് സ്നേഹിക്കാതെ?”

അവൾ പെട്ടെന്നുതന്നെ മെട്ടി.

“അവൻ ഉള്ളതിന്റെ സ്നേഹിക്കാതെ?”

“എപ്പോഴൊരിക്കലും?”

“അാൽ അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടു നാറുമുതൽ”

“മരിക്കുന്നാണോ?”

“അദ്ദേഹത്തെ അടുക്കുമെന്നാണീയ നാറുമുതൽ”

“നിനക്ക് അതു നിമിത്തം സംഭവിക്കാവുന്ന അപകടങ്ങളെപ്പറ്റി അറിയാമോ?”

അവൾ അല്പം ആശ്ചര്യപ്പെട്ടു. ഭൂമിയിൽ വസ്ത്രങ്ങൾ ശരിപ്പെടുത്തുന്ന മട്ടിൽ അല്പം കമ്പിഞ്ഞുനിന്നിട്ട് അവൾ യുവരാജാവിന്റെ മുഖത്തു മിഴിക്കാച്ചു നോക്കി,

“എന്തെങ്കിലും സംഭവിച്ചുണ്ടോ? അദ്ദേഹത്തെ സ്മരിക്കുന്നതിൽ എന്തിക്കു സാരമായൊരുമുണ്ട്?”

യുവരാജാവ് ഒരു പുഞ്ചിടിത്തോടെ അവളുടെ കയ്യെഴുതി.

“എന്തിൽനിന്നും നീ എന്തെങ്കിലും അഗ്രഹിക്കുന്നുണ്ടോ?”

“അതെ”

പിന്നീടൊന്നും അവളോട് അദ്ദേഹം ചോദിച്ചില്ല.

അന്ത്യദിവസം കഴിഞ്ഞു നാലുനാൾപോക്കുന്ന പുറപ്പെട്ട ദിക്കേണത്തിന്റെ അടുത്തുവെക്കുന്നപ്പോൾ അദ്ദേഹം അവളോടു സംസാരിച്ചിട്ട് അവിടെനിന്നും പോയി.

XVIII

1673-മുതൽ മേമാസം പതിനഞ്ചാംതീയതി വരെ ബുദ്ധന്റെ ഒരു വിശദവർണ്ണനയുണ്ടായിരുന്നു. അന്നേദിവസമാണ് നീലാംബുജം കൊണ്ടുവന്ന അളിസ് സമ്മാനം നൽകുന്നത്. യുവരാജാവിന്റെ അമിതകൃഷ്ണത കൈമാറ്റത്തിൽ ആ ആനന്ദോത്സവത്തിൽ അഗാധമാകാൻ മറ്റൊരാൾ പലമുതൽ

നിന്നും വേർപെടുത്തിത്തന്നു. എപ്പിതോരു ജനങ്ങൾ! അവരിൽ എല്ലാപേരിലും സൗന്ദര്യവും!

അവിടെത്തന്നെ കൃഷിപ്പുരത്തുനിന്നും ചെറു നാടാലി തൊപ്പനറി പ്രശംസിക്കുന്നതായി കണ്ടും അന്നുവിടെ ഉണ്ടായിരുന്നില്ല. അന്നുവരെ കണ്ടിട്ടില്ലാത്ത നീലാംബുജം അതുതന്നെയായിരുന്നു ജനങ്ങൾ വാഴ്ത്തി.

വിശാഖമായ പന്തലിൽ വാതമേതന്നുവന്നു നീലനിറമുള്ള ഇതളുകൾ വിടർത്തി കനം തോം ശിശ്നുമാട്ടി നീലാംബുജം സമഗതമാക്കി. ഓടാളെയും അവിന്റെ കകിയായ ഒരു പ്രസ്തുതമാക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു. അപ്പോഴവിടെ കൂടിയിരുന്ന ജനങ്ങളിൽ ഓരോരുത്തരും തുടിക്കുന്ന ഏകദേശം അതിനെ സൂക്ഷിച്ചുനോക്കുന്നുണ്ടായിരുന്നു.

മറ്റൊരുസ്ഥലത്തും പ്രഭുക്കന്മാരും പന്തലിൽ നിറഞ്ഞതിനെ നീലാംബുജത്തിനെ പട്ടണപ്രദർശനത്തിനായി പ്രത്യേകമായി ഒരു ചാലനത്തിൽ കൊണ്ടുവന്നു വെച്ചു. അതു് അപ്പോഴും ജനങ്ങളുടെ നേക്കു് പത്തുപിരി തുടങ്ങുന്നുണ്ടായിരുന്നു. പട്ടാളക്കാർ അതിനു ചുറ്റും നിൽക്കുന്നിരുന്നു. ജനങ്ങൾ എങ്ങും നിൽക്കുന്നിരുന്നു. ഇതെല്ലാം നീക്കംചെയ്യുന്ന നായനങ്ങളാൽ സൂക്ഷിച്ചുകൊണ്ടു നോക്കുകയെന്നുള്ള നന്നായുള്ളു. യുവരാജാവിന്റെ പ്രേരണാപാത്രം അവളെ സമുദയം അക്കിയില്ല. അവർ ധരിച്ചിരുന്ന വസ്ത്രങ്ങൾ വിശദമായി വെച്ചും അതുകളുവയുമായിരുന്നു. അവളുടെ മുഖം ശ്രീമത്തായിരുന്നു. നീക്കംചെയ്യപ്പെടുന്ന മുടി പിൻമാറ്റത്തു നായനക്കാരുമായി കെട്ടിയിട്ടിരുന്നു. എന്തായാലും അവളിൽ എന്തോ കുറവുണ്ടെന്നു കാണിക്കുക കണ്ടാക്കി അതു് അവളുടെ സൗന്ദര്യമില്ലായ്മയെന്നു.

ബാക്കുസ്തൽ കലകളും തിരുമൻ വാഴുന്നതല്ല അപ്പോഴിൽ നിന്നു. എല്ലാപേരും അതാളെ സൂക്ഷിച്ചുനോ

മൊട്ടു പുനനിയാക്കു ആ സാധു കഴങ്ങി. ഒരൽ ജീവിതത്തെ പരിചാവഹമായ പുഷ്പത്തിന്റെ സ്ഥാനിയിൽക്കൊമ്പമിട്ടെറ്റിത്തൊലകൊന്നും അയാൾ ഒരുംമാവിട്ടു. ഉടൻ ആളു പട്ടാളക്കാരുടെയാ ചാൽചാലുന്നു ആപത്തു നോക്കി അയാൾ ഒരൽപു പുഷ്പത്തെ തവലിക്കൊക്കു വീടിയ അതൽ അയാളെ കീട്ടിപ്പിട്ടു. അയാൾ പുഷ്പത്തെ തൊക്കാൻ കൈകൾ നീട്ടി. ആ സമയത്തിൽ 'അതെന്തൊരു അശുഭം പുറമിടുന്നിന്നോ അയാൾ വരുന്നതു. ഉടൻ പുഷ്പം തഴൽക്കൊട്ടുവാ ചാൽക്കീൽ കാണുന്നാക്കി.

പിന്നീടു പട്ടാളക്കാർ അയാളെ അധിക നിൽക്കിപ്പുലാഴ്ത്തിയിനെ യാത്ര അതിന്റെ. സമീപത്തായ കിങ്കര വാർ, അന്നത്തിട്ടു. അപ്പോൾ അദ്ദേഹം ആ പാലത്തിൽ പങ്കിടാത്താൽ പുറപ്പെട്ടുകൊണ്ടിരുന്നു അപ്പോഴത്തെ കണ്ട മാത്രമിട്ട് "ഇതൊന്നു ഇതിലൊ വധിക്കാത്തതായെട്ടു അ വൃക്കാൽ" എന്നു മൊട്ടിട്ടു. 'അത' എന്നു പട്ടാളക്കാർ അയാളെ മരിക്കാതെ ഉണ്ടാ കൊടുത്തു. തന്നെയും രട്ടു കാഴ്ചൻ ദേഹം അപ്പോഴത്തെയാളെത്തു. അയാൾക്കു മേൽ, അതായതു അതാവിൽ, നിന്നും സമു പുറത്തുപറ നോക്കുന്നതുപോലെ അയാൾക്കു തോന്നി അതൊട്ടുകി അയാൾ അകന്നുണ്ടെന്നു തെത്തുന്നാപ്പോലെ സങ്കടം ഉള്ളു.

"എതൊന്നും ചാൽക്കീലിനെ പന്താവിൽ കൊണ്ടുപെട്ടു" എന്നു അവരൊരു കല്പിച്ചു.

ചാൽക്കീൽ അതായതിടത്തു കല്പിച്ചി പന്തവിൽ കട്ട അയാൾ അതാമുക്കു നോക്കുവാൻ നോക്കുത കാഴ്ചൻ യുറിക്കിക്കൊണ്ടു. ജീവിതമുപേക്ഷിക്കുന്നതിന്നു പുഷ്പത്തെ നീട്ടിപ്പിടുന്നതിന്നോ അയാൾക്കു വിസമ്മതമുണ്ടായിരുന്നില്ല എന്നാൽ അവൻ ഒരിക്കൽ ഈ മൊക്കു അയാൾക്കു അയാൾ

ഈ മരപശുക്കില്ലാത്ത അന്താളുടെ അവലോകനം പ്രഖ്യാപനം ചെയ്തു.

റോസ പാതയിൽത്തന്നെ ഉണ്ടായിരുന്നു. അവൾ വില്ലത്തിന്റെ നിർദ്വാരപ്രകാരം പ്രാകൃകരീതിയിലുള്ള വസ്ത്രങ്ങളണിഞ്ഞു വാമുവേലിയിൽ അവിടെ നില്ക്കുന്നുണ്ടെങ്കിലും അന്താളുടെ റ്റുടനും അതിമിന്നകത്തുകീടുന്ന അന്തപ്പിന്റേതിൽ പോയി പാടിത്തീരുന്നു. തന്മൂലം വാൽക്കിൽ പാൽ കുവുണ്ടായിരുന്നിട്ടും അവൾക്കു കാണാൻ കഴിഞ്ഞില്ല. അതാൾ ഒരു പക്ഷെ തടവുമുറിയിൽ കിടന്നു മരിച്ചിരിക്കാമെന്നും അവൾ വിചാരിച്ചു.

വില്ലം സമാനം നൽകുന്നതിനു കയ്യുറായി നിൽപ്പോൾ ബാക്സ്റ്ററിലിന്റെ മുഖത്തുള്ള പ്രസന്നത പരിസരത്തെക്കൂടെ പ്രഭാവപ്പെരിതാക്കി. എന്നാൽ അന്താളുടെ അത്യുൾക്കായ ഒരു അപചിക്ഷണധർമ്മത്തെ തിരിച്ചറിഞ്ഞു.

“പുല്ലത്തിന്റെ അപകാശി മുൻപിൽ വാങ്ങി” എന്ന് വില്ലം ഉച്ചരിച്ചപ്പോൾ മൂന്നുപേർ അറിയാതെ മുങ്ങുവട്ടു കയറിയു കയറിയു നമ്മാലും തന്നിരുന്നതെന്ന് ലഭിക്കുമെന്നു വിശ്വസിച്ചു നീക്കി നിൽക്കുന്നു. സ്വന്തമായ അവകാശത്തെ ശ്രദ്ധിച്ചു റോസ മുങ്ങുവട്ടുപോയി. വാൽക്കിൽ റോസയ്ക്കുവേണ്ടി വെളിച്ചാൻ പട്ടുകൾ തുടർച്ചയിൽനിന്നു വിമുക്തമായി രണ്ടുമൂന്നു ചോടുനീക്കി.

അല്പനേരത്തെ ശബ്ദത്തിൽ അവിടത്തെ അന്തരികം അറമ്പുവുമായ പ്രാപിച്ചു. റോസ സമാനമായി നായി ഒരു കരംനീട്ടിക്കൊല്ലാൻ ബാക്സ്റ്ററാൽ അനാധികമു കയ്യുറായി. അവളുടെ അവിടെ കൂടിയിരുന്നവർ സപ്രദർശനം കൊണ്ടു. റോസ ഒരു അന്തരികം അല്പം അകത്തുവെക്കുവാൻ കൂടി ചുമക്കിയിട്ടു കൂടിയിരുന്നു.

“ * * * * *

ജടുത്തൊരി വിദ്യത്തിന്റെ ശ്രദ്ധപതിഞ്ഞത് വാൽ
 ചവിടിയിലായിരുന്നു. അയാളെ അദ്ദേഹം നിർദ്ദാഷിയാണെന്നറിഞ്ഞു വെറുക്കുകയുണ്ടായി. കടവുകാരനെയൊക്കെയെന്ന വെളി
 യായിത്തന്നു വെളിച്ചം കൊണ്ടു അദ്ദേഹത്തെ അറിയിച്ചു. അദ്ദേഹം വാൽചവിടി
 കയ്യിൽനിന്നു തന്നെ. അദ്ദേഹം വാൽചവിടി കയ്യിൽനിന്നു തന്നെ
 സിദ്ധായ ബാക്സ്റ്റാഫിന്റെ കയ്യിൽനിന്നു തന്നെ. അദ്ദേഹം വാൽചവിടി കയ്യിൽനിന്നു തന്നെ.

“പ്രിയേ! ഏതു ദൈവീയമായ കാരണമാണ് ബാക്സ്റ്റാ
 ഫിന്റെ സംഭവമിതത്ത്?”

“പ്രാണേശി നമുക്കു മുമ്പായി കണ്ടുവന്നു. എ
 ന്നാൽ കർമ്മശാസ്ത്രം അയാളെ ശരിയായും ശിക്ഷിക്കുന്നതല്ല.

ശബ്ദാപവാദപ്രായസ്.

ഇംഗ്ലീഷ് ഓഡിയോ സമ്പന്നത്തിന് സഹായത്തിന് ഇക്കാര്യം ഉണ്ടായിട്ടുള്ള സകല ഗ്രന്ഥങ്ങളിലും വെച്ചു ശബ്ദാപവാദ പ്രത്യേകമായ ഈ പുസ്തകത്തിൽ ഇത്തരത്തിലുള്ള ഒരു ഗ്രന്ഥങ്ങളിലുള്ളതിൽ കൂടുതലായി എല്ലാ കക്ഷ്യകളിലുമുള്ള അനവധി പദങ്ങളും പദപ്രയോഗങ്ങളിലും ഉച്ചാരണമുറകളും അർത്ഥവിവരണങ്ങളും- എത്രമാത്രം കൂടുതലുണ്ടെന്നു പുസ്തകം വരുത്തി നോക്കുമ്പോൾ ദയോദ്യം വരും. ഇതിൽ വാചകങ്ങൾ, അർത്ഥങ്ങൾ, വാചകരചനാഭിത്തി, പദരചനാലോകനം, വ്യാകരണനിയമങ്ങൾ, ശൈലികൾ, അർത്ഥരൂപങ്ങൾ, ഉപാദകൾ, നീതികഥകൾ, രചനാങ്ങൾ, ഉപന്യാസങ്ങൾ, പദ്യകൃതികൾ, വ്യാഖ്യാനകളുടെ മറ്റുകൾ മുതലായി അനവധി വിവരങ്ങൾ അടങ്ങിയിട്ടുണ്ട്. വിദ്യാർത്ഥികൾക്ക് ഈ ഗ്രന്ഥം വളരെ ഉപകാരപ്പെടുന്നതാണ്. കമ്പനിക്കാക്കം കച്ചവടക്കാക്കം മറ്റും തങ്ങളുടെ കൈയിൽ സംസ്ഥാനമായി അവരോടുള്ള ഏകദേശകൃതികൾക്കു വേണ്ടുന്ന എല്ലാ മാതൃകകളും ഇതിൽ ചേർത്തിട്ടുണ്ട്. ഈ ഗ്രന്ഥത്തിൽ ശ്രദ്ധയോടെ കൂടി ഒരു മാസം പഠിക്കുന്നതാണ് അർത്ഥം അംഗീകാരം ദാസ്യവൃത്തിയെ അർത്ഥം.

വിഖ്യാത 4

വിദ്യാർത്ഥിനിവണ്ഡ

അപ്രകാരം വായനയുടെ ഉപയോഗത്തിന് പര്യാപ്തമാക്കത്തക്കവണ്ണം അർത്ഥവും, സംസ്കൃതത്തിലും ഇപ്പോൾ നല്ലവിധിയിലുള്ള പുസ്തകങ്ങളിലുള്ള വാക്കുകളെല്ലാം ഉൾപ്പെടുത്തി എഴുതിയത്. രൂ. 1 ന് 14

അങ്ങനെയുള്ള വായനയെ പഠിക്കാൻ, മറ്റൊരുവനോട് അറിയിക്കുകയും ഇപ്പോൾ അങ്ങനെയുള്ള നേരിട്ട അറിയിപ്പുകളും വായനയ്ക്കും സഹായകമാകുന്നതും അങ്ങനെയുള്ള അറിയാത്തതിൽ വെച്ചും അതും ഗുണമുള്ളതും കയ്യടക്കേണ്ടതും ആകുന്നു. ചുരുക്കിപ്പറഞ്ഞാൽ എഴുതിയതാണ് അർത്ഥമാകുന്നത്.

വൈദ്യപുസ്തകങ്ങൾ.

ചക്രദത്തം

ഗ്രന്ഥാത്മകമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനസംഹിത.

സകല ചികിത്സാവിധികളും സുഖസംഹാരങ്ങളായ അനവധി സിദ്ധാന്തങ്ങളും അടങ്ങിയ ഒരു ഉത്തമ വൈദ്യഗ്രന്ഥം.

പുസ്തകം 1-ആ വില രൂപം 3. അണ 12

ശാർദ്ദൂഗധരസംഹിത

ഗ്രന്ഥാത്മകമായ ഒരു വ്യാഖ്യാനത്തോടുകൂടിയ ചികിത്സാസാരസമ്പരമായ ഒരു സുപ്രസിദ്ധ വൈദ്യ ഗ്രന്ഥം.

പുസ്തകം 1-ആ വില രൂപം 2 അണ 4

ആയുർവ്വേദപ്രകാശിക . 1-ാം ഭാഗം

മഹർഷിപ്രാക്തങ്ങളായ സകല വൈദ്യഗ്രന്ഥങ്ങളുടെയും ഘടനയുടേയും മറ്റുവർ വെളിവാച്ചി വിശദീകരിക്കുന്ന ഇതിലൊരു ഗ്രന്ഥം കയ്യിലുണ്ടായിരുന്നാൽ വൈദ്യശാസ്ത്രസംബന്ധമായ എല്ലാകാര്യങ്ങളും അറിയുകയും ചികിത്സിക്കുകയും ചെയ്യാം. ൨300-ൽ പരം വൈദ്യവിജ്ഞാളങ്ങളിൽ

പുസ്തകം 1-ആ വില രൂപം 2 അണ 4

ടി രണ്ടാം ഭാഗം

സകല രോഗങ്ങളുടേയും നിദാനങ്ങളും സിദ്ധങ്ങളും മരുന്നുകളുമായ അനവധി മഹായോഗങ്ങളും അടങ്ങിയതു്.

പുസ്തകം 1-ആ വില രൂപം 3

ടി മൂന്നാം ഭാഗം

ആയുർവ്വേദപ്രകാശികയുടെ സിദ്ധാന്തംകാക വ്യാധികൾക്കുകൂടി ഫലപ്രാപ്തിയോടുകൂടിയ പഞ്ചപരീതിയിലുള്ള എല്ലാ സിദ്ധാന്തങ്ങളും അടങ്ങിയതു്.

പുസ്തകം 1-ആ വില രൂപം 2 അണ 4

മുദ്രാപ്രസ്താവന, വി. വി. മെസ്സർ—കൊല്ലം